

BPV VISSERIJ ONTWIKKEL PLAN (VOP)

APPENDIX: PERCEELBESCHRIJVINGEN

08 NV VISAFSLAG URK
JANUARI 2007
00 00 31 527 689 789

FEBRUARI - 2024

BESTUURLIJK PLATFORM VISSERIJ (BPV)

provinsje fryslân
provincie fryslân

Provincie
Zeeland

GEMEENTE
NOORD
EAST
FRYS
LÂN

.txl

gemeente
DEN HELDER

GEMEENTE
VLISSINGEN

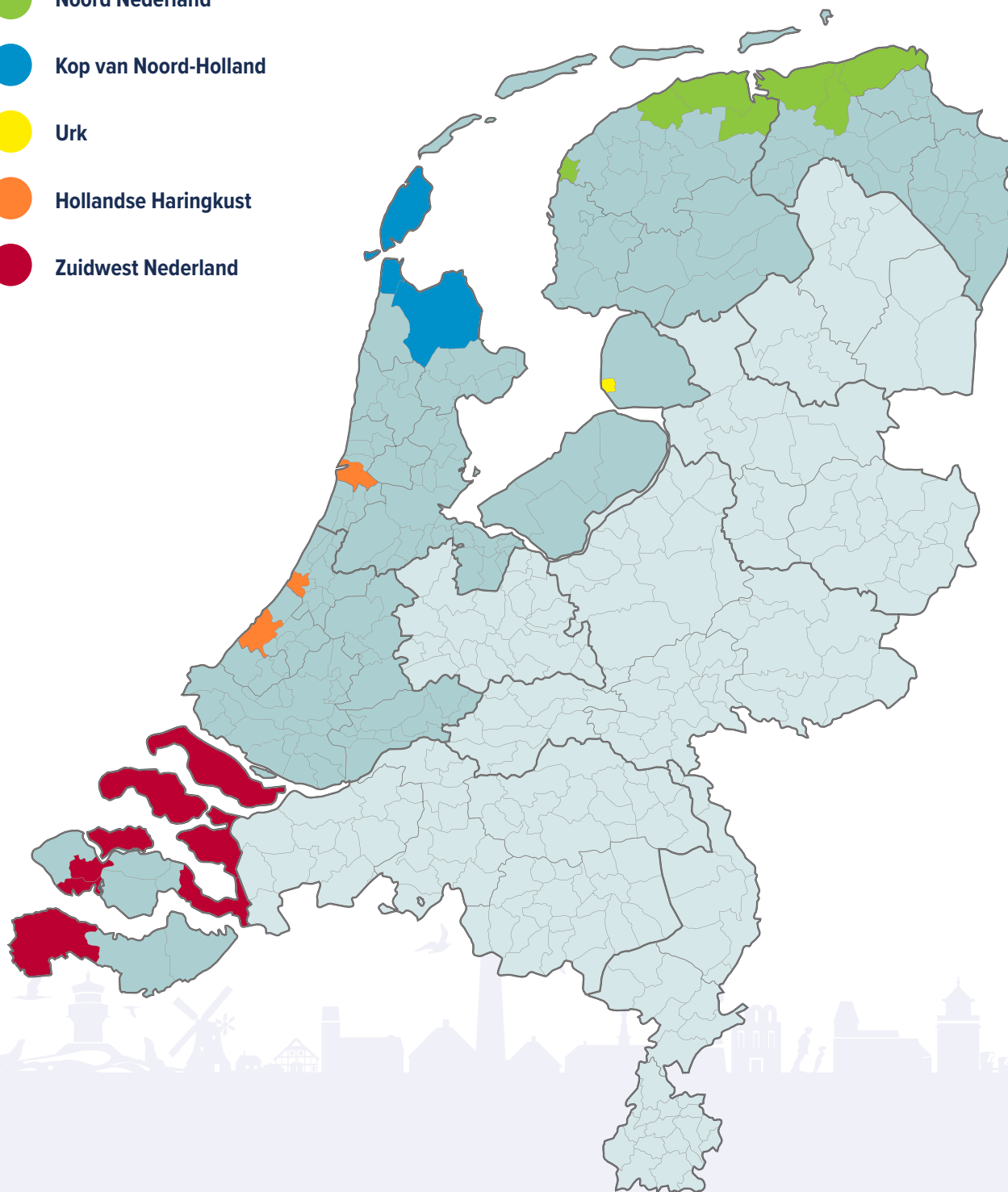
Katwijk

Het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) is een coalitie van 18 gemeenten en 6 provincies waarbinnen de Nederlandse visserijgemeenschappen, met daaraan verbonden visclusters van bedrijvigheid, zijn geconcentreerd. Waar het werken met vis van sociaaleconomische en sociaal culturele betekenis is voor de samenleving en lokale brede welvaart.

DE 5 REGIO'S VAN HET VOP

- Noord Nederland
- Kop van Noord-Holland
- Urk
- Hollandse Haringkust
- Zuidwest Nederland

INHOUDSOPGAVE

PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN URK	5
PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN KOP VAN NOORD-HOLLAND	51
PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN ZUIDWEST-NEDERLAND	67
PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN NOORD-NEDERLAND	116
PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN HOLLANDSE HARINGKUST	143

PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN URK

OVERZICHT VAN PERCELEN EN MIDDELEN

Perceel	Gemeente(n)	VOP Doelstelling	Investeringskosten	Subsidie VOP
Kavel 2: Slimme hoogwaardige keten				
2B: Transitie Afslag naar Logistiek Centrum	Urk	1	€29.364.756	€ 5.400.000
2C: Internationalisering en waarborgen huidige infrastructuur maritieme sector	Urk	1	€ 1.500.000	€ 600.000
2D: Het verregaand automatiseren van visverwerkingsindustrie	Urk	1	€ 2.036.198	€ 800.000
Kavel 3: Slimme benutting van reststromen door valorisatie				
3E: Valoriseringsplatform visresten:opwaarderen visresten tot voedsel voor menselijke consumptie	Urk	1	€ 1.200.000	€ 480.000
3F: IT-matchmaking voor reststromen, ketensamenwerking	Urk	1	€ 200.000	€ 80.000
Totaal			€ 34.300.954	€ 7.360.000

Nota Bene: Aan het feit dat de benoemde percelen in dit overzicht vermeld worden, kunnen nog geen rechten ten aanzien van financiering worden ontleend.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

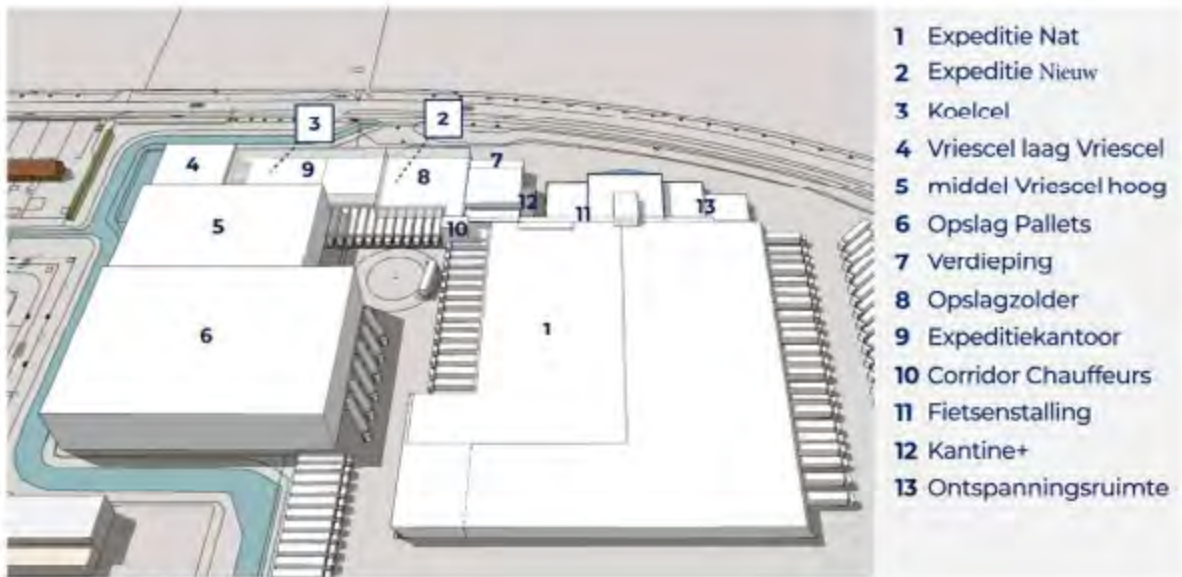
1. Perceel naam en nummer

- **Transitie Afslag naar Logistiek Centrum**
- **Regio, Kavel en Perceel: URK 2B**

2. Samenvattende omschrijving

Visveiling Urk heeft zich ontwikkeld tot de grootste in Nederland en Europa, gespecialiseerd in platvis. Na privatisering en verhuizing versterkte de veiling haar positie als cruciale schakel in de Europese visverwerkingsindustrie. Oorspronkelijk gericht op de aanvoer van verse Noordzeevis, ondertussen ook verwerking van visproducten van over de hele wereld. De visverwerkende industrie is de afgelopen tien jaar geëvolueerd. De veiling is niet alleen vermarkter van Noordzeevis, maar ook distributeur voor andere vis en een essentiële schakel in de verwerking van bevroren vis. Door veranderende omstandigheden, heeft de veiling haar dienstverlening uitgebreid naar logistiek en verwerking, met de nadruk op het ontdooien van bevroren vis. Dit heeft niet alleen werkgelegenheid behouden, maar heeft ook geleid tot nieuwe logistieke stromen, waarbij Urk het startpunt is voor het vervoer van o.a. vis door Europa. Deze evolutie naar een logistiek centrum is cruciaal om de veilingfunctie te behouden, zodat ook de Noordzeevis via Urk vermarkt kan blijven worden. Zonder afslag op Urk, komt ook de rest van het landzijdige deel van het visserijcluster op Urk onder druk. De economie van Urk blijft sterk afhankelijk van de visverwerking, maar de traditionele inkomsten uit de veiling zijn niet langer toereikend voor kostendekkende exploitatie. De groei van de logistieke functie vereist uitbreiding van de bestaande faciliteiten, met name voor diepvriesopslag. Dit project omvat daarom een tweeledig doel: 1. Zorgen dat de aanvoer van verse Noordzeevis op peil blijft (en waarschijnlijk groei) en daarmee zorgt dat de vissector zoals we die op Urk kennen, kan overleven; 2. Voorzien in de behoefte van de verwerkende industrie door meer logistieke capaciteit voor gevoren vis die op Urk moet worden verwerkt tot allerlei visproducten.

Figuur 1 Ruimtelijk plan

3. Deelnemende partijen

De deelnemende partijen in het LCU zijn: Beheer coöperatie Insula Urk (met haar werkmaatschappij Visveiling Urk), een coöperatie bestaande uit vissers die gezamenlijk onder meer een visveiling exploiteren. Door de recente sanering van de vissersvloot is de toekomst van de veiling onzeker. Door het opzetten van een Logistiek Centrum en snellere afhandeling van de vers aangevoerde Noordzee vis komt een aanzuigende werking tot stand door betere prijsvorming op de Visveiling. Visveiling Urk B.V. is samen met de andere verbonden ondernemingen een middelgrote onderneming. Kotra logistics, met haar bedrijven Kotra Transport, De Koeijer Transport en Brouwer Urk Internationaal transport, is een transportbedrijf gericht op het vervoer van verse en gevroren vis en visproducten. Het LCU zal in de toekomst een belangrijke hub zijn voor het vervoer van verse en bevroren vis door Europa. Veba Transport. Een transportbedrijf gevestigd op Urk gericht op het vervoer van verse Noordzee vis en garnalen. Ook kan de Gemeente Urk worden genoemd als partner in het mogelijk maken van de ontwikkeling van het LCU in ruimtelijke ordeningszin. Hiermee benadrukt de gemeente Urk het belang van het LCU voor de visregio Urk. Mogelijk haken in een later stadium andere partijen aan, maar zij maken vooralsnog geen onderdeel uit van dit project.

4. Begroting op hooflijnen

Geef in onderstaande tabel aan welke investeringen U wil gaan doen, met een schatting van de kosten per investeringspost (op een schaal met eenheden van €50.000). De daadwerkelijke investeringsbedragen worden pas vastgesteld in een specifieke regionale schikking na accordering van het VOP door LNV en BPV.

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Terrein en infrastructuur	Subtotaal €848.786
Inrichting terrein en bestrating	€ 152.224
Bestrating terrein	€ 124.400
Hekwerk en verlichting	€ 45.000
Laadkuil	€ 450.000
Onvoorzien	€ 77.162
Gebouwen en gebouwinstallaties	Subtotaal € 15.399.170
Expeditie droog; 1580 m2	€ 758.400
Koelcel /crossdock; 1040 m2	€ 499.200
Vriescel vaste stellingen; 770 m2	€ 554.400
Vriescel 1 middel Shutles; 2320 m2	€ 1.874.560
Vriescel 2 hoog Shutles; 5420 m2	€ 5.604.280
Opslagruimte; 1837 m2	€ 983.580
Kantoorzone; 1302 m2	€ 1.627.500
Kantine, sanitair; 311 m2	€ 368.750
Paalfundering, heiwerk	€ 1.278.575
Aanpassing bestaande bebouwing	€ 450.000
Onvoorzien 10%	€ 1.399.925
Koel- en vriesinstallaties	subtotaal € 3.756.900
Koel- en vriesinstallaties	€ 2.500.000
E-installatie	€ 1.078.000
Onvoorzien 5%	€ 178.900
Proces en automatisering	Subtotaal € 7.436.000
Shutle systeem; 23250 palletplaatsen	€ 6.510.000
Automatisering WMS systeem	€ 250.000
Onvoorzien 10%	€ 676.000
Verduurzaming	Subtotaal € 1.155.000
Zonnepanelen	€ 1.100.000
Onvoorzien 5%	€ 55.000
Algemene kosten	Subtotaal € 768.900
Heffingen, leges en aansluitkosten	€ 265.000
Verzekeringen	€ 84.000
Adviseurs, bouwbegeleiding	€ 350.000
Onvoorzien 5%	€ 69.900
TOTAAL	€ 29.364.756

Middels onderstaande tabel onderbouwen we de inzet van de middelen en hoe deze tot resultaat leiden in de periode tot en met 2030. Voor het definitief ontwerp zijn overigens geen kosten meer begroot, aangezien Visveiling Urk deze kosten waarschijnlijk al moet maken voordat de uitvoeringsperiode van het VOP start.

Activiteiten	Periode
Definitief ontwerp	01-04-2024 t/m 31-05-2024
Bouwrijp maken terrein – aanleg fundering	01-06-2024 t/m 31-08-2024
Constructie gebouwen	01-09-2024 t/m 31-01-2025
Koel- en vriesinstallatie, E-installatie	01-02-2025 t/m 31-04-2025
Processen en automatisering	01-04-2025 t/m 31-05-2025
Aanleg zonnepanelen	01-05-2025 t/m 31-05-2025
Oplevering	01-06-2026 t/m 30-06-2025

5. Financieringsplan

LNV wordt om een bijdrage van € 5.400.000 gevraagd (circa 18% van de totale kosten). De overige kosten worden gedekt door een eigen bijdrage van de Visveiling Urk en inbreng van de 3 partners.

LOGISTIEK CENTRUM URK - FINANCIERINGSPLAN

VOP gelden	€ 5.400.000
Co-financiering Visveiling Urk	€ 20.555.329
Inbreng partners LCU	€ 3.409.427
- Kotra B.V.	
- Brouwer Transport	
- VEBA Trans	
Financiering LCU	€ 29.364.756

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De Beheer coöperatie Insula Urk is een coöperatie van vissers. De coöperatie streeft naar optimale prijsvorming van de aangevoerde vis tegen minimale kosten voor haar leden. Om dit doel te bereiken wordt onder meer een visveiling geëxploiteerd. Door de recente sanering van de Nederlandse vissersvloot komt dit doel steeds meer onder druk. De aanvoer van verse Noordzeevis door leden van de coöperatie wordt hiervoor te klein. Het realiseren van het LCU zal een aantrekkelijke werking hebben op andere vissers (geen coöperatie-leden). Door een kwalitatief betere en snellere logistieke afhandeling, kan een betere prijs voor de aangevoerde vis worden bereikt. Tevens kan het LCU een grote logistieke rol vervullen in de aanvoer van vis van over de hele wereld, in verse en bevroren vorm, naar Urk, het visverwerkingscentrum van Europa. Dit zorgt voor een gezonde exploitatie van de veiling en daarmee wordt het voortbestaan van de veiling, belangrijk sociaal-cultureel erfgoed, verzekerd. Deze logistieke dienstverlening draagt zodoende in belangrijke mate bij aan het behoud van Urk als visregio en daarmee van werkgelegenheid, kennis en vakmanschap.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Dit project, dat valt onder Kavel 2: Slimme hoogwaardige keten, bevindt zich in het hart van de visserijgemeenschap Urk. Met zijn sterke verbinding met perceel A, perceel C, D heeft dit project tot doel een cruciaal onderdeel van de keten op Urk te behouden en toekomstbestendig te maken. Met name met perceel A heeft dit project een sterke verbinding, doordat de digitale traceerbaarheid van de vis vanaf het vangstpunt, bijdraagt aan een efficiëntere en transparantere logistieke keten.

Dit project draagt bij aan deze doelstelling door de logistieke functie van de Visveiling uit te breiden met een langetermijnvisie. Hierdoor wordt de duurzaamheid van de vissector in Urk gegarandeerd, waarbij de nadruk ligt op de doorontwikkeling van de vissector.

Dit project heeft ook relevantie voor projecten in de andere regio's: Omschakeling van afslagen naar een breder vis/visserij gerelateerd centrum, aansluitend op te verwachten vernieuwing van de visserij en positie van vis in de voedseltransitie:

- Bleufood Centrum Kop van Noord-Holland, in afstemming en samenwerking met gemeente Hollands Kroon, NVA en NVB (perceel 1A, met link naar perceel 1B van regioplan Kop van Noord-Holland)
- Visserij Centrum Lauwersoog, in afstemming en samenwerking met viscluster Lauwersoog (Perceel 2A, met link naar perceel 2C van regioplan Noord Nederland)
- Verbreding Seafood cluster in het rijks-monumentaal afslaggebouw Scheveningen, in afstemming en samenwerking met gemeenten Den Haag/Goeree Overflakkee, PFA en Visfederatie (perceel 4A, met link naar perceel 4B van regioplan Hollandse Haringkust)

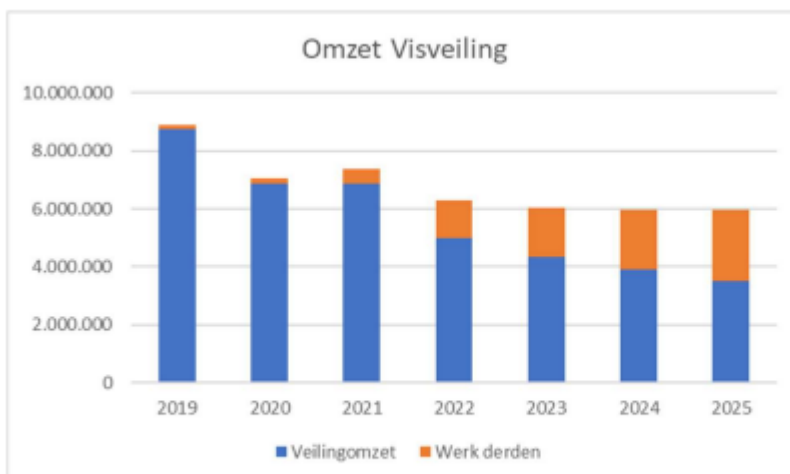
Vernieuwing en aanpassing van afslagen om de afslagfunctie toekomstbestendig te maken:

- Vlissingen: percelen 1G, 1H en 1K van regioplan Zuid-West Nederland
- Stellendam: perceel 1A van regioplan Zuid-West Nederland
- Scheveningen: perceel 4C en onderdelen van perceel 4B van regioplan Hollandse Haringkust
- IJmuiden: perceel 4C van regioplan Hollandse Haringkust
- Den Oever: onderdelen van perceel 1A van regioplan Kop van Noord-Holland
- Harlingen: percelen 1A en 1B van regioplan Noord-Nederland
- Lauwersoog: onderdelen van perceel 2A van regioplan Noord-Nederland

8. Beoogd resultaat

De inkomsten uit het proces van verwerking en veilen van de vers aangevoerde Noordzee vis leverde zal naar verwachting door de saneringsregeling in 2023 en verdere (vangst)beperkende maatregelen verder dalen naar ongeveer 3,5 miljoen euro. Dit is te weinig voor een rendabele exploitatie. Het project heeft als resultaat dat de werkzaamheden omschreven in dit projectplan de inkomstenstroom kunnen aanvullen. Op die manier komen de inkomsten op een niveau dat ze in evenwicht zijn met de uitgaven. Als deze ontwikkeling doorzet, zullen de inkomsten uit het veilproces en de inkomsten uit de overige logistieke werkzaamheden elkaar in 2025 in evenwicht houden.

Figuur 1: Overzicht van de omzet/inkomsten van de visveiling over de afgelopen jaren en verder geprognoseerd naar 2025.

De uitbreiding van onder andere koelcapaciteit en geconditioneerde sorteerhal zorgt ervoor dat door de in nabijheid van de visverwerkende industrie gevestigd te zijn er een reductie aan logistieke bewegingen is naar koelhuizen elders. Niet alleen de aanvoer- en verwerkingssector hebben dus andere manieren gevonden om toch werkzaam te blijven (en zelfs te groeien) in de visverwerkende industrie, ook de visveiling zorgt, weliswaar in een veranderde rol, voor een stuk werkgelegenheid en is in die veranderde rol nog steeds een aanjager van de Urker economie.

9. Tijdsplan/stappenplan

De activiteiten staan met hun tijdspad al beschreven bij onderdeel 4. De kern van dit investeringsproject betreft bouwactiviteiten die leiden tot de realisatie van het LCU. In feite is er maar één extra go/no go moment (na het definitief akkoord krijgen van de LNVbijdrage), namelijk het accorderen van de offerte van een aannemer op basis van het definitief ontwerp. De uitvoering van de bouwactiviteiten loopt naar verwachting van 1 juni 2024 tot en met 30 juni 2025.

10. Haalbaarheid

De financiering is rond. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt binnenkort ingediend. Aangezien de gemeente al akkoord is op de contouren van het plan, het past binnen de omgevingsvergunning en er voldoende stikstofruimte is, wordt er een soepel proces verwacht. Bezwaren worden niet verwacht, aangezien er geen geldige gronden voor bezwaar zijn, maar ze kunnen de vergunningverlening wel enigszins vertragen. In dat geval zal de uitvoering van het project nog steeds ruimschoots binnen de uitvoeringsperiode van het VOP passen. Ook de bouw kan uiteraard vertraging oplopen, maar niet zodanig dat dit knelpunten oplevert. Ten slotte is door de betrokkenheid van de 3 logistieke partners verzekerd dat het LCU ook daadwerkelijk zal worden gebruikt. Geef aan wat de kritische randvoorwaarden zijn.

11. Staatsteun

Om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden, heeft de veiling haar dienstverlening uitgebreid naar logistiek en verwerking, met de nadruk op het ontdooien van bevroren vis. Dit heeft niet alleen werkgelegenheid behouden, maar heeft ook geleid tot nieuwe logistieke stromen, waarbij Urk fungeert als startpunt voor het vervoer van vis en andere levensmiddelen door heel Europa. De groei van deze logistieke functie vereist echter uitbreiding van de bestaande faciliteiten, met name voor diepvriesopslag. Deze evolutie van simpele afslag naar een logistiek centrum is cruciaal om de veilingfunctie te behouden en tegelijkertijd duurzame groei te ondersteunen. Urk blijft zich aanpassen en innoveren om het economisch belang van de vissector te handhaven en te stimuleren. Op basis van bovenstaande tekst kan een mogelijke vrijstelling gevonden worden in artikel 29 VVV. Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien: a) de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren; b) de steun in aanmerking komende investeringskosten dekt die o.a.: - de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen verbeteren, met inbegrip van investeringen in passende voorzieningen om op zee verzameld verloren vistuig en zwerfvuil te ontvangen of; - de veiligheid van vissers verhogen door de bouw of modernisering van beschuttingsplaatsen. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50% van de in aanmerking komende kosten (uitzonderingen daargelaten). De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Door het verbeteren van de logistiek en verwerking door ook faciliteiten te bieden voor diepvries (en ontdooien van bevroren vis) wordt de afslag sterk verbeterd. Hierdoor worden de kwaliteit van aangelande producten en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden verbeterd. Daarnaast wordt middels de aanschaf van zonnepanelen en het kleinere aantal vervoersbewegingen de energie-efficiëntie verbeterd. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50% voor zowel MKB als afslagen (relevant als Visveiling Urk een groot bedrijf geweest zou zijn). Daarmee blijft de gevraagde LNVbijdrage ruimschoots binnen de maximale toegestane staatssteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Internationalisering en waarborgen huidige infrastructuur maritieme sector**
- **Regio, Kavel en Perceel: URK 2C**

2. Samenvattende omschrijving

De Visserijcoöperatie Urk (VCU) is een viscluster van meer dan 100 bedrijven die de visserijsector op Urk vertegenwoordigt. VCU zorgt voor deze sector door kritieke infrastructuur aan te leveren en te onderhouden. Als gevolg van ontwikkelingen is de visserijsector gekrompen, wat het bestaansrecht van VCU en daarmee de serviceinfrastructuur voor de vloot onder druk zet. Het verhogen van de kwaliteit van de service infrastructuur, zodat de toegevoegde waarde voor klanten toeneemt, is de grootste uitdaging. Naast de VCU-activiteiten te internationaliseren, waardoor de instandhouding van de service infrastructuur weer door een groter aantal klanten gedeeld kunnen worden, wordt ook de landzijdige werkgelegenheid als één van de grotere werkgevers voor Urk behouden. Bestaande producten toepasselijk maken voor internationale klanten, die elk hun eigen context en specificaties hebben, is een grote uitdaging. Dit heeft zowel technische als juridische kanten. Dit is een relevant probleem, want zonder service infrastructuur kan een viscluster niet voortbestaan. Door het landzijdige viscluster op Urk te behouden door kritieke service infrastructuur te upgraden kunnen de vissers worden ondersteund in de transitie die de sector moet maken en wordt bijgedragen in de ontwikkeling van andere vangstmethodieken die benodigd zijn na 2030. De doorontwikkeling van het VCU net-simulatie programma en een geüpgraded machinepark zorgen ervoor dat de gehele visserijsector, ook buiten Urk, naar een hoger niveau wordt getild.

3. Deelnemende partijen

De VCU (Visserij Coöperatie Urk) is in de basis al een samenwerking met de +100 leden. Verder zal zij bij de verschillende deelplannen samenwerken met verschillende andere partijen. VCU is MKB (Middelgroot). Denk hierbij aan de samenwerking met RapiD Engineering, WUR en SINTEF op het gebied van de ontwikkeling van de net-simulatie software. Maar ook bijvoorbeeld de ontwikkeling van de mobiele tensionmachine, waarbij samengewerkt zal worden met de firma Dromec uit Rhenen. Op gebied van keuring zal worden samengewerkt met EKH (Erkende Keurbedrijven Hijs- en Hefmiddelen). Deze brede samenwerking op verschillende gebieden leidt tot succes.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
1.1 Walsmachine voor terminals en verstagingen	€ 130.000
1.2 Digitalisering door identificatie en traceerbaarheid tuigage	€ 73.000
1.3 Elektrische lift	€ 450.000
1.4 Professionalisering door EKH certificering	€ 25.000
1.5 Ontwikkeling tensionmachine geconfigureerd op truck	€ 522.000
2.1 Net-simulatie programma	€ 300.000
TOTAAL	€ 1.500.000

WP en activiteit nummer	Titel	Uitvoerders	Resultaat	Periode
1.1	Walsmachine voor terminals en verstagingen	VCU U.A	Met de aanschaf van een walsmachine en de bijbehorende cursussen/opleidingen kan VCU de visserijsector breder bedienen, wordt het huidige werkpakket uitgebreid en blijft vakkennis behouden.	01-07-2024 t/m 01-07-2025
1.2	Digitalisering door identificatie en traceerbaarheid tuigage	VCU U.A	Door de ontwikkeling van een digitaal platform en de aanschaf van een graveer/lasmachine kunnen componenten zoals netten geïdentificeerd en getraceerd worden.	01-07-2024 t/m 01-07-2027
1.3	Elektrische lift	VCU U.A	Ondanks de veranderende visgebieden, (ten gevolge van minder ruimte in de Noordzee door windmolens etc.) veranderen de eisen aan de huidige infrastructuur. De tuigage is bijvoorbeeld	01-07-2024 t/m 31-12-2024

			zwaarder, touwen zijn groter enz. Door de aanschaf van een elektrische lift kan er service verleend blijven worden aan de visserijsector.	
1.4	Professionalise ring door EKHcertificering	VCU U.A.	Door werknemers op te leiden tot EKH-keurmeester wordt er een professionaliseringslag gemaakt. Daarnaast wordt VCU toekomstbestendig door zich voor te bereiden op de visserijsector waarin steeds meer componenten gecertificeerd moeten zijn.	01-07-2025 t/m 01-07-2026
1.5	Ontwikkeling tension-machine geconfigureerd op truck	VCU U.A.	Door het verlenen van service middels een tension-machine geconfigureerd op een truck wordt een flexibele infrastructuur gerealiseerd waardoor de visserijsector niet meer afhankelijk is van een servicehaven. Tegelijkertijd vindt een verduurzaming plaats doordat service op elke locatie kan worden verleend i.p.v. de huidige situatie waarin het visserijschip speciaal naar een geschikte servicehaven moet varen. Dit leidt tot brandstofbesparing en minder uitstoot van broeikasgassen.	01-07-2024 t/m 01-07-2027
2.1	Net-simulatie programma	VCU U.A.	Om de bestaande infrastructuur te behouden maar ook toekomstbestendig te zijn is 'slimmer' vissen noodzakelijk. De ontwikkeling van een real-time netsimulatie draagt hieraan bij. Met behulp van de te ontwikkelen software	01-07-2024 t/m 01-07-2027

			kan een visserschip een ideale vissituatie behalen en live anticiperen op de gegevens die deze real-time simulatie weergeeft. Middels deze ontwikkeling kan er veel efficiënter gevist worden wat leidt tot brandstofbesparing en minder uitstoot van broeikasgassen	
--	--	--	--	--

5. Financieringsplan

Voor de financiering van de projectkosten, doet VCU een beroep op 40% bijdrage van LNV in het kader van het VOP. De overige kosten worden met een eigen bijdrage gedekt.

Partner	Kosten	Eigen bijdrage	Private bijdrage	LNV bijdrage	Andere subsidie
VCU	€ 1.500.000	€ 900.000	-	€ 600.000	-

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Visclusters kunnen niet functioneren zonder service infrastructuur. Ook het voortbestaan van de visafslagen staat hierdoor uiteindelijk op het spel. Aangezien VCU en de afslag essentiële onderdelen zijn van de visserijketen, staat het hele viscluster onder druk als hun verdienmodel komt te vervallen. Met dit project wordt kennis en vakmanschap in de volle breedte behouden, door de landzijdige visserijactiviteiten voort te zetten en door de benodigde kennis in de aanleveringskant te behouden. Urk ligt landinwaarts aan het IJsselmeer en heeft geen directe watertoegang tot de Noordzee. De meeste Urker kotters lossen hun vis dan ook in andere havens zoals Harlingen en Den Helder. Ondanks dat de verse vis in andere havens wordt aangeland, bieden veel Urker kottereigenaren als lid en mede-eigenaar van hun coöperatieve visafslag Urk toch hun verse vis via de eigen veiling aan. Hierdoor ontstond in de afgelopen eeuw een viscluster met name gericht op de verwerking van platvis (vooral schol) rondom de Urker visafslag. De sterke rol van de visverwerking op Urk demonstreert het belang van het behoud van de kwaliteit en kwantiteit van infrastructuur. Het behoud en de verbetering van service infrastructuur op en vanuit Urk zorgt uiteindelijk tot de instandhouding van sociaal-cultureel erfgoed en werkgelegenheid op Urk.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De uitkomsten in dit project hebben de potentie om de activiteiten in de andere percelen te versterken. In percelen A, B en D kunnen de activiteiten opgeschaald worden door dataverzameling te ondersteunen d.m.v. het simulatieprogramma, vooral bij perceel 1A (blockchain). In perceel A kan namelijk sommige data die ook in dit project nodig is voor het realtime modelleren van het net, gebruikt worden voor het registreren van de vangst. De hoeveelheid gevangen vis is vervolgens weer relevant voor perceel 2B, waar het gaat over de afslag van de vis. Doordat dit project bijdraagt aan de instandhouding van de visserijcluster, profiteren ten slotte ook de andere percelen. Op deze manier wordt naast de vermelde projecten de gehele regio Urk geholpen. Een sterkere VCU zal naar een versterking van de visserijactiviteiten op Urk leiden. Door het uitbreiden van het werkpakket en de infrastructuur die VCU voorziet aan te passen aan de huidige eisen, wordt de huidige infrastructuur voor de Nederlandse visserijsector gewaarborgd en toekomstbestendig gemaakt.

8. Beoogd resultaat

De uiteindelijke resultaten zijn een doorontwikkeld 3D net-simulatie programma en een geüpgraded machinepark. De leerprocessen bestaan uit het creatief nadenken over het breed inzetten van in-house vakmanschap, incl. over de grenzen denken, om de kosten van de infrastructuur betaalbaar te houden, waardoor uiteindelijk het hele Urker viscluster erbij gebaat is. De opgedane kennis zal in het vervolg verspreid worden door het net-simulatie programma op te schalen en te introduceren op de markt, waardoor meerdere visbedrijven er gebruik van kunnen maken. Daarnaast zal VCU zorgdragen voor brede verspreiding van de projectresultaten middels publicatie op de website en bijeenkomsten.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het project bestaat uit twee werkpakketten die tussen juli 2024 en juli 2027 uitgevoerd zullen worden. Er zijn geen go/no go momenten voorzien.

Werkpakket 1: Upgraden van het huidige machinepark

1.1 Walsmachine voor terminals en verstagingen: 01-07-2024 t/m 01-07-2025.

1.2 Digitalisering door identificatie en traceerbaarheid tuigage: 01-07-2024 t/m 01-07- 2027.

1.3 Een elektrische lift: 01-07-2024 t/m 31-12-2024.

1.4 Personeel opleiden tot EKH-keurmeester: 01-07-2025 t/m 01-07-2026.

1.5 Het ontwikkelen van een tension-machine geconfigureerd op een truck: 01-07-2024 t/m 01-07-2027.

Partners: Bij de ontwikkeling van de mobiele tensionmachine zal VCU samenwerken met de firma Dromec uit Rhenen. Op gebied van keuring zal zij samenwerken met EKH (Erkende Keurbedrijven Hijs- en Hefmiddelen).

Werkpakket 2: Net simulatieprogramma

2.1 Net-simulatie programma: 01-07-2024 t/m 01-07-2027.

Partners: Op het gebied van de ontwikkeling van de net-simulatie software zal VCU samenwerken met RapiD Engineering, WUR en SINTEF.

10. Haalbaarheid

De haalbaarheid in dit project is gewaarborgd doordat VCU deze activiteiten in eigen beheer uitvoert. Het zijn voornamelijk investeringen, waarbij de financiering de meeste impact heeft op de haalbaarheid en die is middels het gepresenteerde financieringsplan gewaarborgd. De werking wordt gegarandeerd door de leverancier. Voor zover er nu kan worden beoordeeld is er voldoende en goed zicht op de haalbaarheid op zowel technisch als financieel vlak. VCU is financieel krachtig om deze investeringen uit te kunnen voeren. Door de machinefabriek VCU TCD kunnen ook de ontwikkelingen in eigen beheer worden uitgevoerd.

Ook voor wat betreft de ontwikkeling van de simulatie-software, en de aanverwante technische ontwikkelingen, is reeds dermate goed geanalyseerd en technisch voorbereid dat er in ruime mate zicht is op de technische haalbaarheid.

11. Staatsteun

De doelstelling van dit project is de kritieke landzijde service infrastructuur te upgraden zodat de vissers economischer kunnen opereren en deze infrastructuur op de lange termijn toekomstbestendig blijft. Dit gebeurt door de doorontwikkeling van het (VCU) net-simulatie programma en een bijbehorend geüpgraded machinepark. Innovatie is binnen dit project dan ook een belangrijke pijler. Doordat de focus op innovatie is, is zowel de VVV als de AGVV van toepassing.

In dit geval zou in ieder geval artikel 25 lid 2 sub c AGVV van toepassing zijn voor de activiteit 2.1. Hierbij gaat het om experimentele ontwikkeling. In dit project ontwikkelt VCU namelijk het (VCU) net-simulatie programma verder en wordt deze getest. De definitie van experimentele ontwikkeling is als volgt:

Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technologische, zakelijke en andere relevante kennis en vaardigheden, gericht op het ontwikkelen van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten, daaronder begrepen digitale producten, processen of diensten, ongeacht domein, technologie, bedrijfstak of sector (met inbegrip van, doch niet beperkt tot digitale bedrijfstakken en technologieën, zoals supercomputers, kwantumtechnologie, blockchaintechnologie, artificiële intelligentie, cyberbeveiliging, big data en cloudtechnologie). Dit kan bijvoorbeeld ook activiteiten omvatten die gericht zijn op de conceptuele formulering, planning en documentering van nieuwe producten, procedés of diensten. Experimentele ontwikkeling kan prototyping, demonstraties, pilotontwikkeling, testen en validatie omvatten van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten in omgevingen die representatief zijn voor het functioneren onder reële omstandigheden, met als hoofddoel verdere technische verbeteringen aan te brengen aan producten, procedés of diensten die niet grotendeels vaststaan. Dit kan de ontwikkeling omvatten van een commercieel bruikbaar prototype of pilot die noodzakelijkerwijs het commerciële eindproduct is en die te duur is om te produceren alleen met het oog op het gebruik voor demonstratie- en validatiedoeleinden.

Voor een middelgrote onderneming geldt van een steunpercentage van 35% (25% basis met een opslag van 10% voor een middelgrote onderneming). Dit percentage kan nog op worden opgehoogd.

1. Met 15% indien de projectresultaten wijd verspreid worden ter kennisname voor iedereen of;
2. Met 5% indien het project inzake onderzoek en ontwikkeling wordt uitgevoerd in een steungebied dat aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, punt c, van het Verdrag voldoet. Delen van Flevoland vallen daarbinnen, maar Gemeente Urk niet. Aldus kan binnen dit artikel voor activiteit 1.5 (deels) en 2.1 maximaal 50% steun worden verleend.

Steun aan activiteiten die bijdragen aan onderwijs aan jongeren (inclusief MBO, HBO en WO) is geen economische activiteit en dus geen staatssteun. Op basis van **artikel 31 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening AGVV** (Opleidingssteun) is ook steun aan bedrijfsopleidingen en cursussen voor medewerkers mogelijk. Bij de activiteiten 1.4 en 1.1 (deels) is hiervan sprake. De maximale steunintensiteit onder dit artikel is 60% voor middelgrote ondernemingen.

Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien:

- a) de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren;
- b) de steun in aanmerking komende investeringskosten dekt die o.a.:
 - de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen verbeteren, met inbegrip van investeringen in passende voorzieningen om op zee verzameld verloren vistuig en zwerfvuil te ontvangen of;
 - de veiligheid van vissers verhogen door de bouw of modernisering van beschuttingsplaatsen.

Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50% van de in aanmerking komende kosten.

De activiteiten onder 1.1. (walsmachine), 1.2 (graveer/ lasmachine), 1.3 (elektrische lift) en 1.5 (tensionmachine) lijken te passen onder dit artikel. Door de aanschaf van deze machines wordt de infrastructuur van de vissershavens/aanlandingsplaats Urk (of andere havens waar service wordt geleverd) verbeterd doordat ook service kan worden geboden aan vissersboten met nieuwe en zwaardere tuigage, touwen, etc. Hierdoor worden de veiligheids- en arbeidsomstandigheden verbeterd, energie-efficiëntie verhoogd door minder transportbewegingen en uiteindelijk draagt een beter onderhouden/gerepareerde boot ook bij aan een betere kwaliteit van de aangelande vis (verser, minder uitval).

1.4	Professionalisering door opleiden medewerkers voor EKH certificering Resultaat: EKH keurmeester en een toekomstbestendig VCU ogv steeds meer benodigde certificering.	VCU U.A.	Artikel 31 AGVV Opleidingssteun Motivatie: Het opleiden van medewerkers tbv van EKH certificering en toekomstig benodigde certificeringen.	60%
1.5	Het ontwikkelen van een tension-machine geconfigureerd op een truck Resultaat: <ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp van een tension-machine geconfigureerd op een truck. • Aanschaf tensionmachine, Brandstofbesparing en minder uitstoot van broeikasgassen doordat service op elke locatie kan worden verleend. 	VCU U.A.	Artikel 25 AGVV experimentele ontwikkeling Motivatie: Ontwikkeling van een tension machine geconfigureerd op een truck Artikel 29 VVV Motivatie: Verbeteren infrastructuur vissershaven/aanlan dingsplaats	50% 50%
2.1	Net-simulatie programma Resultaat: Een real-time netsimulatie voor 'slimmer vissen' Middels deze ontwikkeling kan er veel efficiënter gevestigd worden wat leidt tot brandstofbesparing en minder uitstoot van broeikasgassen	VCU U.A.	Artikel 25 AGVV experimentele ontwikkeling Motivatie: Ontwikkeling van een nieuw product namelijk een netsimulatie programma obv bestaande technieken te combineren met brede verspreiding van de resultaten.	50%

We kunnen aldus concluderen dat voor alle activiteiten de gevraagde 40% LNV-bijdrage toegestaan is.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Het verregaand automatiseren van visverwerkingsindustrie**
- **Regio, Kavel en Perceel: URK 2D**

2. Samenvattende omschrijving

De stagnatie in de traditionele aanvoer van platvis zoals veroorzaakt door o.a. Brexit en de LNV-saneringsregelingen, heeft als gevolg dat visbedrijven zich richten op andere vissoorten dan de platvis, zoals bijvoorbeeld zalm. Hiervoor zijn alle beschikbare werknemers nodig, waardoor personeel onder druk staat voor de platvisverwerking. Gebrek aan personeel zet bestaansrecht van platvisverwerkingsbedrijven onder druk. Wanneer de vraag naar platvis wegvalt, is de huidige Nederlandse visserijvloot overbodig. Om de huidige visserijvloot te beschermen is het nodig om de platvisverwerkingssector ook toekomst te bieden. De uitdaging in dit project is driedelig:

1) Om het verdienmodel m.b.t. de verwerking van platvis in stand te houden is automatisering van het verwerkingsproces essentieel. Door automatisering zijn visbedrijven namelijk niet afhankelijk van personeel en kan de verwerking van platvis, naast de verwerking van zalm, blijven bestaan.

2) De tweede uitdaging is om de visbedrijven hiervan bewust te maken en te laten investeren in automatisering.

3) Daarnaast is het realiseren van een automatiseringsslag die voor alle platvisverwerkingsbedrijven inzetbaar is een andere uitdaging.

Het doel van dit project is het behoud van de platvisverwerkingssector en hiermee ook de vissersvloot door het ontwikkelen, testen en valideren van een innovatief pick-and-place systeem voor de verwerking van platvis, dat door de visverwerkende industrie breed kan worden geïmplementeerd. Om de huidige visserijvloot te beschermen is het nodig om de platvisverwerkingssector ook toekomst te bieden. Dit kan door platvisverwerkingsprocessen te automatiseren, waardoor visbedrijven naast het verwerken van zalm, ook platvis kunnen blijven verwerken. Dit zorgt voor een stabiele vraag naar aanvoer van platvis en op deze manier wordt de huidige visserijvloot zowel behouden, als toekomstperspectief geboden. En ten slotte, doordat de platvisvisserij op deze manier niet verder hoeft te krimpen, behoudt de verwerkende industrie ook haar bestaansrecht. De gewenste oplossing is een geautomatiseerd platvisverwerkingsproces, zodat de aanvoer en verwerking van platvis blijft bestaan. Dit kan door het realiseren van lagere productiekosten en het kunnen werken met minder personeel.

Automatisering van de platvisverwerking draagt zodoende bij aan het behoud en de ontwikkeling van toekomstbestendige landzijdige visclusters.

3. Deelnemende partijen

Het samenwerkingsverband dat het project uitvoert is compact, maar bevat alle noodzakelijke competenties om het systeem in een relatief korte termijn van 3 jaar naar een marktklaar product door te ontwikkelen. Door betrokkenheid van drie platvis-verwerkingsbedrijven (Korf Vis B.V., Neerlandia Urk B.V. en Kramer Fish B.V.) als partner en eindgebruiker is VCU Robotics in staat het door haar ontwikkelde systeem in een operationele verwerkingslijn te integreren en in de

praktijk te testen. Het Pick-and-place systeem wordt dus in samenwerking met de klant getest en gevalideerd. Hiermee wordt gegarandeerd dat het systeem na afloop van het project aan de eisen van de markt voldoet en gereed is voor marktintroductie en uitrol naar andere visverwerkers in de regio en in Nederland. Dit leidt in deze samenwerking tot succes. Daarnaast zal er samengewerkt worden met Rapid Engineering in het ontwikkelen van nieuwe detectiesoftware en grippers, en mogelijk zal de Universiteit van Wageningen zich later aansluiten als kennispartner. Alleen VCU Robotics is subsidieontvanger in dit project. VCU is MKB (Middelgroot).

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost				Investerings bedrag (in Euro)
Werkpakket	Eigen uren (uurtarief € 60,00)	Loonkosten (bruto uurloon obv 1.650 uren per jaar + 50% opslag)	Apparatuurkosten	totaal
1. Ontwikkeling hardware	7.740	€ 464.400	€ 507.203,16	€ 971.603
2. Testen	7.920	€ 475.200		€ 475.200
3. Ontwikkeling sensor-systeem	2.340	€ 140.400	€ 376.995	€ 517.395
4. Kennisdeling en communicatie	300	€ 18.000		€ 18.000
5. Project-management	900	€ 54.000		€ 54.000
TOTAAL		€1.152.000	€ 884.198	€ 2.036.198

Korf Vis B.V., Neerlandia Urk B.V. en Kramer Fish maken ieder 2.240 uren in het kader van Werkpakket 2 (testen). VCU Robotics maakt de overige uren en kosten. Middels onderstaande tabellen onderbouwen we de inzet van de middelen en hoe deze tot resultaat leiden in de periode tot en met 2030.

5. Financieringsplan

De totale gevraagde LNV-bijdrage is circa 40% van de begrote kosten. Alleen VCU is beoogd subsidieontvanger: voor haar is de LNV-bijdrage 54,8% van de eigen kosten. De overige kosten worden uit de eigen bijdrage van de partners gedekt.

Partner	Kosten €	Eigen bijdrage €	Private bijdrage €	LNV bijdrage €	Andere subsidie €
VCU Robotics	€ 1.460.198,16	€ 660.198,16	0	€ 800.000	0
Korf Vis B.V.	€ 192.000	€ 192.000	0	0	0
Neerlandia Urk B.V.	€ 192.000	€ 192.000	0	0	0
Kramer Fish	€ 192.000	€ 192.000	0	0	0
Totaal	€ 2.036.198,16	€ 1.236.198,16	0	€ 800.000	0

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De landzijdige delen worden kwetsbaarder door de kleinere aanvoersector en moeilijkere alternatieve inkomsten. Dit brengt het risico met zich mee dat kennis en vakmanschap verdwijnen. Automatisering in dit project voorkomt het verdwijnen van de platvisverwerking en behoudt specialistische vakkennis zoals het fileren en verhandelen van de Noordzeeplatvis. Werknemers worden ingezet op hoogwaardige taken, terwijl robots de repetitieve taken overnemen. Hierdoor wordt het verlies van de identiteit van de Urker visserijregio voorkomen, door behoud van platvisverwerkingsbedrijvigheid en het handhaven van de omvang van de viscluster als geheel. Door het verdienmodel van platvisverwerking te behouden via automatisering, wordt het behoud en de toekomstgerichte ontwikkeling van de landzijdige viscluster op Urk gerealiseerd. Automatisering zorgt voor een stabiele vraag naar de aanvoer van platvis en houdt de platvisaanvoer in stand, wat duurzamer is door het gebruik van automatiseringssystemen.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

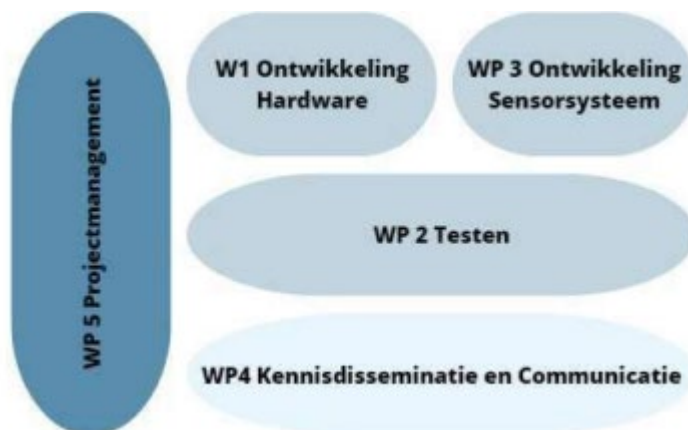
Het project zal bijdragen aan de regionaal-economische ontwikkeling van de provincie Flevoland en meer specifiek van de visserijsector op en om Urk. Door het pick-and-place systeem wordt het visverwerkingsproces efficiënter met minder handmatige handelingen. Mogelijk kunnen andere systemen geautomatiseerd worden in de landzijdige viscluster op Urk. De resulterende kostenbesparingen en verhoogde productiecapaciteit versterken de concurrentiepositie van de visverwerkende industrie op Urk. Daarnaast wordt een positief werkgelegenheidseffect voorzien. De implementatie van het pick-and-place systeem maakt verdergaande automatisering van visverwerkende bedrijven mogelijk. Hierdoor wordt laagwaardige arbeid in het verwerkingsproces vervangen door hoogwaardige werkgelegenheid op het gebied van sensoriek en kunstmatige intelligentie.

8. Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is een modulair en volledig geautomatiseerd pick-and-place systeem voor de verwerking van platvis, wat gekoppeld kan worden aan de productielijnen van verschillende lijnen. Een onderdeel van dit systeem is geavanceerde Artificial Intelligence vis-detectie software. Met deze software wordt waardevolle data verzameld, waarmee hele batches producten nauwkeurig geanalyseerd kunnen worden. Uit deze data kan afgelezen worden wat de samenstelling van de batch is en de kwaliteit van de batch. Ter illustratie: het kwaliteitsinspectie systeem registreert tijdens het keuren en verwerken d.m.v. sensoren en AI-software alle gegevens van de verwerkte vis en slaat deze op in een database. Daarnaast wordt door het camerasysteem enorm veel data verzameld, waardoor veel inzicht wordt verkregen in de kwaliteit van bepaalde partijen vis. Hierdoor kunnen kwaliteitsverschillen gekoppeld worden aan de oorsprong van het product. Door deze verzamelde data te delen met visserij schepen kunnen bijvoorbeeld bestekken met veel ondermaatse vis vermeden worden en kan dus gerichter en efficiënter gevist worden. Voor de visverwerker heeft dit als voordeel dat er kwalitatief hoogwaardiger vis wordt geleverd, wat tot minder afkeur in het proces en dus minder 'afval' leidt. Voor de visserij heeft dit als voordeel dat dit een oplossing biedt voor de zogenaamde 'aanlandplicht' en leidt tot brandstofbesparing en minder uitstoot van broeikasgassen. Een belangrijk leerpunt in dit project is met name het herontdekken van een verdienmodel voor een product waarvan het aanbod afneemt. Door middel van automatisering blijft de verwerking van dit product mogelijk en blijft vraag en aanbod in balans. Vanuit het consortium is naast het behouden van de landzijdige visclusters ook het oplossen van het grote personeelstekort een doel. Een eventuele vervolgstap na dit project is het automatiseren van andere visverwerkingsprocessen op basis van de resultaten die voortkomen uit dit project.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het project bestaat uit vijf werkpakketten welke tussen juli 2024 en juli 2027 uitgevoerd zullen worden. Er zijn geen go/no go momenten voorzien. Voor een uitgebreid stappenplan, zie onderdeel 4.

Werkpakket 1: Ontwikkeling hardware

- 1.1 Platvis Equalizer: 01-07-2024 t/m 01-07-2025
- 1.2 Platvis Gripper: 01-07-2024 t/m 31-12-2024
- 1.3 Engineering randapparatuur: 01-01-2025 t/m 01-07-2026

Partners: Korf Vis B.V., Neerlandia Urk B.V. en Kramer Fish ondersteunen de ontwikkeling van hardware. Ze geven aan wat hun eisen aan de machines zijn.

Werkpakket 2: Testen

- 2.1 Adaptatie en installatie: 01-07-2026 t/m 31-12-2026
- 2.2 Testen & Optimaliseren: 01-01-2027 t/m 01-07-2027

Partners: Korf Vis B.V., Neerlandia Urk B.V. en Kramer Fish bieden ondersteuning bij adaptatie, installatie, testen en optimaliseren van de hardware.

Werkpakket 3: Ontwikkeling Sensorsysteem

- 3.1 Deskresearch: 01-07-2024 t/m 31-12-2024
- 3.2 Hardware sensoriek: 01-01-2025 t/m 01-07-2025
- 3.3 Software sensoriek: 01-07-2025 t/m 01-07-2026

Dit werkpakket wordt geleid door VCU Robotics en ondersteund door RapiD Engineering en hun specialistische kennis.

Werkpakket 4: Kennisdisseminatie en Communicatie

- 4.1 Kennisdelingsactiviteiten: 01-07-2024 t/m 01-07-2026
- 4.2 Projectcommunicatie: 01-07-2024 t/m 01-07-2026

Partners: Rapid Engineering, Korf Vis B.V., Neerlandia Urk B.V. en Kramer Fish ondersteunen bij demonstratiebezoeken.

Werkpakket 5: Projectmanagement

- 5.1 Overall projectmanagement 01-07-2024 t/m 01-07-2026
- 5.2 Administratie en rapportages 01-07-2024 t/m 01-07-2026

Partners: n.v.t.

10. Haalbaarheid

Voorafgaand aan het project is voor de verschillende innovaties een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat de slagingskans van de afzonderlijke innovaties hoog is. Echter gaat het er nu om dat deze ook in de praktijk, in samenhang met elkaar functioneren binnen één integraal systeem in een operationele omgeving die ook allerlei beperkingen met zich meebrengt. In deze fase moet het systeem ook gecertificeerd worden en voldoen aan hoge hygiënische standaarden die van toepassing zijn in deze sector. Door veel testing bij zowel de VCU Robotics als bij platvis-verwerkingsbedrijven wordt de werking van de pick-and-place machine gewaarborgd. Alle onderdelen moeten gaan samenwerken en zich tot één machine gaan vormen. Dit vergt veel ontwerp- en software uitdagingen. Hieronder worden de belangrijkste belemmeringen en obstakels opgesomd die een bedreiging kunnen vormen voor de succesvolle uitvoering van het project. Per belemmering/obstakel beschrijven we een oplossingsrichting waarmee wij beogen de uitvoeringsrisico's te mitigeren.

Belemmering/obstakel	Omschrijving	Oplossingsrichting
Maatwerk bij elke nieuwe klant	Een mogelijk obstakel voor brede implementatie en opschaling van de innovatie zijn de verschillen tussen de verwerkingslijnen bij de verschillende voedingsmiddelenverwerkers. Omdat het project zich eerst zal focussen op de visverwerkingsindustrie gaat het hierbij vooral om visverwerkingslijnen. Elk visverwerkingsbedrijf heeft zijn eigen verwerkingslijn en deze verschillen altijd per verwerker. Dit zorgt ervoor dat bij elk pick-and-place systeem dat geleverd wordt, veel maatwerk moet worden verricht. Dit is tijdrovend en snelle opschaling is hierdoor mogelijk moeilijk te realiseren.	Het te ontwikkelen pick-and-place systeem wordt ontworpen met modulariteit als speerpunt. Hierdoor wordt het systeem zo ontworpen dat het gemakkelijk, met zo min mogelijk aanpassingen, te plaatsen is in de visverwerkingslijn van de klant.
Patenten	Een andere potentiële belemmering voor de ontwikkeling van dit systeem is de aanwezigheid van patenten op 1 of meerdere componenten die we zullen ontwikkelen. Dit zou niet alleen afbreuk doen aan het innovatieve karakter van het systeem, maar brengt mogelijk ook kosten met zich mee als deze componenten van concurrenten afgenomen	Er zijn op dit moment geen patenten geregistreerd op de componenten of technieken die in dit project worden gebruikt. Tijdens het project zal VCU haar ontwikkelingen doorlopend toetsen aan geregistreerde patenten.

	<p>moeten worden. Er is een scan op patenten uitgevoerd waaruit is gebleken dat er op dit moment geen patenten geregistreerd staan op componenten die VCU gaat ontwikkelen. Er bestaat dus op dit moment geen belemmering van patentrechten. Wel heeft VCU Robotics een patent op de grippertechniek. Dit vormt geen belemmering.</p>	
<p>Tekort aan Besturingscomponenten m.b.t. pick-and-place systeem</p>	<p>De levertijden van enkele besturingscomponenten die gebruikt worden m.b.t. het pick-and-place systeem zijn erg lang (tot ca. 8 maanden). Dit kan een belemmering zijn voor het opschalen van deze innovatie. Dit obstakel kan in de toekomst worden voorkomen door een voorraad aan te leggen.</p>	<p>Componenten worden zo vroeg mogelijk besteld. Daarnaast wordt er bij het bestellen onderzoek gedaan naar andere geschikte leveranciers om een backup te hebben. Waar mogelijk legt VCU een eigen voorraad aan.</p>
<p>Personeelstekort</p>	<p>Voor het opschalen van deze innovatie is er meer gekwalificeerd personeel nodig. Vanwege een landelijk tekort aan engineers is het werven van personeel een uitdaging. Er zullen een aantal intensieve recruitingcampagnes opgezet worden om ervoor te zorgen dat er geen hinder wordt ondervonden van personeelstekorten.</p>	<p>Door goede wervingscampagnes op te zetten verwachten we voldoende personeel aan te kunnen nemen.</p>

11. Staatsteun

De gewenste oplossing binnen dit project is een geautomatiseerd platvisverwerkingsproces. Een modulair en volledig geautomatiseerde pick-and-place systeem voor de verwerking van platvis, wat gekoppeld kan worden aan de productielijnen van verschillende verwerkingslijnen. Een onderdeel van dit systeem is geavanceerde Artificial Intelligence vis-detectie software. Met deze software wordt waardevolle data verzameld, waarmee hele batches producten nauwkeurig geanalyseerd kunnen worden. Uit deze data kan afgelezen worden wat de samenstelling van de batch is en de kwaliteit van de batch. Werkpakketten (naast projectmanagement en communicatie) zijn hardware ontwikkeling, ontwikkeling sensorsysteem en testen. Innovatie staat in dit project dan ook centraal. Doordat innovatie centraal staat in dit project is zowel de VVV als de AGVV van toepassing.

In dat geval zou **artikel 25 lid 2 sub c AGVV** van toepassing zijn. Hierbij gaat het om experimentele ontwikkeling. Er wordt in dit project namelijk een modulair pick-and-place systeem ontwikkeld en getest. De definitie van experimentele ontwikkeling is als volgt:

Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technologische, zakelijke en andere relevante kennis en vaardigheden, gericht op het ontwikkelen van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten, daaronder begrepen digitale producten, processen of diensten, ongeacht domein, technologie, bedrijfstak of sector (met inbegrip van, doch niet beperkt tot digitale bedrijfstakken en technologieën, zoals supercomputers, kwantumtechnologie, blockchaintechnologie, artificiële intelligentie, cyberbeveiliging, big data en cloudtechnologie). Dit kan bijvoorbeeld ook activiteiten omvatten die gericht zijn op de conceptuele formulering, planning en documentering van nieuwe producten, procedés of diensten. Experimentele ontwikkeling kan prototyping, demonstraties, pilotontwikkeling, testen en validatie omvatten van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten in omgevingen die representatief zijn voor het functioneren onder reële omstandigheden, met als hoofddoel verdere technische verbeteringen aan te brengen aan producten, procedés of diensten die niet grotendeels vast staan. Dit kan de ontwikkeling omvatten van een commercieel bruikbaar prototype of pilot die noodzakelijkerwijs het commerciële eindproduct is en die te duur is om te produceren alleen met het oog op het gebruik voor demonstratie- en validatiedoeleinden.

Voor grote ondernemingen geldt van een steunpercentage van 25% met een opslag van 10% voor een middelgrote onderneming wat nog verder opgehoogd kan worden met 15% indien de projectresultaten wijd verspreid worden ter kennisname voor iedereen. Dit komt uit op een maximaal percentage van 50% voor VCU Robotics.

Activiteit	Subsidie-ontvanger	Staatssteunoplossing	Steunruimte %
<p>1</p> <p>Ontwikkelen hardwarecomponenten en ondersteunende software voor een modulair pick-and-place systeem.</p> <p>1. Een equalizer die de platvis in de juiste hoeveelheid, en met de juiste snelheid het proces invoert; 2. De engineering van de visionbox die het sensorsysteem uit WP1 behuist en praktisch gereed maakt; 3. Een grippersysteem dat platvis op kan pakken; 4. En een delta robot om de platvis in de verwerkingsmachine te plaatsen.</p> <p>Resultaat: modulair pick-and-place systeem.</p>	VCU Robotics	<p>Artikel 25 (experimentele ontwikkeling)</p> <p>Motivatie: ontwikkeling van hardwarecomponenten voor Pick en place systeem</p>	50%
<p>2</p> <p>Testen van het ontwikkelde pick-and-place systeem.</p> <p>Resultaat: geoptimaliseerd pick-and-place systeem.</p>	VCU Robotics	<p>Artikel 25</p> <p>Motivatie: testen van het nieuw ontwikkelde pick en place systeem</p>	50%
<p>3</p> <p>Ontwikkeling sensorsysteem. Met behulp van Proof of Concepts zullen de voorgestelde oplossingen in praktijk getest en beoordeeld worden.</p> <p>Resultaat: sensorsysteem</p>	VCU Robotics	<p>Artikel 25</p> <p>Motivatie: ontwikkelen en testen (middels POC's) van nieuw pick en place systeem</p>	50%
<p>4</p> <p>Kennisdisseminatie en communicatie</p>	VCU Robotics	<p>Niet economische activiteiten</p> <p>Motivatie: is geen product of dienst dat op de interne markt wordt gebracht of iig artikel 25 Motivatie:</p>	50%-100%

			Noodzakelijk voor een goede uitvoering van het project.	
5	Projectmanagement	VCU Robotics	Niet economische activiteiten Motivatie: is geen product of dienst dat op de interne markt wordt gebracht of iig artikel 25 Motivatie: Noodzakelijk voor een goede uitvoering van het project.	50% - 100%

De LNV-bijdrage op projectniveau ligt ruimschoots onder de 50%, maar de bijdrage aan VCU zou neerkomen op circa 54% van haar kosten, wat boven de maximum steunruimte van 50% ligt. Door voor de niet-economische activiteiten 4 en 5 een hogere LNV-bijdrage te vragen, daalt de LNV-bijdrage voor de activiteiten 1 tot en met 3 tot onder de 50%.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Valoriseringsplatform visresten: opwaarderen visresten tot voedsel voor menselijke consumptie**
- **Regio, Kavel en Perceel: URK 3E**

2. Samenvattende omschrijving

Dit voorstel heeft als kern het oprichten van een Valoriseringsplatform voor visresten, met als voornaamste doel het transformeren van deze resten tot hoogwaardig voedsel voor menselijke consumptie. Het initiatief komt voort uit de groeiende wereldbevolking en toenemende voedselvraag, waardoor natuurlijke hulpbronnen onder druk staan. Het project streeft naar een oplossing voor dit probleem door bij te dragen aan de eiwittransitie, duurzaamheid, circulaire economie, en het verminderen van voedselverspilling. Daarnaast levert het project de visverwerkende industrie op Urk, maar ook in de rest van Nederland, meer toegevoegde waarde op. De samenstelling van visresten kan variëren afhankelijk van de vissoort, leeftijd van de vis en andere factoren. Door deze resten te benutten, draagt het voorstel bij aan duurzamere eiwitbronnen en vermindert het de afhankelijkheid van traditionele bronnen zoals vlees en soja. Het bevordert duurzaamheid door circulaire economieprincipes te implementeren, waarbij visresten worden omgezet in waardevolle producten. Dit biedt een fantastische kans om de eiwittransitie, duurzaamheid, innovatie, circulaire economie, toegevoegde waarde, het verminderen van voedselverspilling, rentmeesterschap en het verminderen van de carbon footprint aan te pakken. Het is een veelbelovende stap richting een meer duurzame en verantwoorde voedselproductie. Hierdoor wordt niet alleen de druk op visbestanden verminderd, maar wordt ook voorkomen dat waardevolle voedingsstoffen verloren gaan. Het voorstel beoogt innovatie door het creëren van nieuwe mogelijkheden voor de voedingsindustrie en het verminderen van de carbon footprint van de voedselproductie. Daarnaast heeft het project sociale en economische impact, aangezien het versterken van de visindustrie zorgt voor werkgelegenheid, financiële weerbaarheid, behoud van kennis, en het beschermen van sociaal-cultureel erfgoed binnen het platviscluster. Het totale investeringsbedrag, geschat op 1,2 miljoen euro, omvat geavanceerde machines, onderzoek- en ontwikkelingskosten, en bewustwordingsactiviteiten om dit ambitieuze doel te realiseren.

3. Deelnemende partijen

Korf Vis neemt actief de leiding in dit initiatief met de levering en verwerking van reststromen. Het bedrijf draagt ook de financiële lasten. Als middelgroot bedrijf (MKB) werkt Korf Vis samen met de Vereniging van Visgroothandelaren Urk (VVU) en de Visfederatie, die respectievelijk de visindustrie op Urk en landelijk vertegenwoordigt, om kennis efficiënt binnen de sector te verspreiden. Quick Frozen en Kramers' Seafood zetten hun uitgebreide expertise in veredelingsprocessen, zoals zagen, paneren en voorbakken, in om uit reststromen hoogwaardige producten te ontwikkelen. Productontwikkelaars, zoals Fi&S, integreren hun knowhow om de kwaliteit van de producten te garanderen. Deze expertise combineert met de kennis van leveranciers van hulpmiddelen, zoals bindmiddelen, om de beste resultaten te bereiken. Daarnaast maakt het project optimaal gebruik van de expertise van machineleveranciers om een efficiënt machinepark op te zetten, wat leidt tot een synergetische aanpak met diverse specialistische invalshoeken.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost				Investeringsbedrag (in Euro)	
	Loonkosten	Aantal uren	Materiaal	Werk door derden/ apparatuur	
1. Onderzoek en ontwikkeling					
1.1 Machines en apparatuur					
Geavanceerde extractie- en verwerkings-apparatuur	€10.000	200		€400.000	€410.000
Innovatieve technologie voor visresten-verwerking	€10.000	200		€220.000	€230.000
1.2 Productie-ontwikkeling	€39.000	780	€15.000	€19.000	€73.000
Ad 1 Overige kosten					
Administratieve en operationele kosten	€27.760	555,2			€27.760
Overheadkosten	€27.760	555,2		€13.880	€41.640
Ad 1 Onvoorziene uitgaven					
6% van het totale budget voor onvoorziene kosten	€34.700	694		€15.268	€49.968
2. Haalbaarheidsonderzoek					
2.1 businessmodel	€45.000	9000			€45.000
2.2 Marktonderzoek en analyse	€25.000	500		€20.000	€45.000
2.3 Promotie en bewustwordingscampagnes	€ 20.000	400		€200.000	€45.000
2.5 Kennisoverdracht	€5.000	100			€5.000
Ad 2 Overige kosten					
Administratieve en operationele kosten	€12.240	244,8			€12.240
Overheadkosten	€12.240	244,8		€6.120	€18.360
Ad 2 Onvoorziene uitgaven					
6% van het totale budget voor onvoorziene kosten	€15.300	306		€6.732	€22.032
TOTAAL				€1.200.000	

De gemelde bedragen zijn actueel en gebaseerd op informatie vanuit de markt, voor zover mogelijk in dit korte tijdbestek. De exacte bedragen in de begroting zullen afhangen van de specifieke kostenramingen en offertes voor de benodigde apparatuur, onderzoek en ontwikkeling, bewustwordingsactiviteiten, en andere kosten. In de begroting is iedere post goed toegelicht en onderbouwd om het consistent te laten zijn met het doel en de doelstellingen van dit project. De begroting is gedetailleerd en transparant opgesteld, zodat alle stakeholders kunnen zien hoe de financiële middelen zullen worden besteed en hoe ze bijdragen aan het succes van het project.

De begroting is als volgt gestructureerd:

1. **Onderzoek en Ontwikkeling:** om dit innovatieve product succesvol op de markt te brengen, zijn meerdere onderzoeken van essentieel belang. Allereerst moeten we uitgebreid marktonderzoek uitvoeren om de vraag te begrijpen en de juiste positionering te bepalen. Daarnaast is kwaliteitscontroleonderzoek noodzakelijk om te garanderen dat onze producten aan alle voedsel- en veiligheidsnormen voldoen. Bovendien vereist onderzoek en ontwikkeling voortdurende inspanningen om efficiëntie te verbeteren en nieuwe productvarianten te ontwikkelen. Deze investering in onderzoek zal zowel de haalbaarheid als het succes van het project waarborgen. Het beantwoorden van deze kritieke vragen zal ons in staat stellen om een duurzame impact te maken op zowel voedselverspilling als de voedingsindustrie.
2. **Machines en Apparatuur:** Om ons innovatieve voedselproduct te ontwikkelen, moeten we geavanceerde machines en apparatuur aanschaffen, zoals hightech extractie- en verwerkingsapparatuur. Deze machines zullen de efficiënte verwerking van visresten mogelijk maken en de productie van hoogwaardige voedingsproducten ondersteunen. Deze investering in moderne technologie is cruciaal voor de realisatie van ons duurzame doel om voedselverspilling te verminderen en waardevolle, voedzame producten te creëren voor menselijke consumptie. Het is een investering in een betere toekomst van de voedselverwerkende industrie op Urk en daarbuiten.
3. **Bewustwordingsactiviteiten:** Om ons product met succes op de markt te brengen, zijn bewustwordingsactiviteiten cruciaal. We zullen een uitgebreide bewustwordingsstrategie ontwikkelen, inclusief marktonderzoek en doelgroepanalyse om inzicht te krijgen in de behoeften van de consument. Daarnaast zullen we investeren in bewustwordingscampagnes en communicatie om onze waardepropositie effectief over te brengen aan potentiële klanten. Deze inspanningen zullen de productacceptatie vergemakkelijken en een duurzame marktpenetratie mogelijk maken. Het is de sleutel tot ons succes op lange termijn.
4. **Overige Kosten:** Overige kosten omvatten administratieve en operationele uitgaven die niet direct toewijsbaar zijn aan machines, onderzoek, of bewustwording. Dit omvat bijvoorbeeld huur bedrijfsruimte, utilities, transport, verzekeringen, en andere algemene bedrijfskosten die nodig zijn voor de uitvoering van het project.
5. **Onvoorziene Uitgaven:** Onvoorziene kosten zijn een gereserveerd budgetpercentage voor onverwachte uitgaven die tijdens de projectuitvoering kunnen ontstaan, zoals onverwachte problemen of wijzigingen in de scope, om de financiële stabiliteit te waarborgen.

5. Financieringsplan

De totale projectkosten van € 1.200.000 worden gedekt met een 40% bijdrage van LNV in het kader van het VOP. De overige kosten dekt Korf Vis met haar eigen bijdrage.

Overzicht financiering	
LNV bijdrage	€480.000
Eigen bijdrage Korf Vis	€720.000
Totaal Financiering	€1.200.000

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Dit perceel draagt bij aan de toekomstbestendige vitaliteit van visserijgemeenschappen door het implementeren van vierkantsverwaarding voor platvis. Met vierkantsverwaarding doelen we op het nuttig gebruiken van alle delen van de vis, dus niets weggooien en zo hoogwaardig mogelijk gebruiken. Deze aanpak creëert extra waarde binnen het viscluster en versterkt de basis van de platvisindustrie. Door efficiënt gebruik van grondstoffen ontstaat niet alleen meer toegevoegde waarde op productniveau, maar ook financieel. Ondanks de lagere visvangst, kan zodoende de omzet in de verwerking op peil blijven. Visbedrijven binnen en buiten Urk kunnen door dit project potentieel hogere prijzen voor hun restproducten ontvangen. Dit bevordert duurzaamheid en financiële gezondheid in een deel van het viscluster dat geen alternatieve inkomsten kan vinden uit andere sectoren, wat cruciaal is voor een stabiel viscluster op de lange termijn. Op deze manier draagt het project bij aan werkgelegenheid, behoud van kennis, en het beschermen van sociaal-cultureel erfgoed binnen de visserijgemeenschappen.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het voorstel voor een Valoriseringsplatform voor visresten, dat onder Kavel 3: Slimme benutting van reststromen door valorisatie valt, sluit naadloos aan bij het regionale Visserij Ontwikkel Plan (VOP) van Urk.

Dit initiatief focust op vierkantsverwaarding voor platvis en sluit aan bij het VOP's streven naar duurzaamheid, economische veerkracht en het behoud van de visserij-identiteit op Urk. Het initiatief draagt bij aan de visie van een duurzame en toekomstbestendige visserijsector. Het richt zich op innovatie en de slimme benutting van reststromen, wat essentieel is voor de duurzaamheid en efficiëntie van de visserijketen. Door het transformeren van afvalproducten in waardevolle consumptieve producten, helpt het project bij het realiseren van een slimme, hoogwaardige keten.

Door de innovatieve projectactiviteiten in Urk te laten plaatsvinden creëert het project lokale werkgelegenheid en ondersteunt het de ambitie van Urk om als koploper te blijven in de visserijsector en bij te dragen aan de voedselvoorziening uit zee. Het project ondersteunt het de veerkracht en het aanpassingsvermogen van de Nederlandse visindustrie, en bevordert tegelijkertijd de eiwittransitie en verduurzaming, twee essentiële elementen in de visserijsector van de toekomst. Dit voorstel draagt bij aan de realisatie van andere percelen binnen het VOP, met name door synergie tussen de valorisatie van visresten en de ontwikkeling van een slimme, hoogwaardige keten. In het bijzonder is er samenhang met twee andere percelen op Urk. Door de reststromen optimaal te benutten kan er met de verwachte extra financiële middelen verder geïnvesteerd worden in de automatisering van het productieproces met behulp van VCU Robotics in perceel 2D. De grondstoffen die noodzakelijk zijn voor het opwaarderen van visresten tot

voedsel voor humane consumptie kunnen door al de relevante bedrijven binnen de Nederlandse visverwerkende industrie aangeboden worden via het platform van Claever uit perceel 3F.

Door deze diverse bijdragen integreert het voorstel van het Valoriseringsplatform voor visresten naadloos met het regionale plan voor de VOP en draagt het bij aan de versterking en toekomstbestendigheid van de visserijsector in Urk en daarbuiten.

8. Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is het kunnen leveren van een 'kant en klaar' product. De bewustwordingsactiviteiten moeten ertoe leiden dat de markt geïnteresseerd raakt in dit product op basis van duurzaamheid, benutting reststromen en low carbon footprint en het vervolgens ook daadwerkelijk in de schappen legt.

De implementatie van vierkantsverwaarding voor platvis belooft aanzienlijke voordelen voor visserijgemeenschappen. Deze strategie resulteert in een verhoogde toegevoegde waarde binnen het platviscluster, wat zich vertaalt naar een groeiende werkgelegenheid, verbeterde financiële veerkracht en daarmee de versterking van de vitaliteit van het viscluster. Dit bevordert het behoud van kennis en kunde, versterkt sociaal-economische waarden en draagt bij aan het behoud van de identiteit van de gemeenschap. Het plan voorziet in duurzaamheid door een financieel gezonde basis te leggen voor het viscluster. Kennisdeling en duurzame exploitatie worden gewaarborgd door nauwe samenwerking met partners zoals VVU en visfederaties, de vertegenwoordigers van respectievelijk de Urker en landelijke visindustrie, wat zorgt voor blijvende positieve impact op gemeenschappen en visclusters. Dit wordt bereikt door:

- de bevindingen en resultaten van het project inzichtelijk te maken voor de sector, wat bijdraagt aan het creëren van meer draagvlak voor duurzamer gebruik van grondstoffen;
- het mogelijk aanbieden van restproducten door collega visverwerkers, wat bij kan dragen aan een hogere prijs ervan in vergelijking met de huidige reststroomverwaarding (waaronder verbranding).

9. Tijdsplan/stappenplan

De uitvoering van het project zal starten in 2024 en eindigen in 2026.

Activiteitnr	Titel	Uitvoerders	Activiteiten	Resultaat	Periode
1.1 R&D	Machines en apparatuur	Korf Vis + machine-leverancier	Inventariseren welke machines op de markt voor het R&D ingezet kunnen worden, welke bindmiddelen goed geschikt zijn, waar de markt ligt voor dit soort producten, etc.	Uitgekiend machine park	1-7-24 t/m 31-12-24
1.2 R&D	Product-ontwikkeling	Korf Vis + food developers + bindmiddelen fabrikant + veredelingsfabriek	Met behulp van de uitvoerders een goed product ontwikkelen qua structuur, smaak en beleving.	Smaakvolle producten ontwikkelen op basis van ingrediënten uit reststromen	1-1-25 t/m 31-12-25
2.1 HLB	Businessmodel	Korf Vis + veredelingsfabriek + bedrijfsconsultant	Kostprijs structuur bepalen. Bij welke volume break-even. Bij welk volume winst.	Kostprijs bepaling	1-4-25 t/m 31-7-25
2.2 HLB	Markt-onderzoek	Korf Vis + marktonderzoek-bureau	Welke markten zijn geschikt. Naar welke producten is er vraag. Welke categorie mensen wordt de doelgroep. Etc.	Acceptatiegraad van de producten peilen, positie in de markt vinden (high end of low end)	1-7-25 t/m 31-3-26
2.3 HLB	Bewustwordings campagnes	Marketing bureau	Op welke manier gaan we promotie inzetten om de doelgroep te bereiken en bewust te maken van de voordelen van het product.	Als duurzame variant presenteren, voor een betere wereld	1-1-26 t/m 31-12-26
2.4	Introductie	Korf Vis + partners	Verkoop afdeling moet klanten binnen halen	Product in schap van de supermarkt	1-7-26 t/m 31-12-26

			(lees: supermarkten)		
2.5 HLB	Kennis- overdracht	Korf Vis + VVU +Visferatie	Bevindingen en resultaten van het project inzichtelijk maken voor de sector om op die manier meedraagvlak te creëren voor duurzamer gebruik van grondstoffen. Dit omvat het organiseren van een bijeenkomst voor belangstellen- den, het opzetten van een website met informatie over het project en de resultaten, alsmede verdiepings- sessies waar op individuele situatie kan worden ingegaan. Meer duurzaam gebruik van grondstoffen	Meer duurzaam gebruik van grondstoffen	1-7-26 t/m 31- 12-26

10. Haalbaarheid

De projectpartners beschikken over bekendheid met bestaande verwerkingstechnologieën zoals ze reeds worden toegepast in de vleesindustrie. De uitdaging ligt echter in de prijs per eenheid product in relatie tot de marktacceptatie, waarbij een aanpassing van de denk- en handelwijze ten opzichte van de vroegere classificatie van reststromen als CAT3 (=bestemd voor dierlijke consumptie) noodzakelijk is. Deze technologische risico's worden echter als verwaarloosbaar beschouwd omdat de gebruikte technieken en bijbehorende risico's al bekend zijn uit de vleesindustrie.

De geïdentificeerde risico's omvatten met name het risico van lage marktacceptatie en het potentiële tekort aan reststromen. Om het risico van lage marktacceptatie aan te pakken, worden strategieën voorgesteld, waaronder promoties, evenementen en marktanalyses, om bewustwording te vergroten en acceptatie te meten. Daarnaast wordt het risico van onvoldoende reststromen geadresseerd door afspraken te maken met alle (plat)visproducenten nationaal om de levering van reststromen te waarborgen. Hiermee bereikt Korf Vis met haar partners een maximaal haalbaarheid project op technologisch gebied, en beheert zij de geïdentificeerde risico's proactief.

Tot slot is het einde van het project in 2026 voorzien, hierdoor past de looptijd inclusief eventuele uitloop binnen de VOP uitvoeringsperiode.

11. Staatsteun

Dit voorstel heeft als kern het oprichten van een Valoriseringsplatform voor visresten, met als voornaamste doel het transformeren van deze resten tot hoogwaardig voedsel voor menselijke consumptie. Ondanks dat er ook technologische risico's zijn verbonden aan het project, staan in dit project de risico's centraal die het volgende omvatten: risico op lage marktacceptatie en het potentieel tekort aan reststromen. Om het risico van lage marktacceptatie aan te pakken, worden strategieën voorgesteld, waaronder promoties, evenementen en marktanalyses, om bewustwording te vergroten en acceptatie te meten. Daarnaast wordt het risico van onvoldoende reststromen geadresseerd door afspraken te maken met alle platvisproducenten om de levering van reststromen te waarborgen. Hiermee wordt gepoogd de haalbaarheid op technisch en met name op economisch gebied te maximaliseren en de identificeerde risico's proactief te beheren. Geef aan hoe staatsteun issues zijn geadresseerd.

Innovatie staat in dit project dan ook centraal. Doordat innovatie centraal staat in dit project is zowel de VVV als de AGVV van toepassing. In dit project gaat het met name om een haalbaarheidsstudie en een klein deel experimentele ontwikkeling. Hiervoor wordt op basis van artikel 25 lid 2 sub c (experimentele ontwikkeling) en sub d (haalbaarheidsstudie) een vrijstelling verleend.

Haalbaarheidsstudie wordt als volgt gedefinieerd: *Het onderzoek en de analyse van het potentieel van een project, met als doel de besluitvorming te ondersteunen door objectief en rationeel de sterke en de zwakke punten van een project, de kansen en risico's in kaart te brengen, waarbij ook wordt aangegeven welke middelen nodig zijn om het project te kunnen doorvoeren en wat uiteindelijk de slaagkansen zijn.*

De omschrijvingen van de activiteiten in 2.1, 2.2, 2.3 en 2.5 passen binnen de definitie van haalbaarheidsstudie (voor 2.4 wordt geen steun gevraagd). Het maximale steunpercentage voor Korf Vis is 60% op grond van haalbaarheidsstudie door een middelgrote onderneming.

De definitie van experimentele ontwikkeling is: *Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technologische, zakelijke en andere relevante kennis en vaardigheden, gericht op het ontwikkelen van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten. Dit kan ook activiteiten omvatten die gericht zijn op de conceptuele formulering, de planning en documentering van alternatieve producten, procedés of diensten.*

Experimentele ontwikkeling kan prototyping, demonstraties, pilotontwikkeling, testen en validatie omvatten van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten in omgevingen die representatief zijn voor het functioneren onder reële omstandigheden, met als hoofddoel verdere technische verbeteringen aan te brengen aan producten, procedés of diensten die niet grotendeels vast staan. Dit kan de ontwikkeling omvatten van een commercieel bruikbaar prototype of pilot die noodzakelijkerwijs het commerciële eindproduct is en die te duur is om te produceren alleen met het oog op het gebruik voor demonstratie- en validatiedoeleinden.

De activiteiten beschreven onder werkpakket 1 zijn aan te merken als experimentele ontwikkeling. Het maximale steunpercentage voor Korf Vis is 35% op basis van experimentele ontwikkeling (25% basis + 10% opslag voor middelgrote onderneming), wat verhoogd wordt met 15% naar 50% aangezien de projectresultaten breed verspreid worden.

Activiteit	Subsidie-ontvanger	Activiteiten	Staatssteunoplossing	Steunruimte %	
1.1	Machines en apparatuur	Korf Vis	Inventariseren welke machines op de markt zijn en aanschaf daarvan ten behoeve van activiteit 1.2. Resultaat: Uitgekiend machinepark	Artikel 25 experimentele ontwikkeling Motivatie: Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande technieken voor de ontwikkeling van nieuwe producten.	50%
1.2	Product-ontwikkeling	Korf Vis	Met behulp van derden en machines een goed product ontwikkelen qua structuur, smaak en beleving. Resultaat: Smaakvolle producten ontwikkelen op basis van ingrediënten uit reststromen	Artikel 25 experimentele ontwikkeling Motivatie: Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande technieken voor de ontwikkeling van nieuwe producten.	50%
2.1	Business-model	Korf Vis	Kostprijsstructuur bepalen. Bij welke volume break-even. Bij welk volume winst. Resultaat: Kostprijsbepaling	Artikel 25 Haalbaarheidsstudie Motivatie: onderzoek economische haalbaarheid	60%
2.2	Markt-onderzoek	Korf Vis	Welke markten zijn geschikt. Naar welke producten is er vraag. Welke categorie mensen wordt de doelgroep. Etc. Resultaat: Acceptatiegraad van de producten peilen, positie in de markt vinden (high end of low end)	Artikel 25 Haalbaarheidsstudie Motivatie: onderzoek economische haalbaarheid	60%
2.3	Bewustwordings-campagnes	Korf Vis	Op welke manier gaan we promotie inzetten om de doelgroep te bereiken en bewust te maken van de voordelen	Artikel 25 Haalbaarheidsstudie Motivatie: onderzoek economische haalbaarheid	60%

			van het product. Resultaat: Als duurzame variant presenteren, voor een betere wereld		
2.5	Kennis-overdracht	Korf Vis	Bevindingen en resultaten van het project inzichtelijk maken voor de sector om op die manier meer draagvlak te creëren voor duurzamer gebruik van grondstoffen Resultaat: Meer duurzaam gebruik van grondstoffen	Artikel 25 Haalbaarheidsstudie Motivatie: onderzoek economische haalbaarheid	60%

Conclusie is dat de gevraagde LNV-bijdrage van 40% de maximaal toegestane steunruimte per activiteit niet overschrijdt.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **IT-matchmaking voor reststromen, ketensamenwerking**
- **Regio, Kavel en Perceel: URK 3F**

2. Samenvattende omschrijving

De visverwerkingsindustrie wordt geconfronteerd met uitdagingen die betrekking hebben op de verwerking van reststromen en afvalproducten. Deze materialen, zoals visafval, kunnen een aanzienlijke impact hebben op het milieu, mits ze niet op een verantwoorde manier worden behandeld. Er is behoefte aan een geïntegreerd IT-platform dat bedrijven in staat stelt om reststromen en afvalproducten op een circulaire manier te verwerken en te benutten.

Clæver ontwikkelt een IT-platform/ ecosysteem met functionaliteiten die de circulaire verwerking van reststromen en afvalproducten in de visverwerkingsindustrie mogelijk maken. De belangrijkste kernmerken van het IT-platform zijn:

Het platform faciliteert matchmaking tussen bedrijven die reststromen genereren en bedrijven die deze materialen kunnen gebruiken als grondstoffen voor andere producten. Door samenwerking en uitwisseling van reststromen kunnen bedrijven waardevolle hulpbronnen hergebruiken en de afhankelijkheid van nieuwe grondstoffen verminderen. De markt voor reststromen kan hierdoor geoptimaliseerd worden.

3. Deelnemende partijen

Binnen het project werkt Clæver nauw samen met perceel E: Korf Vis B.V. Clæver behoort tot het MKB (Kleine onderneming). Het zou met het ketensamenwerkingsplatform mogelijk zijn voor het project 'Valoriseringsplatform visresten', van Korf Vis, aansluiting te zoeken op dit digitale platform en de reststromen af te nemen van andere visverwerkende bedrijven uit de regio en daarbuiten.

4. Begroting op hooflijnen

De benodigde investering is grotendeels investering in menselijk kapitaal (manuren) door Clæver. Zowel voor de ontwikkeling van het platform als de eerste pilots bij gebruikers en de eerste periode onderhoudswerkzaamheden en kosten voor het 'in de lucht houden' van het platform. Middels onderstaande tabel onderbouwen we de inzet van de middelen en hoe deze tot resultaat leiden in de periode tot en met 2030.

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
WP 1: Ontwikkeling Platform	€100.000
WP 2: Testen van platform	€40.000
WP 3: Validatie platform (pilot)	€40.000
WP 4: Realisatie platform in praktijk	€20.000
TOTAAL	€200.000

Werkpakket	Uitvoerder	Periode
<i>WP 1: Ontwikkeling Platform</i>	<i>Clæver</i>	<i>01-04-2024 t/m 30-09-2024</i>
<i>WP 2: Testen van platform</i>	<i>Clæver</i>	<i>01-10-2024 t/m 31-12-2024</i>
<i>WP 3: Validatie platform (pilot)</i>	<i>Clæver & eindgebruiker (Korf Vis)</i>	<i>01-01-2025 t/m 01-06-2026</i>
<i>WP 4: Realisatie platform in praktijk</i>	<i>Clæver/ gebruikers Clæver/aangesloten derden</i>	<i>01-07-2025 t/m 31-12-2025</i>

5. Financieringsplan

Het project wordt gefinancierd voor € 80.000 uit LNV-bijdrage gefinancierd (40%). De resterende financiering wordt gewaarborgd middels Clævers eigen middelen/uren.

Partner	Kosten	Eigen bijdrage	Private bijdrage	LNV bijdrage	Andere subsidie
Clæver	€200.000	€120.000	0	€80.000	0

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het resultaat van dit project laat zich als volgt samenvatten:

- Bevordering van de circulaire economie door reststromen en afvalproducten om te zetten in waardevolle grondstoffen;
- Vermindering van de milieueffecten van afval door verantwoorde verwerking en hergebruik;
- Kostenbesparingen door het vermijden van afvalverwerkingskosten en het benutten van nieuwe waarde-ketens;
- Versterking van het duurzaamheidsimago van bedrijven (en vissector) en naleving van regelgeving;
- Foutreductie in de keten Zodoende vergroot het de waarde en de marge die uit de vis gehaald kan worden, wat tot behoud leidt van het landzijdige viscluster op Urk en daarbuiten.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Dit initiatief is de digitale versterking van perceel E: 'Valoriseringsplatform visresten'. Aansluiting van perceel E op dit digitale platform leidt tot optimalisatie van de reststromen bij en voor de visverwerkende bedrijven.

Het platform biedt een traceerbaarheidssysteem dat de beweging van reststromen en afvalproducten binnen de waardeketen volgt. Hierdoor kunnen bedrijven de herkomst van materialen vaststellen, de duurzaamheidsprestaties volgen en gedetailleerde rapporten genereren over hun circulaire praktijken.

Door slimme inzet van het platform kunnen gebruikers onderling digitaal en versleuteld informatie uitwisselen. Door het digitaal hierin voorzien, wordt de foutketen gereduceerd waardoor de informatie meer betrouwbaar is.

8. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat voorziet in een digitaal platform waar visverwerkers en -handelaren op aangesloten kunnen worden voor het aanbieden van rest- en afvalstromen. Afnemers van deze stromen kunnen dit digitaal overeenkomen en de gegevens worden digitaal gedeeld.

Door de reeds brede klantbasis van Clæver heeft dit systeem een meerwaarde voor de toekomst voor het borgen van de afzet van rest- en afvalstromen en de verwerking hiervan. Het systeem zal beschikbaar gesteld worden voor zowel deze klanten als andere visverwerkende bedrijven binnen Nederland.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het stappenplan van het project sluit aan bij de vier werkpakketten en bijbehorende activiteiten. Werkpakket 1 'Ontwikkeling platform' start met de activiteiten vanaf april 2024. Binnen dit werkpakket wordt met tweewekelijkse sprints de voortgang bijgehouden en worden de wijzigingen en risico's gemonitord. De programmeerwerkzaamheden in voor de front- en backend worden uitgevoerd in C# en Blazer met behulp van .NET als hoofdprogrammeeromgeving. Hiervoor gebruiken we uitsluitend Microsoft technologie, onder andere Visual Studio met componenten van DevExpress. Met de start van het tweede werkpakket 'Testen van Platform' vanaf Q3 2024, wordt het platform in een geïntegreerde omgeving testen in onze geïntegreerde DevOps omgeving in Azure getest. Hierbij wordt gebruik gemaakt van 'Unit Tests' en het functioneel testen door medewerkers.

Het valideren van het platform wordt uitgevoerd tijdens werkpakket 3 tussen Q1 en Q2 2025. Ook gedurende dit werkpakket worden eventuele wijzigingen en

risico's bewaakt. Tijdens dit werkpakket is Korf Vis als eindgebruiker tevens betrokken. Voor het vierde werkpakket 'Realisatie platform in de praktijk' worden de activiteiten ook uitgevoerd in samenwerking met de eindgebruikers en aangesloten derden. De afrondingsfase is gepland om plaats te vinden in het vierde kwartaal van het jaar 2025.

10. Haalbaarheid

De haalbaarheid van het project wordt positief beoordeeld, aangezien er geen verwachte belemmeringen zijn die voortvloeien uit het gebruik van het reeds geïntegreerde systeem. Bovendien zijn de eindgebruikers reeds vertrouwd met Clæver, waardoor de implementatie en acceptatie van het platform naar verwachting snel zal plaatsvinden.

Een bijkomend voordeel is dat er geen noodzaak is voor extra vergunningen, waardoor het project kan voortgaan zonder vertragingen in verband met regelgeving. De uitvoering van het project zal plaatsvinden met behulp van bekende systemen, wat de operationele continuïteit bevordert.

11. Staatsteun

Met dit initiatief wordt een IT-platform/ecosysteem met functionaliteiten ontwikkeld dat de circulaire verwerking van reststromen en afvalproducten in de visverwerkingsindustrie mogelijk maakt. Het platform biedt een traceerbaarheidssysteem dat de beweging van reststromen en afvalproducten binnen de waardeketen volgt. De subsidie zal aangewend worden voor de ontwikkeling van het platform, testen en valideren van het platform (pilots) en het in gebruik nemen van het platform door visverwerkende industrie. Innovatie staat in dit project dan ook centraal. Doordat innovatie centraal staat in dit project is zowel de VVV als de AGVV van toepassing.

In dat geval zou **artikel 25 lid 2 sub c AGVV** van toepassing zijn. Hierbij gaat het om experimentele ontwikkeling. Er wordt in dit project namelijk een IT-platform (met traceerbaarheidssysteem) ontwikkeld en getest. De definitie van experimentele ontwikkeling is als volgt:

Het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technologische, zakelijke en andere relevante kennis en vaardigheden, gericht op het ontwikkelen van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten, daaronder begrepen digitale producten, processen of diensten, ongeacht domein, technologie, bedrijfstak of sector (met inbegrip van, doch niet beperkt tot digitale bedrijfstakken en technologieën, zoals supercomputers, kwantumtechnologie, blockchaintechnologie, artificiële intelligentie, cyberbeveiliging, big data en cloudtechnologie). Dit kan bijvoorbeeld ook activiteiten omvatten die gericht zijn op de conceptuele formulering, planning en documentering van nieuwe producten, procedés of diensten. Experimentele ontwikkeling kan prototyping, demonstraties, pilotontwikkeling, testen en validatie omvatten van nieuwe of verbeterde producten, procedés of diensten in omgevingen die representatief zijn voor het functioneren onder reële omstandigheden, met als hoofddoel verdere technische verbeteringen aan te brengen aan producten, procedés of diensten die niet grotendeels vaststaan. Dit kan de ontwikkeling omvatten van een commercieel bruikbaar prototype of pilot die noodzakelijkerwijs het commerciële eindproduct is en die te duur is om te produceren alleen met het oog op het gebruik voor demonstratie- en validatiedoeleinden.

Voor een kleine onderneming geldt een steunpercentage van 45% (25% basis met een opslag van 20% voor een kleine onderneming). Dit percentage kan nog op 2 manieren worden opgehoogd:

1. Met 15% indien de projectresultaten wijd verspreid worden ter kennisname voor iedereen of;
2. Met 5% indien het project inzake onderzoek en ontwikkeling wordt uitgevoerd in een steungebied dat aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, punt c), van het Verdrag voldoet. Delen van Flevoland vallen binnen een steungebied, maar Gemeente Urk niet. Vooralsnog is er niet expliciet sprake in het projectplan van brede verspreiding van de projectresultaten, dus geldt geen verdere opslag.

Activiteiten	Subsidieontvanger	Staatssteunoplossing	Steunruimte %
WP 1: Ontwikkeling platform	Clæver	Artikel 25 (experimentele ontwikkeling) Motivatie: Ontwikkeling platform	45%
WP 2: Testen van platform	Clæver	Artikel 25 (experimentele ontwikkeling) Motivatie: Testen platform	45%
WP 3: Validatie platform (pilot)	Clæver	Artikel 25 (experimentele ontwikkeling) Motivatie: Doorontwikkeling en testen platform	45%
WP 4: Realisatie platform in praktijk	Clæver	Artikel 25 (experimentele ontwikkeling) Motivatie: Doorontwikkeling en testen platform	45%

De gevraagde LNV-bijdrage van 40% ligt aldus bij alle activiteiten lager dan de toegestane staatssteunruimte.

PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN KOP VAN NOORD-HOLLAND

OVERZICHT VAN PERCELEN EN MIDDELEN

Perceel	Gemeente(n)	VOP Doelstelling	Investeringskosten	Subsidie VOP
Kavel 1: Blue Food Centrum wieringen				
1A: Blue Food Centrum Wieringen	Hollands Kroon	1	€ 6.700.000	€ 3.150.000
Kavel 2: Nieuwe cluster van viscultuur op land op Texel				
2A: Nieuwe cluster viscultuur op het land Texel	Texel, Den Helder	1	€ 6.825.000	€ 2.590.000
Kavel 3: Ankerplaats CULTURBELEVING van visserij(gemeenschappen) in Den Helder.				
3A: Ankerplaats van cultuurbeleving van visserij(gemeenschappen) Den Helder	Den Helder	2	€ 920.000	€ 460.000
Totaal			€ 14.445.000	€ 6.200.000

Nota Bene: Aan het feit dat de benoemde percelen in dit overzicht vermeld worden, kunnen nog geen rechten ten aanzien van financiering worden ontleend.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Blue Food Centrum Wieringen**
- **Regio, Kavel en Perceel: KNH 1A**

2. Samenvattende omschrijving

Blue Food Centrum Wieringen incl Innovatieatelier

De lokale visafslag in Den Oever wordt getransformeerd naar een toekomstgericht Regionaal Blue Food Centrum, een levendige marktplaats waar je de zeeverse vis en het verhaal daaromheen ter plekke kunt ruiken, proeven en ervaren.

Het Blue Food Centrum Wieringen wordt het logistiek knooppunt voor de aanvoer van zeeverse vis vanuit de gehele regio waardoor een veel groter deel van de economische keten op het gebied van visvangst, verwerking en consumptie zijn plek vindt in de Metropool Regio Amsterdam en Noord-Holland Noord. De omschakeling naar een breder vis/visserij gerelateerd centrum zal aansluiten op de vernieuwing van de visserij en de positie van vis in de voedseltransitie.

De onderdelen van het Blue Food Centrum zijn: de transformatie van het afslaggebouw in Den Oever tot een Blue Food Centrum Wieringen met een marktplaats voor groothandel, een zeeverse vismarkt en andere sfeerbepalende activiteiten en een aangepaste visafslag. Ook aanpassing van het onderdak van varend erfgoed (Wieringer aken en skuutje) in de haven, het creëren van ruimte voor ambachtelijke visserij en de inrichting van een collectief innovatie atelier voor ombouw van vissersschepen naar gemengde visserij zijn gekoppeld aan een aantrekkelijk Blue Food Centrum. Dit zorgt mede voor continuïteit van bedrijven en bezoekers in de haven van Den Oever.

Doelen:

- De economische keten op het gebied van visvangst, viskweek, verwerking en consumptie voor de regio wordt behouden, vernieuwd en versterkt, aansluitend op de positie van vis in de voedseltransitie.
- De aanpassingen in het Blue Food Centrum zijn essentieel om de lagere volumes en het veranderend aanbod efficiënt en effectief te verwerken.
- Het verhaal van de duurzaam gevangen vis, op en om het nieuw ingerichte Haventerrein met daarop het Blue Food Centrum, wordt verteld.
- Creëren van een aantrekkelijke complex en inrichting zodat zowel de visketen als de consument vis(serij) gaat ervaren.
- Uitbreiding en versterken van het onderdak van het varend erfgoed, ambachtelijke visserij en het verhaal van vissers.
- Een aangepaste kottervloot van de regio zal de diverse verse vis aanleveren.
- Het innovatief cluster van bedrijven (restaurants, reparatiewerven, toeleveranciers) wordt op het Haventerrein uitgebreid, versterkt en nog aantrekkelijker ten gunste van de visserijketen.

3. Deelnemende partijen

De visafslag, visgroothandel/verwerking, industriegroep Den Oever, onderdak nautisch erfgoed Wieringen, exploitant verse vismarkt, lokale overheid en provincie zijn bij het project betrokken.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Regionaal Blue Food Centrum	€ 5.700.000,=
Coöperatie Industriegroep	€ 1.000.000,=
TOTAAL	€ 6.700.000,=

Voor overzicht van de gevraagde VOP-middelen, leidt dit tot:

Project	Titel	Investeringskosten passend in VOP	Gevraagde VOP-bijdrage	Doelstelling
1Aa	Blue Food Centrum	€ 5.700.000	€2.650.000	1
1Ab	Innovatie Atelier	€ 1.000.000	€ 500.000	1
	Totaal	€ 6.700.000	€3.150.000	

In de investeringskosten in de VOP zitten de ontwikkelkosten om te komen tot een duurzame exploitatie van het Blue Food Centrum. Zoals de doorontwikkeling van de visafslag, ruimten beschikbaar stellen voor verwerking en handel, inrichting ten behoeve van een transparant aantrekkelijk publieksgebouw, aanpassingen op de haven voor varende erfgoed en ambachtelijke visserij.

Zeeverze vismarkt	€ 400.000
Aanpassing haventerrein tbv varende erfgoed	€ 400.000
Aanpassing visafslag	€ 100.000
Gebouw Blue Food Centrum	€ 4.800.000
Totaal	€ 5.700.000

5. Financieringsplan

Er zijn co-financieringsmogelijkheden door de provincie, gemeente Hollands Kroon, Industriegroep, Waddenfonds-IKW, leader.

Vanuit het Waddenfonds-IKW is cofinanciering bespreekbaar indien sprake is van innovatie en kennisdeling en verduurzaming op de gebieden van visserij, havenontwikkelingen en voedsel- en eiwittransitie. Het betreft hier vooral de economisch getinte projecten. Projecten moeten aanvullend zijn op reeds gehonoreerde projecten.

Ten aanzien van de belevingselementen en het toerisme, geldt dat deze aanvullend moeten zijn op het bestaande aanbod en een wadden specifieke component moeten hebben. Alles onder voorbehoud dat niet eerder voor het project subsidie is ontvangen. Onderbouwd moet worden dat projecten levensvatbaar zijn en draagvlak hebben in de regio /waddengebied. De huidige projecten zullen nader uitgewerkt moeten worden, voordat een betere inschatting gemaakt kan worden of projecten in aanmerking komen voor Waddenfonds-IKW subsidie.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Dit perceel heeft betrekking op doelstelling 1.

a. Blue Food Centrum

- Knooppunt aanvoer di(verse) vis/zeeproducten van nabij.
- Marktplaats die zowel een breed spectrum van handelspartijen als geïnteresseerde bezoekers/consumenten aantrekt.
- Werkplaats vissers, groothandelaren, eerstelijns verwerkers.
- Aantrekkingskracht voor nieuwe economische ontwikkelingen in de regio, ook als portal voor bezoekers, visserijsfeer/identiteit die de regio heeft te bieden.
- Divers aanbod productverwerking van gemengde vis, traditionele Noordzeevissen, garnalen, inktvis, krabben, kreeften, langoustines, schelpdieren, zeewier, algen, niet gequoteerde vis, en zeeproducten van het land.
- Passende inrichting van gebouw en haven met kennismaking van vis, visserij en kotters bij de consument (structurele verse vismarkt, uitleg visserij en oude visvaartuigen voor ambachtelijke visserij, afkomst vis van nabij).
- Regionaal bedrijvencomplex van en voor ketenpartijen in Blue Food cluster met name maakindustrie om schepen om te bouwen voor een di(verse) visserij van nabij (zie b).
- b. Coöperatie ondersteuning visserij door CIV, samen met de industriegroep Den Oever, als coöperatief innovatief atelier met het aanrijken van kennis en materialen naar een toekomstige praktijk voor onder anderen: het kunnen ombouwen van schepen en het bouwen van een gemeenschappelijke infrastructuur om dat te kunnen doen zoals een drijvende werksteiger.

Dit perceel sluit volledig aan bij doelstelling 1. Want we maken de visafslag toekomstbestendig door middel van aanpassing visafslag en de werkruimten voor de vishandel/verwerking alsmede uitbreiding voor nieuwe ondernemers die een toekomstgerichte bijdrage aan de visketen verlenen.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het onderlinge verband van de percelen is:

- Op Wieringen wordt de vis aangevoerd, verhandeld en verwerkt. Dat is de vis van nabij, dus ook vanuit de kweek van nabij.
- Viskweek en visgroei op het land (Perceel 2A) zorgt niet alleen voor alternatieve aanvoer van vis voor het viscluster, maar is ook een impuls voor de CIV's in de regio Kop van Noord-Holland. De CIV's zijn belangrijk voor het gehele viscluster in de regio, inclusief aquacultuur. Kennis, kunde en arbeid wordt door de betrokkenen ingebracht.
- De visserij heeft in de Kop van Noord-Holland de identiteit van de regio bepaald. Bezoekers kunnen dit ervaren door een bezoek aan Den Helder (Perceel 3A), als bakermat van de visserij, en aan de andere visserijhavens. Via routes over zee en land (Rondje Waddenbaai) ervaren bezoekers hoe het vroeger was en hoe de visserij er nu in de praktijk uitziet op Wieringen en Texel.

Voor de raakvlakken met de bovenregionale VOP verwijzen we naar de bijdrage van NOVA over het toekomstbestendig maken en houden van de visafslagen.

8. Beoogd resultaat

- Toekomstgerichte marktplaats voor aanvoer, verwerking, handel en vernieuwing van vis en zeeproducten
- Transparant) complex als publieksvriendelijke marktplaats voor consumenten van vis en ondernemers in de visketen wat aantrekkelijk is voor ondernemers om in te investeren.
- Capaciteit voor aanpassing schepen naar een gemengde visserij Beleving van de visserij op de haven

9. Tijdsplan/stappenplan

Er wordt gestart zodra er groen licht op de voorgenomen plannen is gegeven.

Het stappenplan op hoofdlijnen betreft:

- Co-financieringspartners definitief betrekken.
- VO-ontwerp laten maken voor het Regionaal Blue Food Centrum en aanpassingen haventerrein.
- Werving/selectie proces voor toekomstige ontwikkelaar en gebruikers van Blue Food Centrum
- Opstellen samenwerkingsovereenkomst tussen de ontwikkelaar en de gemeente Hollands Kroon.

Toelichting:

Een samenwerkingsovereenkomst is het geëigende instrument om de afspraken tussen de ontwikkelaar en de gemeente vast te leggen. De afspraken worden later uitgewerkt in de erfpachtovereenkomsten en een eventueel aangepast bestemmingsplan. Alles wat nodig is, wordt geregeld tussen de overheid en de private partijen: de vergunningen, de aan en afvoerrouters, de openingstijden, de schoonmaak, de herinrichting van de openbare ruimt en een regeling voor eventuele conflicten.

10. Haalbaarheid

Dit project is haalbaar. Er is sprake van een bestaand gebouw dat toekomstgericht wordt gemaakt. Alleen bij de lokale overheid is hiervoor vergunning nodig, met betrekking tot waarborg van veiligheidsaspecten van het gebouw. Er zijn veel stakeholders bij betrokken, die hun schouders er onder zetten

11. Staatsteun

De financiering en ontwikkeling van het complex betreft meerdere personen die nu ook actief in de visserijketen zijn.

In de verordening Visserijvrijstellingverordening (hierna VVV) worden bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar verklaard.

Op basis van deze verordening lijken de activiteiten van het Blue Food Centrum inclusief Innovatieatelier te passen onder artikel 29 VVV dat betrekking heeft op steun voor verduurzamen van vissershaven, aanlandingsplaatsen en afslagen en de artikelen 15 en 26 voor steun voor innovatie(cluster). Ook artikel 27 VVV lijkt van toepassing daar waar het productiekwaliteit van de zeeproducten die worden aangeland, betreft.

De activiteiten betreffende het onderdak van varend erfgoed en ambachtelijke visserij en het verhaal van vissers lijken te vallen onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) artikel 53 inhoudende steun voor cultuur en instandhouding erfgoed.

Bovenstaande zal nader getoetst worden door een deskundig extern bureau.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Nieuwe cluster van viscultuur op land op Texel**
- **Regio, Kavel en Perceel: KNH 2A**

2. Samenvattende omschrijving

Nieuwe productie van vis en zeeproducten op het land

Innovatie- en transitiekracht van de regio wordt hierbij nadrukkelijk ingezet. Kennis en kunde van lokale (voormalige) vissers wordt ingezet. Zij vormen in het collectief de basis voor 'nieuwe visserij op land'. Het perceel wordt ingediend en onderschreven door onder andere de NVA (PO Noordelijke Visserij Alliantie). Tevens participeren de CIV's in deze projecten van kweek op het land.

Circulaire visgroei en visteelt van kwalitatief hoogwaardige zeeproducten realiseren. Productie van vis past bij de identiteit bij de regio en bij het DNA.

Dit perceel betreft drie projecten:

a. Blauwe Polder: kweek en uitgroei van zeeorganismen zoals tarbot, kabeljauw, oesters, mosselen en krabben. De uitgegroeide vis is geschikt voor consumptie. De naam van het project is vernoemd naar de Stichting Blauwe Polder, die het project heeft aangedragen.

b. Yellowtail/Kingfish: kweek en uitgroei van Yellowtail/Kingfish. Het is een in populariteit toenemende vissoort die via aquacultuur goed te kweken is. De (closed-loop) circulaire technologie is afkomstig van Pure Blue Fish. Het project is aangedragen door de PO Visserij Noordelijke Alliantie Visserij.

c. Algen: kweek en uitgroei van Spirulina. Dit wordt gekweekt in fotobioreactoren. Het is een hoogwaardig, duurzaam en volledig veganistisch alternatief voor dierlijke eiwitten. Spirulina is geur en smaak neutraal en hierdoor gemakkelijk in voedingsproducten te verwerken. Een deel van de algen kunnen als voedsel voor de kweekvis van Blauwe Polder en Yellowtail/Kingfish dienen.

Gezien de soortelijke aanpak, doelen en relatie in de regionale VOP, is de uitleg hieronder niet meer nader per project gespecificeerd.

Doelen:

- Duurzame en praktische oplossingen voor voedselproductie, gebruikmakend van circulaire kweeksystemen op gronden om zeeproducten te kweken.
- Natuurlijk proces op land, zonder gebruik van antibiotica of andere medicamenten.
- Lessen die worden geleerd, zijn als outcome op grotere schaal elders toepasbaar.
- Koppelen van kennis en kunde en ervaring.

Uitleg:

- We starten met drie afgeslankte projecten. Broedhuizen van mariene organismen door middel van kweektechnieken met uitgroefaciliteiten. Bij de projecten ad a en b worden vissen vanaf geboorte (uit larven) opgekweekt tot het juveniele stadium. Het derde project (ad c) is Alengroei, waarvan de productie oa ten dienste van de 2 andere projecten staat.
- Uitgroefaciliteit van zeevis, gebruikmakend van circulaire technieken. Juveniele dieren uit bullet 1 groeien op tot consumptieformaat.
- Vervolgstappen bieden veel potentie voor de regio. Ingezet wordt op teelt en kweek van zeeproducten op een natuurlijke wijze.
- Duurzame processen op gebied van watertechnologie, nutriënten en gesloten-systeem technologie
- Bouw van uitgroefaciliteiten op het land
- De CIV's Den Helder en Texel en Wieringen van de visgroei.

Leveren aan verse vismarkten Wieringen, Den Helder en Texel.

3. Deelnemende partijen

Pure Blue Fish, WUR, Koninklijk NIOZ, Deltares, Credion, MB Adviesgroep, Perspexo, InnoFundNL, Stichting Blauwe Polder, Stichting Salt Farm Foundation, Texelse Visspecialist, Blue Linked, CIV's, verse vismarkten, Blue Food Centrum, Blue Port Center, voormalige visserijbedrijven, Noord-Nederlandse Producenten organisaties PO Texel en Noordelijke Visserij Alliantie. Diverse partijen zijn tevens nauw verbonden met de brede visserij (aanvoer, handel en verwerking) en kennisinstututen zoals Wageningen Universiteit, Koninklijk NIOZ en Delaters (allen gevestigd in de regio).

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Ad a. Blauwe Polder	€ 2.100.000,=
Ad b. Yellow Kingfish	€ 3.200.000,=
Ad c. Algenkweek	€ 1.525.000,=
TOTAAL	€ 6.825.000,=

Voor overzicht van de gevraagde VOP-middelen, leidt dit tot:

Project	Titel	Investeringskosten passend in VOP	Gevraagde VOP-bijdrage	Doelstelling
	Nieuwe visserij op het land			
2Aa	Blauwe Polder	€ 2.100.000	€ 980.000	1
2Ab	Kingfish	€ 3.200.000	€ 1.000.000	1
2Ac	Algen	€ 1.525.000	€ 610.000	1
	Totaal	€ 6.825.000	€ 2.590.000	

De middelen worden ingezet voor de productieprocessen, bassins en laboratoria/controleruimtes. Aankoop van panden, zijn buiten de investeringsbedragen gehouden, ondanks dat dat ook nodig is voor het project. Dat zal op andere wijze gefinancierd moeten worden.

5. Financieringsplan

Co-financiering: betrokken visserijbedrijven, Credion, MB Adviesgroep, Perspexo, Stichting Blauwe Polder, Waddenfonds-IKW, STUW, BLI, Leader, EMFAF, gemeenten Texel en Den Helder, Regiodeal Waddeneilanden en particuliere participanten/investeerders.

Vanuit het Waddenfonds-IKW is co-financiering bespreekbaar indien sprake is van innovatie en kennisdeling en verduurzaming op de gebieden van visserij, havenontwikkelingen en voedsel- en eiwittransitie. Het betreft hier vooral de economisch getinte projecten. Projecten moeten aanvullend zijn op reeds gehonoreerde projecten.

Ten aanzien van de belevingselementen en het toerisme, geldt dat deze aanvullend moeten zijn op het bestaande aanbod en een waddenspecifieke component moeten hebben.

Alles onder voorbehoud dat niet eerder voor het project subsidie is ontvangen. Onderbouwd moet worden dat projecten levensvatbaar zijn en draagvlak hebben in de regio / waddegebied. De huidige projecten zullen nader uitgewerkt moeten worden, voordat een betere inschatting gemaakt kan worden of projecten in aanmerking komen voor Waddenfonds-IKW subsidie.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De nieuwe visserij valt onder doelstelling 1, omdat het gericht is op een toekomstgerichte visserij, met gebruik van bestaande kennis en kunde vanuit vissers en wetenschap. De processen van nieuwe visserij zijn er ook op gericht om daarin verder te ontwikkelen. Ingezet wordt op kweek en uitgroei van vis. Vis op land lijkt langer te leven dan vis in zee. Ook om deze reden is er sprake van een toekomstbestendige marktontwikkeling.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het onderlinge verband van de percelen is:

- Viskweek en visgroei op het land zorgt niet alleen voor alternatieve aanvoer van vis voor het viscluster, maar is ook een impuls voor de CIV's in de regio Kop van Noord-Holland. De CIV's zijn belangrijk voor het gehele viscluster in de regio, inclusief aquacultuur. Kennis, kunde en arbeid wordt door de betrokkenen ingebracht.
- Op Wieringen wordt de vis aangevoerd, verhandeld en verwerkt (perceel 1A). Dat is de vis van nabij, dus ook vanuit de kweek van nabij.
- De visserij heeft in de Kop van Noord-Holland de identiteit van de regio bepaald. Bezoekers kunnen dit ervaren door een bezoek aan Den Helder (Perceel 3A), als bakermat van de visserij, en aan de andere visserijhavens. Via routes over zee en land (Rondje Waddenbaai) ervaren bezoekers hoe het vroeger was en hoe de visserij er nu in de praktijk uitziet op Wieringen en Texel.

8. Beoogd resultaat

- Kweek en uitgroei van vis die geschikt is voor consumptie. Er wordt bij Blauwe Polder met Blue Linked samengewerkt mbt de kweek van larven tot kleine visjes, om vervolgens uit te groeien. Dit zijn twee separate processen binnen dit project.
- In eerste instantie zal via de zogenoemde korte keten geleverd worden aan de consument van dichtbij. Denk hierbij ook aan gezonde voeding voor de verzorgingshuizen, horeca en detailhandel binnen de regio
- Er wordt met deze projecten veel kennis opgedaan, die gedeeld gaat worden.

9. Tijdsplan/stappenplan

Alle drie projecten kunnen starten als de gelden beschikbaar zijn gesteld.

10. Haalbaarheid

In praktische zin zijn de projecten haalbaar. En de beoogde resultaten ook.

11. Staatsteun

De financiering van dit perceel betreft coalities van betrokken organisaties die nu ook actief in de visserijketen zijn.

In de verordening Visserijvrijstellingverordening (hierna VVV) worden bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar verklaard.

Op basis van deze verordening lijken de activiteiten van het Nieuwe cluster van viscultuur op land (kweek en visgroei) te passen onder afdeling 2 VVV dat betrekking heeft op duurzame ontwikkeling van de aquacultuur. Meer specifiek, lijken de artikelen 30 (steun voor innovatie in aquacultuur), 31 (steun voor productieve investeringen in de aquacultuur) van toepassing.

Bovenstaande zal nader getoetst worden door een deskundig extern bureau.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Ankerplaats van de cultuurbeleving van visserij(gemeenschappen)**
- **Regio, Kavel en Perceel: KNH 3A**

2. Samenvattende omschrijving

Cultuurbeleving visserij(gemeenschappen): focussen op de rijke traditie van Den Helder als visserijgemeenschap

Vanuit een lange visserijhistorie heeft de haven van Den Helder een grote rol gespeeld in de visserijsector. De vissersvloot bestond voornamelijk uit boomkorvisserij. Inmiddels is door een sterke sanering deze vloot nagenoeg verdwenen. Zowel cultureel als ook nog steeds voor de beleving van visserij is het noodzakelijk om de voorzieningen die er zijn te behouden. Den Helder wordt gezien als hub waar nu al specialistische en duurzame maritieme kennis wordt ontwikkeld die nu verder wordt door-vertaald in het uitwerken van innovatieve ideeën voor de visserij.

Het perceel betreft 2 onderdelen:

- a. Visserijerfgoed in belevings-/tentoonstellingsruimte met een verse vismarkt op de huidige visserijkade in relatie tot Willemsoord. Er komt een kleinschalig belevingscentrum waar het verhaal over visserij en voedselvoorziening uit zee wordt getoond. Ook de tussentijdse transformaties en toekomstbestendigheid van beleving van vis komen aan de orde.
- b. Varende erfgoed Willemsoord: Het cultureel erfgoed wordt op Willemsoord in het leven gehouden en uitgedragen door het in stand houden van authentieke historische houten vissersschepen. Het uitdragen van dit erfgoed vindt plaats aan boord van de schepen, onder andere tijdens vaartochten.

Uitleg:

- De geschiedenis van Den Helder als visserijgemeenschap vanaf de 19e eeuw. Met ups en downs. Met aanpassingen en aanpassingen, zelf sommige die nu als nieuw worden ingezet. Voorbeeld: 'visjagers' in 1892, die vis op zee al overnemen en naar IJmuiden brengen.
- De visserij in Den Helder start ongeveer halverwege 19e eeuw. Er vindt ook verwerking van vis aangeleverd door andere vissers plaats.
- Vanaf 1890 visafslag uit Oude haven naar Nieuwe Diep. Inclusief vismarkt.
- Dat herstellen we: verse vismarkt met uitleg over vis en visserijgeschiedenis op oude visafslag locatie Nieuwe Diep, beleving op Willemsoord in relatie tot historische visserijschepen op Willemsoord. We leggen cultuurhistorisch een relatie tussen de oude visserijhaven op het Nieuwediep en Willemsoord.

3. Deelnemende partijen

Gemeente Den Helder, Blue Port Center, Verse Vismarkt exploitatie, Samenwerkingsorgaan gemeentebesturen Kop van Noord-Holland (Rondje Waddenbaai).

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Visserijerfgoed in belevings-/tentoonstellingsruimte	€ 800.000,=
Varend erfgoed Willemsoord	€ 120.000,=
Totaal	€ 920.000,=

Voor overzicht van de gevraagde VOP-middelen, leidt dit tot:

Project	Titel	Investeringskosten passend in VOP	Gevraagde VOP-bijdrage	Doelstelling
3Aa	Visserijerfgoed in belevings-/tentoonstellingsruimte	€ 800.000	€ 400.000	2
3Ab	Varend erfgoed Willemsoord	€ 120.000	€ 60.000	2
	Totaal	€ 920.000	€ 460.000	

Onderdeel ad 3Aa	VOP-bijdrage
Belevings-/tentoonstellingsruimte	€ 230.000
Verse vismarkt Den Helder inclusief tentoonstellingsopzet	€ 170.000

5. Financieringsplan

Co-financiering gemeente Den Helder, Waddenfonds-IKW, STUW, BLI, Leader, Blue Port Center, en betrokken visserijbedrijven.

Vanuit het Waddenfonds-IKW is co-financiering bespreekbaar indien sprake is van innovatie en kennisdeling en verduurzaming op de gebieden van visserij, havenontwikkelingen en voedsel- en eiwittransitie. Het betreft hier vooral de economisch getinte projecten. Projecten moeten aanvullend zijn op reeds gehonoreerde projecten.

Ten aanzien van de belevingselementen en het toerisme, geldt dat deze aanvullend moeten zijn op het bestaande aanbod en een waddenspecifieke component moeten hebben.

Alles onder voorbehoud dat niet eerder voor het project subsidie is ontvangen. Onderbouwd moet worden dat projecten levensvatbaar zijn en draagvlak hebben in de regio / waddegebied

De huidige projecten zullen nader uitgewerkt moeten worden, voordat een betere inschatting gemaakt kan worden of projecten in aanmerking komen voor Waddenfonds-IKW subsidie.

Nader zal worden onderzocht of ook co-financiering mogelijk is via Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) met betrekking tot bijvoorbeeld Netwerkactiviteiten en R&D Samenwerking.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Dit perceel valt onder doelstelling 2. De oude historie van Den Helder als visserijgemeenschap krijgt een verhaal tussen Nieuwe Diep Kade (waar de visafslag van oudsher en de zeevaartschool waren en waar nu visserijonderwijs en WUR zijn gevestigd) en Willemsoord, waar nu gewerkt en gevaren wordt met oude vissersvaartuigen. Beide gebieden worden via Buitenveld met elkaar verbonden.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het onderlinge verband van de percelen is:

- De visserij heeft in de Kop van Noord-Holland de identiteit van de regio bepaald. Bezoekers kunnen dit ervaren door een bezoek aan Den Helder, als bakermat van de visserij, en aan de andere visserijhavens. Via routes over zee en land ('Rondje Waddenbaai') ervaren bezoekers hoe het vroeger was en hoe de visserij er nu in de praktijk uitziet op Wieringen en Texel.
- Op Wieringen wordt de vis nu aangevoerd, verhandeld en verwerkt (Perceel 1A). Dat is de vis van nabij, dus ook vanuit de kweek van nabij.
- Viskweek en visgroei op het land (perceel 2A) zorgt niet alleen voor alternatieve aanvoer van vis voor het viscluster, maar is ook een impuls voor de CIV's in de regio Kop van Noord-Holland. De CIV's zijn belangrijk voor het gehele viscluster in de regio, inclusief aquacultuur. Kennis, kunde en arbeid wordt door de betrokken ingebracht.

8. Beoogd resultaat

- Kijk op de visserijgemeenschap toen en nu.
- Leren van de geschiedenis.
- Verbindingen leggen tussen de cultuur-historische elementen in Den Helder en de regio. Dat kan door het bovenregionaal project beleving visserij, maar ook door het Rondje Waddenbaai wat bezienswaardigheden aan elkaar bindt. De Sociaal-economische projecten uit deze VOP zullen ook binnen het Rondje Waddenbaai met elkaar worden verbonden.
- Het vertellen van het verhaal van de visserij en andere voedselvoorziening uit zee is noodzakelijk. Evenals het vertellen van het verhaal van de vissers en hun families. Maar ook het verhaal van ecologische veranderingen op de Noordzee moet verteld worden. Veranderingen ten gevolge van direct aanwijsbaar menselijk handelen, zoals de plaatsing van windparken en ten gevolge van indirect menselijk handelen zoals klimaatverandering. Maar het vertellen van verhalen mondeling dan wel schriftelijk is niet genoeg. Het verhaal beklijft niet. In een kleinschalig belevingscentrum kan dat wel. Daarmee hebbend de visser uit de regio ervaring. Met hun visserijbeleving op Texel en in Den Helder (eerst op Willemsoord, later in Fort Kijkduin) werden vele duizenden mensen bereikt. Die experience is niet meer 'bij de tijd' en moet vervangen worden.
- Verse vismarkt met bijbehorende verhaal van de beleving van vis (het ruiken, voelen en proeven).

9. Tijdsplan/stappenplan

Als het geld beschikbaar is, kan worden gestart met de uitvoering.

10. Haalbaarheid

Er zijn geen belemmering voor de haalbaarheid

11. Staatsteun

De financiering van de projecten raakt meerdere personen die nu ook actief in de visserijketen zijn.

De erfgoedactiviteiten lijken te vallen onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) artikel 53 inhoudende steun voor cultuur en instandhouding erfgoed.

Bovenstaande zal nader getoetst worden door een deskundig extern bureau.

PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN ZUIDWEST-NEDERLAND

OVERZICHT VAN PERCELEN EN MIDDELEN

Perceel	Gemeente(n)	VOP Doelstelling	Investeringskosten	Subsidie VOP
Kavel 1: Versterking visserij-infrastructuur				
1A: Visserij Innovatie Hub Zuidwest-Nederland	Goeree-Overflakkee	1	€ 600.000	€ 300.000
1B: Op weg naar een duurzame visserij	Goeree-Overflakkee	1	€ 1.150.000	€ 575.000
1D: Meer waarde voor vis	Goeree-Overflakkee	1	€ 3.400.000	€ 1.700.000
1G: Machinaal sorteren Tong	Vlissingen	1	€ 460.000	€ 230.000
1H: Betere conservering garnalen	Vlissingen	1	€ 450.000	€ 225.000
1K: Visverkoop vanaf zee	Vlissingen	1	€ 1.067.000	€ 533.500
Kavel 2: Verzilpering cultureel erfgoed				
2B: Versterking visserij-identiteit Arnhemuiden	Middelburg	2	€ 850.000	€ 425.000
Kavel 3: Beleiving visserijgemeenschappen.				
3A: Weervisserij Tholen	Tholen	2	€ 155.000	€ 77.500
3B: Visserijcultuur in Nautisch Centrum	Noord-Beveland	2	€ 400.000	€ 200.000
3C: Transformatie Oosterscheldemuseum	Reimerswaal	2	€ 500.000	€ 250.000
3E: Educatie- en bezoekersruimte	Vlissingen	2	€ 115.000	€ 57.500
Kavel 4: Zilte Zaligheden Zuidwest Nederland				
4A: Versterking Korte visserijketens	Schouwen-Duiveland	2	€ 600.000	€ 300.000
Totaal			€ 9.747.000	€ 4.873.500

Nota Bene: Aan het feit dat de benoemde percelen in dit overzicht vermeld worden, kunnen nog geen rechten ten aanzien van financiering worden ontleend.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Innovatie-hub Zuidwest Nederland**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1A**

2. Samenvattende omschrijving

- Kern van het voorstel

De informatie- en onderzoeksfaciliteiten en bijbehorende diensten van het Visserij-innovatiecentrum (VIC) Zuidwest Nederland versterken, en professionaliseren. Het stimuleren van gebruik van het VIC door middel van 'ondernemersvouchers'.

- Reden en doel (Max 250 woorden)

De innovatie in de visserij blijft noodzakelijk om tot een duurzamere visserij met voldoende perspectief te komen. Het Visserijinnovatiecentrum is een unieke faciliteit in de wereld en vervult nu een belangrijke rol in de ondersteunen van onderzoek naar de impact van innovaties in netwerk en vistuigen. Hierbij wordt samengewerkt met Wageningen Universiteit en Wageningen Marine Research (WMR). Veelal bij projecten ondersteund vanuit het Europees Visserijfonds. Voor de periode 2024-2028 wil het VIC ondernemers de mogelijkheid bieden tegen 'gereduceerd' tarief gebruik te maken van wetenschappelijke ondersteuning. Voor de komende jaren is uitbreiding van de faciliteiten wenselijk die onderzoek naar bodemberoering, weerstand, selectiviteit en visdetectie kunnen ondersteunen. Dit vraagt meer geavanceerde meetapparatuur. Het doel is om rond het Visserij-innovatiecentrum een virtuele kennisinfrastructuur op te zetten in samenwerking met de technologische instituten zoals WMR, Marin, Deltares en TU Delft. Hierbij is het wenselijk om het onderzoek te ondersteunen met werkplekken, en voorzieningen voor kennisdeling.

Daarnaast is het VIC meer en meer vraagbaak voor beleid en politiek in de visserij.

Het VIC organiseert regelmatig workshops, informatiebijeenkomsten en rondleidingen waarbij informatie wordt gegeven over de Nederlandse visserij, netten en innovaties. De afgelopen jaren onder andere voor beleidsmedewerkers, visserij-inspecteurs (NVWA en EFCA), politieke partijen, en de Europese commissie. Het VIC wil graag investeren in het professionaliseren van de workshops in samenwerking met de vissersvereniging, de Coöperatie Westvoorn en de visserijschool. Het VIC wil de faciliteiten ook inzetten als een educatie-, informatie en bezoekerscentrum van waaruit excursies en evenementen ondersteund worden. De uitbouw en professionalisering van het VIC draagt bij aan de identiteit van de visserijgemeenschap.

3. Deelnemende partijen

De visafslag (United Fish Auctions), de nettenmakerij, vissersvereniging Zuidwest en het Visserij innovatie Centrum zullen gezamenlijk optrekken om een visserij-innovatiehub van (inter-)nationale betekenis te realiseren. Hierbij zal ook nauw opgetrokken worden met Wageningen Marine Research, en ProSea.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Stroomtank voor schaalmodellen, en schaalmodellen	€ 50.000
Meetapparatuur en uitbreiden faciliteiten sleeptank	€ 50.000
Ontvangst- en vergaderruimte	€ 50.000
Professionalisering van de workshops en rondleidingen (i.s.m. ProSea)	€ 50.000
Verbeelding van visserijtechnieken	€ 75.000
Inzet van een onderzoekers van voor programmering van onderzoek en ondersteuning van onderzoek.	€ 250.000
Exploitatiekosten	€ 75.000
Totaal	€ 600.000

Met de inzet van de middelen wordt de ondersteuning van onderzoek en innovatie professioneel ondersteund. Met de ondersteuning van de wetenschappelijke instituten wordt de kwaliteit van het onderzoek vergroot en kennisverspreiding verbeterd. Aan ondernemers / wetenschappelijke instituten wordt een bijdrage gevraagd voor testdagen. De 'nieuwe' faciliteiten zullen niet in de prijs worden doorberekend gedurende de projectperiode.

5. Financieringsplan

Via LNV: VOP -middelen: € 300.000

Co-financiering	Bedrag (in Euro)
Bijdrage United Fish Auctions	€ 75.000
Bijdrage gebruikers testen (ondernemers, wet. Instituten) en workshops	€ 75.000
Gemeente Goeree-Overflakkee *	€ 50.000
<u>Subsidieregelingen</u>	€ 100.000
Visserij-innovatievoucher (testen) *	
Kansen voor West (testfaciliteit)*	
Havenomgevingsfonds (verbeelding vistechnieken) *	
Provincie Zuid-Holland Recreatie en Toerisme *	
Totaal	€ 300.000

- De mogelijkheden zijn in aanvraag dan wel worden nader onderzocht.

Voor de cofinanciering door middel van andere subsidiemogelijkheden komen een aantal regelingen in aanmerking: deze worden nog nader onderzocht ten aanzien van steunbedragen en mogelijkheden tot stapeling. De mogelijkheid tot stapeling hangt af van de activiteiten waarvoor aanvullende financieringsmogelijkheden worden gevraagd. Als aanvullende subsidies niet toereikend zijn, wordt de bijdrage van ondernemers en de bijdrage van de United Fish Auctions verhoogd.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het Visserij-innovatiecentrum draagt bij aan de visserij-identiteit van de regio Stellendam, en levert een bijdrage aan het uitdragen van innovaties en uitdagingen in de visserij aan een breed scala van belangstellenden. Daarnaast ondersteunt het onderzoek naar daadwerkelijke innovaties in de sector. Het is een unieke faciliteit met mogelijkheden om onderzoek naar bodemberoering en selectiviteit te ondersteunen.

Door de rol in de kennisontwikkeling draagt het VIC bij aan het behoud en de ontwikkeling van een toekomstbestendig kleinere en duurzamere aanvoersector

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het visserij-cluster in Stellendam belangrijk voor de Nederlandse visserij. De innovatie in de visserij zal de komende jaren meer dan noodzakelijk zijn om tot een duurzamere visserij met voldoende perspectief te komen. Het Visserij-innovatiecentrum speelt hierbij samen met het visserijcluster te Stellendam een belangrijke rol. Naast het aanvullen van de huidige technische faciliteiten, kan het VIC een verbindende schakel zijn tussen de technologische instituten WMR, Marin, Deltares en TU Delft. Het VIC wil de onderzoeksfunctie versterken en daaraan gerelateerd de informatieverstrekking. Binnen de regio Zuidwest Nederland wordt ingezet op een nauwe samenwerking met het Visserij-onderwijs, de Hogeschool Zeeland en het Delta-instituut.

8. Beoogd resultaat

Het versterken van de onderzoeksfunctie en de samenwerking tussen de verschillende wetenschappelijke instituten in Nederland om de innovatiekracht in de visserijsector verder te versterken. Met de investeringen moet het gebruik van de testfaciliteit toegankelijker worden, en een brug slaan tussen praktijk en wetenschap.

9. Tijdsplan/stappenplan

De uitvoering zal stapsgewijs in de periode 2024-2028 plaatsvinden. De snelheid is mede-afhankelijk van de mede-financieringsmogelijkheden die aangesproken worden. De testen zullen naar verwachting verspreid over de periode uitgevoerd worden.

De investeringen in de upgrade van het VIC en de professionalisering van de workshops zullen naar verwachting in 2024 en de eerste helft van 2025 gerealiseerd worden.

10. Haalbaarheid

Het Visserij-innovatiecentrum is een al jarenlang functionerend innovatiecluster met een test- en experimenteerfaciliteit. Het betreft een unieke faciliteit aanvullend op testfaciliteiten elders in Europa. Jaarlijks vinden er meerdere bezoeken plaats die veelal kosteloos worden verzorgd.

De begrootte kosten zijn deels afhankelijk van het gebruik van de testfaciliteit. Bij gebruik is de cofinanciering onderdeel van de overeenkomst. De financiële haalbaarheid is hiermee geborgd.

De upgrade van het VIC naar een bezoekers- en informatiecentrum geeft een extra impuls aan de visserij-identiteit, en mogelijkheid om kennis over de ontwikkeling in de visserij en de innovaties blijvend onder de aandacht te brengen. De bijdrage van United Fish Auctions borgt deze 'exploitatiekosten'.

11. Staatssteun

De inzet van LNV-middelen is toegestaan op basis van:

- de Algemene vrijstellingsverordening, artikel 26 en 27 (investeringssteun test en experimenteerinfrastructuur, steun voor innovatieclusters)
- de Visserijvrijstellingsverordening, artikel 15 (innovaties) en 29 (visafslagen) voor testen.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Op weg naar een diverse duurzame visserij**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1B**

2. Samenvattende omschrijving

- Kern van het voorstel

De Coöperatie Westvoorn investeert in het upgraden van de beschikbare voorzieningen om de transitie in de Nederlandse visserij, en van haar leden te kunnen blijven ondersteunen. Het betreft opslagruimte voor de grote verscheidenheid aan materialen en transportmiddelen voor de dienstverlening aan de visserij-ondernemers.

- Reden en doel (Max. 250 woorden).

De leden van de Coöperatie Westvoorn investeren sterk in nieuwe en duurzamere visserijtechnieken zoals de twinrig, flyshoot en bordenvisserij. Deze visserijen worden in verschillende samenstellingen gecombineerd aan boord van een kotter. Dit heeft tot gevolg dat de hoeveelheid netten, en bijbehorende variatie in netmaterialen sterk toeneemt ondanks een daling van het aantal kotters. Door de afname van de kotters staat de beschikbaarheid van netmaterialen via de distributeur onder druk. De Coöperatie is als gevolg daarvan grotere voorraden aan te houden, en een grotere verscheidenheid aan materialen om de nieuwe vormen van visserij te kunnen ondersteunen.

De verschillende visserijen worden bovendien uitgeoefend in andere visgebieden dan de traditionele visserij, met bijbehorende andere aanlandhavens. Het werkgebied is daarmee in korte tijd sterk toegenomen. De Coöperatie heeft daarnaast zeer specialistisch transport (trailer, oplegger met hydraulische kraan) nodig op lastige tijden, en vaak moeilijk planbaar. In de huidige economie staat ook de beschikbaarheid van transportmiddelen en chauffeurs onder druk. Om de dienstverlening in stand te houden, ziet de Coöperatie zich genoodzaakt om het transport in eigen beheer te nemen.

3. Deelnemende partijen

Het initiatief om te investeren wordt gedragen door de ruim 60 aangesloten visserij-ondernemers, en de in de regio aanwezige werven. De beschikbaarheid van materialen en transport is essentieel voor de dienstverlening van de Coöperatie om de visserij-ondernemers elke week in staat te stellen te vissen.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Specialistisch transportmiddel	€ 750.000
2 Haspelmachines voor netwerk en kabels	€ 150.000
Aanpassen/herinrichten opslag	€ 150.000
Interne logistiek en opleidingen personeel	€ 100.000,-
TOTAAL	€ 1.150.000.-

De Coöperatie Westvoorn wil de voorzieningen eind 2024 (uiterlijk eerste kwartaal 2025) al in gebruik hebben.

5. Financieringsplan

Via LNV: VOP -middelen € 575.000

Overige financiering: private middelen aangesloten leden Coöperatie.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De transitie van de visserij naar een kleinere duurzame, meer diverse aanvoersector heeft geleid tot een grotere spreiding van de Zuidwestelijke visserij vloot. Dit heeft gevolgen voor de aanwezige landzijdige ondersteuning in de havens van Stellendam en Vlissingen. De kleinere, diverse vloot heeft tot gevolg meer soorten materiaal met een lagere doorloopsnelheid. De dienstverlening van de traditionele leveranciers staat onder grote druk. Om de dienstverlening op peil te houden voor de leden ligt de druk van grotere voorraden nu bij de Coöperaties. In de Zuidwestelijke regio leidde de transitie ook tot een uitgestrekter werkgebied. Voor behoud van de vitaliteit van de landzijdige ondersteuning voor de in de zuidwest gevestigde vloot zijn investeringen in de logistieke dienstverlening essentieel.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De transitie van de visserij naar een kleinere duurzame, meer diverser aanvoersector heeft consequenties voor de dienstverlening. Voor de vitaliteit van het visserijcluster is de Coöperatie Westvoorn in Stellendam (en Vlissingen) van groot belang. De aanwezigheid van de Coöperatie draagt bij aan de zichtbaarheid en uitstraling van de visserij in de havens van de Zuidwestelijke regio. De beschikbaarheid van materialen is voor de gevestigde visserijbedrijven noodzakelijk voor hun activiteiten doordeweeks. Een 24/7-dienstverlening voor reparaties, vervanging van netwerk, vislijnen, netwerk van Thyberon tot aan Boulogne, en Verenigd Koninkrijk is cruciaal voor een succesvolle uitoefening van de visserij.

8. Beoogd resultaat

Een goede toekomstbestendige dienstverlening voor de aanvoerse sector in de Zuidwestelijke regio. Met de investeringen wordt de werkgelegenheid van circa 20 directe medewerkers in stand gehouden, en blijven kennis en kunde van de medewerkers van Stellendam beschikbaar voor haar leden. Circa 40 ondernemers zijn afhankelijk van de dienstverlening van de Coöperatie Westvoorn. De aanwezigheid van de Coöperatie versterkt de dienstverlening van de werven, en de kennis en kunde wordt met grote regelmaat ingezet voor testen en ontwikkelingen in het Visserij-innovatiecentrum.

9. Tijdsplan/stappenplan

De Coöperatie Westvoorn wil de voorzieningen eind 2024 (uiterlijk eerste kwartaal 2025) al in gebruik hebben.

10. Haalbaarheid

De Coöperatie beschikt over voldoende middelen voor de co-financiering. De snelheid van realisatie is met name afhankelijk van de levertijden van de benodigde middelen.

11. Staatssteun

De ondersteuning van de investeringen dragen bij aan de verduurzaming van de visserij, en vormen een belangrijk onderdeel van de infrastructuur van de haven van Stellendam. Vrijstellingsverordening visserij art. 29.

De investering ondersteunt de innovatie in de visserij en is van collectief belang voor de visserijorganisatie Coöperatie Westvoorn (Vrijstellingsverordening visserij art 15). De exploitatie door de Coöperatie draagt bij aan het voortbestaan van de aangesloten visserij-ondernemers. Voor de eigenaren van de Coöperatie is het een extra inkomstenbron bij dienstverlening buiten de coöperatie. (Vrijstellingsverordening visserij art 19).

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **“Meer waarde voor vis”**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1D**

2. Samenvattende omschrijving

- Kern van het voorstel

De faciliteiten van de visafslag Stellendam slagvaardig, modern en flexibel toekomstbestendig herinrichten passend bij de transitie in visserij. De herinrichting richt zich in Stellendam op met name de belangrijkste aanvoer van platvis en garnalen.

- Reden en doel (Max 250 woorden)

De sanering heeft in combinatie met andere economische ontwikkelingen geleid tot een halvering van de aanvoer in kilo's visproduct in de haven van Stellendam. De dalende aanvoer vraagt om aanpassing van aard en omvang van de huidige beschikbare capaciteit in haven van Stellendam.

De kottervisserij op platvis investeert de komende jaren in nieuwe vistechieken die tot een veranderend aanbod zal leiden en de waardedichtheid van het product vis naar verwachting verder zal verhogen. Een transitie is essentieel om de lagere volumes en veranderend aanbod efficiënt en effectief te kunnen verwerken. Door te investeren in automatisering, robotisering en logistieke afhandeling aanpassingen is een efficiënte en effectieve afhandeling mogelijk, en is de afslag in staat waarde toe te voegen en flexibel in te spelen op veranderende marktvragen. Voor het visproduct garnalen ligt er markttechnisch een uitdaging op het gebied van duurzame, lokaal geproduceerde producten. Door de inrichting van een high-care ruimte op de afslag in Stellendam kan er ingespeeld worden op deze behoefte. Tegelijkertijd wordt er geïnvesteerd in een verwerkingslijn die een betere conservering van garnalen bewerkstelligt.

Een duurzame, kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en effectieve logistieke afhandeling vraagt om bouwkundige investeringen op de locatie. Bij de herinrichting van de locatie, waaronder de sorteerruimte, koel- en vriesruimtes, en laad- en losruimtes wordt gebruik gemaakt van duurzame energie-oplossingen.

3. Deelnemende partijen

United Fish Auctions is eigenaar van de afslagorganisatie te Stellendam en investeert in de faciliteiten. De investeringen dragen bij aan een hogere voedselkwaliteit en -veiligheid van het verhandelde product en worden ondersteund door kopers en verkopers van het product vis te Stellendam. De investeringen in de high-care ruimte worden specifiek nog ondersteund door het lokale pelatelier, en de aanvoerende garnalenvissers.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
<u>1. Toekomstbestendige visverwerking</u>	
a. Herinrichten en aanpassen logistieke afhandeling ontvangst vis	€ 300.000
b. Herinrichten en aanpassen logistiek eerstelijnsverwerking vis	€ 600.000
c. Optimaliseren en herinrichten eerstelijnsverwerking garnalen	€ 500.000
<u>2. Logistieke Herinrichting afslaglocatie</u>	
a. Herinrichten sorteerruimte voor garnalen en vis	€ 500.000
b. Groene CO2 koelinstallatie (herinrichten productieruimtes en koelcellen)	€ 550.000
<u>3. High-care ruimte</u>	
c. Investerings Kwaliteit- en hygiëne High-care ruimte	€ 300.000
d. E+W installaties (incl luchtbehandeling / PV installatie	€ 450.000
a. Vriescel met vriesinstallatie	€ 200.000
Totaal	€ 3.400.000

Bovenstaande investeringen zijn met uitzondering van 1c voorzien in de periode 2024 tot en met 2025. Voor 1c zijn de beschikbare technieken nog sterk in ontwikkeling en wordt nog aanvullende besluitvorming van de branche-organisatie garnalen verwacht.

5. Financieringsplan

- a. Via LNV: VOP -middelen: 50%
- b. Regionale middelen: privaat

United Fish Auctions zal 50% van de investeringen privaat financieren.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De afslagorganisatie te Stellendam is een belangrijk onderdeel van het visserijcluster en essentieel voor de visserij-identiteit van de visserijgemeenschap Stellendam. Een aanpassing aan de gevolgen van de sanering in combinatie met andere economische ontwikkelingen is noodzakelijk om een toekomstbestendige exploitatie te kunnen realiseren. De afslag op Stellendam speelt in op een kleinere Nederlandse vloot met meer verschillende en duurzame visserijmethoden. Met de investeringen kan de afslag waarde toevoegen voor de aanvoersector en de kopers, en bijdragen aan een transparante en duurzame visserijketen. United Fish Auctions draagt hiermee bij aan behoud en ontwikkeling van een vitale visserijcluster in de Zuidwestelijke regio.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De regio Zuidwest Nederland is een Seafood-regio: een regio waar visserij en visserijproducten uit economisch en sociaal-cultureel perspectief van belang zijn. De gemeente Goeree-Overflakkee is in de regio een belangrijk visserijcluster met in Stellendam, onder meer een visafslag (onderdeel van de United Fish Auctions), een visserijschool, internationale scheepswerven en toeleverende bedrijven, een visserijcoöperatie en een Visserij Innovatie Centrum. De visafslag is een belangrijke verbindende schakel in dit cluster. De visafslag is ook verbonden met de afslagorganisatie in Scheveningen, en via het veilsysteem Pefa met IJmuiden, Den Oever en Lauwersoog. Kennis en ervaring wordt op regelmatige basis gedeeld.

8. Beoogd resultaat

De investeringen dragen bij aan een efficiënte en effectieve exploitatie bij lagere volumes. De huidige locatie wordt effectiever gebruikt door de combinatie van visserij met een high-care pelatelier voor garnalen.

De high-care biedt mogelijkheden voor samenwerking met de garnalenketen.

De inzet van robotica, en daarmee samenhangende flexibelere dienstverlening, geeft de mogelijkheid tot het toevoegen van meer waarde aan het product. Het draagt tegelijkertijd bij aan een hogere voedselkwaliteit en -veiligheid.

De aanlandlocatie Stellendam blijft daarmee van waarde voor de aanvoersector van zowel platvis als garnalen, en blijft daarmee bijdragen aan de identiteit en vitaliteit van de visserijgemeenschappen op Goeree-Overflakkee.

9. Tijdsplan/stappenplan

Bovenstaande investeringen zijn met uitzondering van 1c voorzien in de periode 2024 tot en met 2025. Voor 1c zijn de beschikbare technieken nog sterk in ontwikkeling en wordt nog aanvullende besluitvorming van de branche-organisatie garnalen verwacht.

10. Haalbaarheid

Voor de haalbaarheid voor 2030 zijn er geen kritische randvoorwaarden.

11. Staatssteun

De inzet van LNV-middelen is toegestaan op basis van de Visserijvrijstellingsverordening, artikel 29.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Machinaal sorteren Tong**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1G**

2. Samenvattende omschrijving

Kern van het voorstel:

Tong op een nauwkeuriger manier machinaal te sorteren en te verpakken om daarmee de kwaliteit op een nog hoger niveau te brengen en daarmee de shelf-life te verlengen.

Het sorteren van de door Zeeuwse vissers gevangen tong gebeurt sinds jaar en dag op lengte. Door de vis te meten van kop tot staart wordt de grootteklasse bepaald. Op die manier wordt de gevangen tong in 5 verschillende grootteklasse gesorteerd. Nadat de tong per grootteklasse is verkocht en zijn weg naar de handel heeft gevonden, in kisten van 40 kg, wordt als het daar is aangekomen het sorteerproces nog eens herhaald. Deze keer echter niet op lengte, maar op gewicht van de vis. Na het sorteren op gewicht wordt de tong verpakt in polystyreen dozen van 3 tot 10 kg, om vervolgens te worden geleverd aan restaurant en groothandel (veelal buiten Nederland).

Het sorteren in gewichtsklassen gebeurt in de landen rondom Nederland op de veiling zelf. De Vlaamse Visveilingen van Oostende en Zeebrugge, sorteren de tong in 9 verschillende gewichtsklassen en de vis is op die manier gelijk klaar om te worden verpakt. Dit scheelt dus een extra handeling die de kwaliteit van de vis ten goede komt en ook de shelf-life van het product met een dag tot twee dagen kan verlengen. Het behoeft geen uitleg dat dit ook een betere prijs voor de vis(ser) tot gevolg heeft. Het sorteren van tong op gewicht gebeurt machinaal en is daardoor een stuk minder arbeidsintensief. Visveiling Vlissingen beschikt over een beperkt aantal geschoolde vissorteerders die naast het handmatig sorteren van tong ook steeds vaker bij andere processen moeten worden ingeschakeld. Denk hierbij aan de toename van aanvoer van flyshoot-aanvoerders.

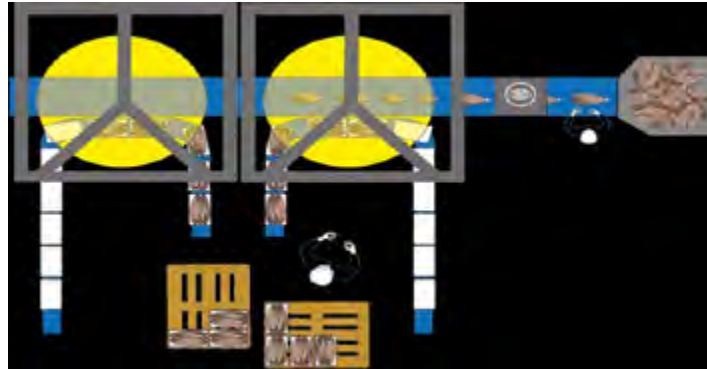
Een vangstmethode die andere vissoorten en de daarbij behorende verwerking oplevert. Het machinaal sorteren van tong levert dus een tweeledig voordeel op. Een betere kwaliteit, met bijkomend prijsvoordeel en het vrijspelen van arbeid voor andere bedrijfsprocessen.

Verandering

De markt voor (verse) vis wordt steeds internationaler. Vis gevangen aan de andere kant van de wereld kan zomaar op een bord in een Nederlands restaurant terechtkomen. Dit geldt ook voor de gevangen tong. Op vrijdag aangevoerd op de veiling, kan deze zaterdagavond onder de Eiffeltoren worden gegeten. De verse tong vindt niet alleen zijn weg naar het Zuiden, maar wordt ook per vliegtuig naar alle delen van de wereld verzonden. Het behoeft geen uitleg dat een betere kwaliteit die zorgt voor een langere shelf-life hierbij essentieel is. Ook dient de Visveiling in Vlissingen aan te sluiten bij dichtbij gelegen Vlaamse veilingen om de concurrentie met deze veilingen het hoofd te kunnen bieden. Het machinaal sorteren is geen nieuw proces, sorteermachines (stammend uit de fruitteelt) zijn ook voor vis al jarenlang beschikbaar. Nieuw is het automatiseren

van het verpakkingsproces. Het vastpakken van een vis met slijm laag was jarenlang de bottleneck voor het slagen van het proces. Het NOVA (nationaal overlegorgaan visafslagen) is een van de trekkers binnen het MASENRO project. Dit project dat wordt uitgevoerd samen met de WUR, Rapid-engineering, VCU-Robotics, zorgt ervoor dat de positie van een vis op de lopende band wordt gescand en vastgelegd, waarna de vis door een robotarm van de band wordt gepakt en netjes in een doosje wordt gelegd.

NOVA financiert nu de pre-engineeringsfase, waarna het aan de sector is om het na dit 'proof of concept' verder naar de werkvloer te brengen.

Bovenstaand schematisch plaatje laat van rechts naar links het volgende zien. De machinaal op gewicht gesorteerde tong wordt door een werknemer op een lopende band gelegd, die onder een zogenaamde 'vision camera' doorloopt. Deze camera bepaalt de positie van de vis op de lopende band. De tong wordt in de gele cirkels door robotarmen in de aangevoerde polystyreen dozen gelegd, die daarna, als ze vol zijn, door een werknemer op een pallet worden gestapeld, klaar voor verkoop en transport. In bovenstaand schema zijn twee robots voorzien. Tong die door de eerste robot niet kan worden verwerkt wordt door de tweede opgepakt.

De verandering die op locatie moet plaatsvinden is dus in de eerste plaats, het machinaal sorteren van de tong en het daarna verpakken in direct vermarktbaar verpakkingen. Voor het eerste deel van het proces kan een van de sorteermachines van de Visveiling Urk worden ingezet. Door sanering van een groot deel van de vloot, is de aanvoer op deze veiling zodanig gezakt dat één van de sorteermachines niet langer wordt gebruikt.

3. Deelnemende partijen

- **Visafslag Vlissingen**
Deze vismijn gestart op 31 december 1937 en door de Vlissingse gemeenteraad aangewezen als tak van dienst. Tot op heden is de vismijn nog steeds eigendom van de gemeente, door het samengaan van veilingen van Breskens en Vlissingen in 2004, is de vismijn nu eigendom van de gemeenten Sluis en Vlissingen. Vlissingen is door de zogenaamde kettingmatten visserij steeds een belangrijke aanvoerhaven geweest voor Noordzee Tong. Die rol wordt na invoering van de pulsvisserij nog groter en ook nu, na het verbod op pulsvisserij, is Vlissingen nog steeds belangrijk als aanvoerhaven van Tong.
- **Aanvoerders van Vlissingen**
Dit zijn een 20 tal aanvoerders zoals boomkorvissers, eurokotters en garnalen vissers.
- **Nova**
Nationaal overleg van visafslagen. In dit overleg nemen alle visafslagen in Nederland deel, om de aangevoerde vis via een onafhankelijk veiling systeem transparant op de markt te brengen en de optimale prijs te realiseren
- **VCU Robotics**
Dit bedrijf is een onderdeel van de Visserij Coöperatie Urk, welke zich heeft gespecialiseerd in het robotiseren van eentonige werkzaamheden in de vissector. Zowel aan boord van een visserschip als in de visverwerkende industrie.
- **Rapid-engineering**
dit bedrijf maakt de software om de robots te koppelen aan het bedrijfsproces.
- **WUR**
Wageningen University & Research welke onderzoek doet in het Masenro project voor het machinaal sorteren en inpakken.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Machinale sorteerlijn	200.000 euro
Inpak robot	230.000 euro
Software en Installatie kosten	30.000 euro
TOTAAL	460.000 euro

5. Financieringsplan

- 50% uit VOP middelen
- 50% uit eigen middelen

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De gemeente Vlissingen en Sluis wensen de visserij en daarmee de visafslag toekomst bestendig te maken voor de vloot welke nog over is na de sanering golf. Tong is het belangrijkste aanvoer product in deze afslag en wensen dit op een duurzaam niveau te brengen. Door de sortering en verpakking af te stemmen op de huidige markt ontwikkelingen, denken we daarmee klaar te zijn om de markt volop te kunnen bedienen. Door dat er een relatief groot volume tong wordt aangevoerd in Vlissingen is er ook de potentie om de visafslag instant te houden en daarmee de visserijgemeenschap en de aanverwante bedrijven.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De gemeenten Vlissingen en Sluis hebben de beide afslagen al gefuseerd en naar 1 locatie gebracht juist om de visserij te behouden voor de regio. Daarmee zijn ook 2 sterke pijlers bij elkaar gebracht. Te weten de tong uit Vlissingen en de garnaal uit Breskens.

De inzet in dit perceel is het geautomatiseerd sorteren en verpakken van tong, om de visserij te behouden en het nog beter conserveren van de garnaal wat in perceel 1H is beschreven.

Maar ook de vermarkting op zee van de aangevoerde producten onder andere tong en garnaal moet meewerken om het geheel toekomstbestendig te maken. Dit is ook in het perceel 1K beschreven.

Om de visserij en de toekomst ervan ook onder het publiek beter bekend te maken is ook in een separaat perceel beschreven.

8. Beoogd resultaat

Met machinaal sorteren en verpakken je te onderscheiden in de markt wat een voordeel voor de aanvoerder moet opleveren en daarmee de bestaanszekerheid te waarborgen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Na toekenning van de subsidie is de verwachting om binnen 8 maanden machinaal te kunnen sorteren en 4 maanden later machinaal te kunnen inpakken.

10. Haalbaarheid

Machinaal sorteren is een bestaand iets en is dus haalbaar, het machinaal inpakken is iets nieuws en wordt momenteel getest door VCU Robotics. De verwachting is dan ook tegen dat het VOP wordt afgerond en toegekend dit ook een te realiseren project is.

11. Staatssteun

Om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden wil de visveiling in Vlissingen haar dienstverlening versterken; zo wil zij de kwaliteit van de tong op een hoger niveau brengen, onder andere door het aantal handelingen rond het

sorteren daarvan te verminderen. Op basis hiervan kan een mogelijke vrijstelling worden gevonden in artikel 29 van de Visserijvrijstellingsverordening (VVV). Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien onder andere de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50 procent van de in aanmerking komende kosten.

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Het verminderen van het aantal handelingen rond het sorteren komt de kwaliteit van de vis ten goede; ook het verpakken door een robot zorgt ervoor dat het proces een stuk minder arbeidsintensief is. Tenslotte kan het ertoe leiden dat de shelf life met een dag tot twee dagen kan worden verlengd. Dit zijn aspecten die de afslag versterken. De kwaliteit van de aangelande producten en de arbeidsomstandigheden worden verbeterd. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50 procent. Daarmee valt de gevraagde LNV-bijdrage binnen de maximale toegestane staatssteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Betere conservering garnalen**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1H**

2. Samenvattende omschrijving

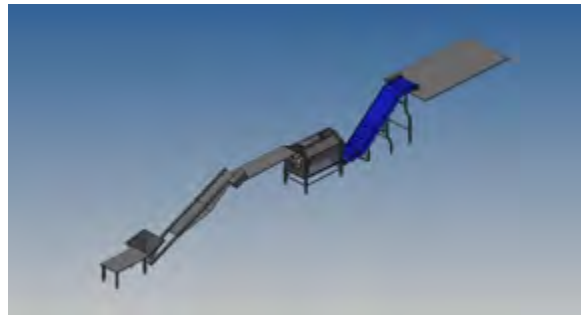
Kern van het voorstel:

Tot een betere en nauwkeuriger conservering van de garnalen te komen en tot level-playing field te komen in Nederland om op alle locaties op dezelfde wijze te sorteren, conserveren en wegen.

Het conserveren van garnalen gebeurt al jarenlang op dezelfde manier, met hetzelfde conserveermiddel benzoëzuur. Benzoëzuur is een natuurlijk voorkomende witte, kristallijne vaste stof. Zuivere kristallen hebben een ietwat typerende geur. Benzoëzuur is een zwak carbonzuur. De stof wordt gebruikt als additief in voeding en wordt dan vaak aangeduid als E210. Het benzoëzuur wordt vanuit een strooibak boven de garnalenzeef over de garnalen gestrooid, waarbij de kristallen meer of minder hechten aan de garnalen. Natuurlijk is de bedoeling dat het zuur in voldoende mate hecht aan de garnalen om een goede conservering, tijdens de reis naar Marokko, waar de garnalen handmatig worden gepeld, te garanderen. De mate van hechting hangt van verschillende factoren af. De laagdikte van de gezeefde garnalen, de vochtigheidsgraad van de garnalen t.o.v. de ruimte en ook de niet consistente dikte van het benzoëzuur bepaalt die hechting. Een en ander betekent dat er nu in praktijk teveel benzoëzuur wordt gebruikt, om in ieder geval een minimum garantie van conservering kan worden gegeven. Een oplossing van dit probleem is het batchgewijs conserveren van garnalen, waarbij toch het zeefproces in lijn kan doorgaan.

In een wereld waar voedselveiligheid steeds belangrijker wordt, is een verandering van het conserveringsproces noodzakelijk. Op de site van de consumentenbond wordt het volgende gezegd over het gebruik van benzoëzuur:

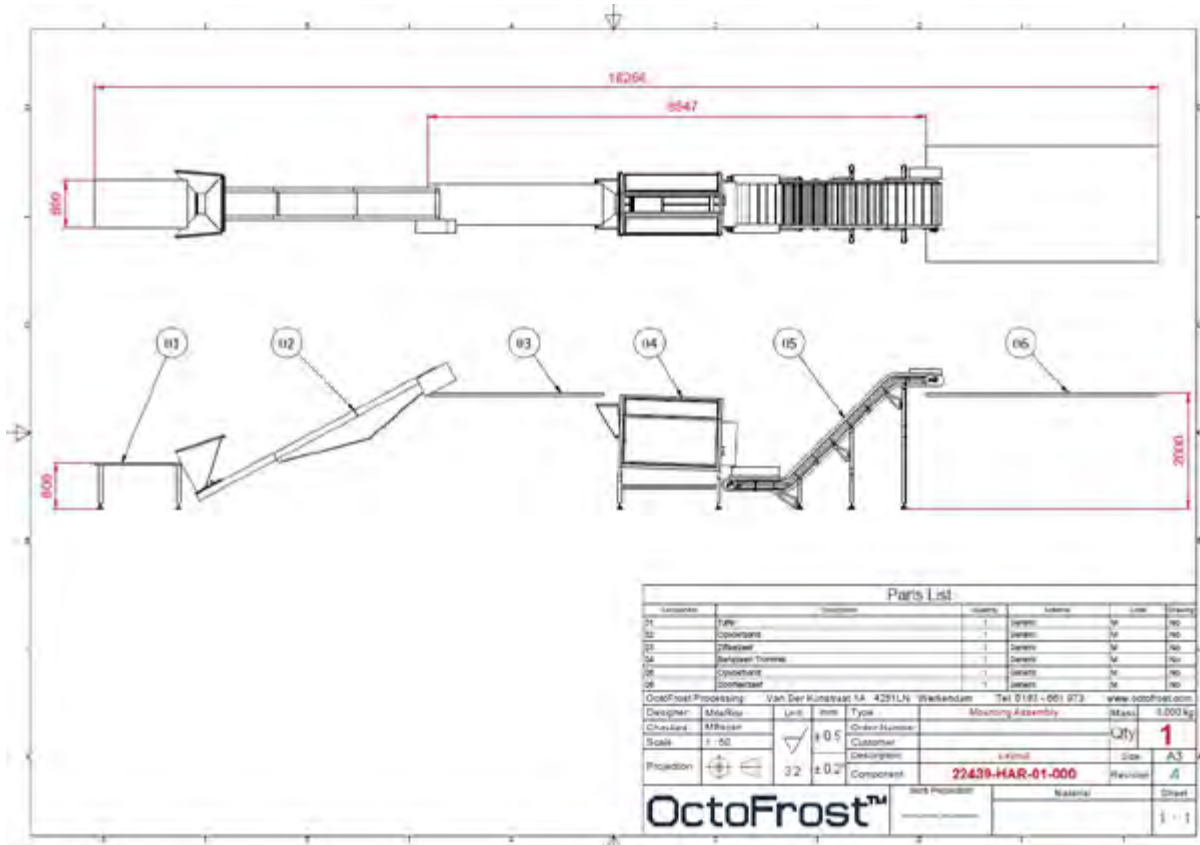
"In salades en frisdrank zit vaak benzoëzuur. In de gebruikte hoeveelheden is dat conserveermiddel veilig. Alleen in grote hoeveelheden en in combinatie met vitamine C is het schadelijk. Een klein deel van de mensen blijkt overgevoelig voor benzoëzuur. Fabrikanten spelen in op de vraag naar minder conserveermiddelen in het eten. Zo blijkt dat salades ook zonder benzoëzuur kunnen worden gemaakt. In plaats daarvan zitten er dan natuurlijke zuren zoals azijnzuur en melkzuur in. Maar dan is de salade niet meer 8 weken houdbaar, maar nog maar 3 tot 6 weken." Het voorgaande geeft gelijk het probleem weer. Er kan op een andere wijze worden geconserveerd, maar dit gaat ten koste van de houdbaarheid. Dat laatste is erg belangrijk. Garnalen worden na het zeefproces eerst getransporteerd naar Marokko, waar ze worden gepeld. Hierna komen ze terug naar Nederland waar ze worden verpakt en tenslotte terecht komen bij groothandel of supermarkt. De 2 tot 5 weken 'shelf-life' die verloren zou gaan, bij gebruik van natuurlijk conserveermiddel, is logistiek niet op te lossen. De gewenste oplossing is dus een andere conserveertechniek waarbij benzoëzuur in een gegarandeerde hoeveelheid wordt toegevoegd. Deze techniek kan ontwikkeld en aangesloten worden op de bestaande garnalenzeef. Schematisch ziet dat er als onderstaand uit:

Van links naar recht op de tekening zien we een tafel waar de aangevoerde garnalen worden gekiept in een bak, waarna de garnalen worden getransporteerd naar de zogenaamde ziftselzeef. Garnalen zijn namelijk alleen marktwaardig als de pantserbreedte van de garnaal groter is dan 6,8 mm. Alles kleiner dan 6,8 mm wordt vernietigd en wordt ook niet geconserveerd. Na de ziftselzeef komen de garnalen groter dan 6,8 mm terecht in een trommel, waarbij de instroom wordt geregeld op een bepaald aantal kg per minuut. Hierbij wordt dan ook het benzoëzuur toegevoegd, zodat dit altijd eenzelfde percentage is. De verblijftijd in de trommel garandeert een goede verdeling van het zuur over de garnalen. De garnalen worden na de trommel gelost op een opvoerband die leidt naar de 'soorten zeef'. De garnalen groter dan 6,8 mm worden namelijk

gesorteerd in 3 soorten. Deze zeef is reeds aanwezig en behoeft maar kleine aanpassing.

Op de volgende bladzijde een tekening van het bovenaanzicht en een zijaanzicht.

Het voorgaande kan eventueel nog worden uitgebreid met een weegstelsel dat ervoor zorgt dat alle ingevoerde garnalen aan de voorkant worden gewogen en de uitkomst aan de achterkant, dus ziftsel, soorten 1, 2 en 3 en het benzoëzuur, met elkaar worden vergeleken, waarbij het verschil het toegevoegde benzoëzuur is. Deze waarde kan worden geverifieerd met de afname van het aantal kilo's benzoëzuur in de voorraadbak en zorgt ervoor dat bij verschillen kan worden ingegrepen. Een extra controle op voedselveiligheid.

3. Deelnemende partijen

- Nova
 - Nationaal overleg van visafslagen. In dit overleg nemen alle visafslagen in Nederland deel, om de aangevoerde vis via een onafhankelijk veiling systeem transparant op de markt te brengen en de optimale prijs te realiseren
- Branche organisatie garnaal
 - Deze bestaat uit de garnalen aanvoerders vertegenwoordigd door hun PO's, en de VEBEGA de garnalen handel en verwerkers, en Nova de garnalen afslagen in NL.
- Visned en NVB
 - Dit zijn de PO's de vertegenwoordigers van de aanvoerders in NL
- Octofrost.
 - Fabrikant en leverancier van gespecialiseerd apparatuur voor de garnalen verwerking.

Dit project wordt keten breed getrokken samen met de Nova garnalen afslagen.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Opvoerbanden en tafel	50.000 euro
Ziftselzeef	115.000 euro
Conserveertrommel	110.000 euro
Aanpassen bestaande installatie	50.000 euro
Software en installatie	65.000 euro
Opvoerband en weegstation	60.000 euro
TOTAAL	450.000

Deze prijs is gebaseerd op een offerte van Octofrost welke deze installatie al meerdere keren heeft gebouwd en ervaren in is.

5. Financieringsplan

- 50% uit VOP gelden
- 50% uit eigen middelen

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Met het beter conserveren van de garnalen willen wij een duurzame markt voor de garnaal realiseren met een langere shelf-live. Dit moet de visserman weer ten goede komen om zo ook de garnalen vloot rondom Vlissingen instant te kunnen houden.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De gemeentes Vlissingen en Sluis hebben de beide afslagen al gefuseerd en naar 1 locatie gebracht juist om de visserij te behouden voor de regio. Daarmee zijn ook 2 sterke pijlers bij elkaar gebracht. Te weten de tong uit Vlissingen en de garnaal uit Breskens.

De inzet uit dit perceel is het beter conserveren van de garnaal en wat aansluit op het geautomatiseerd sorteren en verpakken wat in een separaat perceel is beschreven.

Maar ook de vermarkting op zee van de aangevoerde producten onder andere tong en garnaal moet meewerken om het geheel toekomstbestendig te maken. Dit is ook in een separaat perceel beschreven.

Om de visserij en de toekomst ervan ook onder het publiek beter bekend te maken is ook in een separaat perceel beschreven.

8. Beoogd resultaat

Met het nauwkeuriger en beter conserveren van de garnalen in een trommel willen we ons onderscheiden in de markt wat een voordeel voor de aanvoerder moet opleveren en daarmee de bestaanszekerheid te waarborgen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Na toekenning van de subsidie is de verwachting om binnen 10 maanden de aangepaste conserveerlijn in gebruik te kunnen nemen.
En is een no go bij geen subsidie toewijzing

10. Haalbaarheid

Technische gezien is dit haalbaar en uitvoerbaar en worden er geen obstakels verwacht

11. Staatssteun

De visveiling in Vlissingen vindt voedselveiligheid een belangrijk onderwerp. Zij wil dit bewerkstelligen door een andere conserveertechniek toe te passen waarbij benzoëzuur in een gegarandeerde hoeveelheid aan garnalen wordt toegevoegd. Doel is ook om te komen tot een level playing field in Nederland door op alle locaties op dezelfde wijze garnalen te sorteren, te conserveren en te wegen. Op basis hiervan kan een mogelijke vrijstelling worden gevonden in artikel 29 van de Visserijvrijstellingsverordening (VVV). Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt onder andere gegeven indien de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50 procent van de in aanmerking komende kosten.

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Het beoogde project komt primair de voedselveiligheid ten goede; daarnaast wordt het project breed getrokken, samen met andere garnalen afslagen. Ook kan het ertoe leiden dat de shelf life van de garnalen wordt verlengd. Dit zijn aspecten die de afslag versterken. De kwaliteit van de garnalen en de voedselveiligheid worden versterkt. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50 procent. Daarmee valt de gevraagde LNV-bijdrage binnen de maximale toegestane staatssteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Visverkoop vanaf zee**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 1K**

2. Samenvattende omschrijving

Kern van het voorstel:

- Kortere lijnen na aankoop van de vis op zee
- Minder logistieke verplaatsing
- Hierdoor een product met een langere shelf-live op de markt aanbieden.

De Visveiling van Vlissingen bestaat al sinds de jaren 30 van de vorige eeuw en is samen met aanvoerders en afnemers verworven tot een icoon van de diepgewortelde visserijgemeenschap van het zuiden van Nederland. In deze periode zijn kennis van visserij en handel van vis gegroeid. Het is precies die kennis en activiteiten die we willen moderniseren zodat we ook in de toekomst onderdeel kunnen zijn van de visserij.

Op het moment van schrijven wordt van oudsher vis verkocht op één punt waar alle vis samen komt. Dit betekent dat enkel de kotters die in de buurt vissen geveild/verkocht kunnen worden op locatie Vlissingen. Om de gehele sector te kunnen bedienen willen we een systeem opzetten waarbij we vanaf zee de vis al verkopen voordat deze is aangeland. Dit door gebruik te maken van al reeds bestaande data op het schip om de schipper zoveel mogelijk te ontlasten in zijn dagelijkse werkzaamheden. Bij verkoop vanaf zee zijn er nog steeds locaties op de haven nodig voor distributie, echter wordt de vis niet altijd in de haven van aankomst verkocht. Dit kan betekenen dat vis die aangeland is in Vlissingen, vervoerd wordt naar Urk om vervolgens gekocht te worden in België. Dit kan efficiënter. Om zoveel mogelijk visserijbedrijven toegang te geven tot deze techniek beperken we de nodige investering in hardware zoveel mogelijk en hebben we landelijke dekking met onze partners om dit tot breed uit te rollen.

- Kortere koelketen t.b.v. kwaliteit verbetering en profileren product
- Minder logistieke verplaatsingen t.b.v. duurzaamheid
- Gedragsverandering en sociale innovatie die samenwerking bevorderen en de industrie toekomst bestendig maakt
- Behoud van kennis van visserij en gerelateerde activiteiten in het zuiden van Nederland
- Internationale handel van vis bevorderen en behouden

Wij kunnen de juiste kennis en contacten combineren om met dit project een substantieel verschil te maken voor de toekomst van de visserij. Omdat er een toekomst is, behouden wij het verleden.

Kennis van de software techniek, de markt en het product geven ons een voorsprong. Daarnaast is Kennis van de wet en regelgeving op het gebied van veilen van Europese en niet Europese schepen aanwezig.

3. Deelnemende partijen

- Eface
- Hogeschool Zeeland Vlissingen
- Visveiling Urk
- Visveiling Harlingen
- ROC Friese poort
- VCU (levering weegschalen)

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Software	700.000 euro
Project management	200.000 euro
Hosting en onderhoud	80.000 euro
Opleiding en kennisdeling	50.000 euro
Hardware	20.000 euro
Publiciteit	10.000 euro
Reizen	7.000 euro
Totaal	1.067.000 euro

5. Financieringsplan

- 50% VOP middelen
- 50% eigen middelen

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Willen graag aansluiten bij de internationale ontwikkelingen in de vis wereld om de gevangen producten nog sneller en daarmee verser op de locatie te krijgen waartoe ze zijn verkocht. Om zo een duurzame vermarkting te krijgen en daarmee toekomst zekerheid voor de aanvoerder en bedrijfszekerheid voor de afslag.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De gemeenten Vlissingen en Sluis hebben de beide afslagen al gefuseerd en naar 1 locatie gebracht juist om de visserij te behouden voor de regio. Daarmee zijn ook 2 sterke pijlers bij elkaar gebracht. Te weten de tong uit Vlissingen en de garnaal uit Breskens. Om deze producten met een nieuw veilingstelsel vanaf zee al te verkopen

8. Beoogd resultaat

Een nog transparantere markt te realiseren waarin minimale logistieke verhandelingen zijn en een snellere afzet van de gevangen producten. Hiermee kan de visafslag Vlissingen zich staande houden in de vissector.

9. Tijdsplan/stappenplan

Dit is een omvangrijk project wat een behoorlijke impact zal hebben in de markt wij voorzien dan ook dat hier minimaal 4 jaar doorloop tijd mee gemoeid gaat

10. Haalbaarheid

De markt vraagt om deze verandering willen wij meegaan in de ontwikkelingen dan is dit een must om te halen.

11. Staatssteun

Visveiling Vlissingen wil graag aansluiten bij de ontwikkelingen op de internationale vis vermarkting en nog sneller het verse product te verkopen voor een optimale prijs en om de logistieke verplaatsing van de verkochte vis tot een minimum te beperken. Door digitaal de vis nog op zee al te vermarkten.

Op basis hiervan kan een mogelijke vrijstelling worden gevonden in artikel 29 van de Visserijvrijstellingsverordening (VVV). Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien onder andere *de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren*. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50 procent van de in aanmerking komende kosten.

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Kennisoverdracht en scholing zijn van belang om de teruggang in het aantal Nederlandse bemanningsleden voor de visserij te beperken of een halt toe te roepen, innovaties te stimuleren en het voortbestaan van de sector en daarmee het visserijproduct niet verder in gevaar te brengen. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50 procent. Daarmee valt de gevraagde LNV-bijdrage binnen de maximale toegestane staatssteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Visserij-identiteit en recreatieve ontmoetingsplek Arnemuiden**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 2B**

2. Samenvattende omschrijving

Behoud en versterken van de visserijgemeenschap Arnemuiden. Door middel van een interactief proces met stakeholders en inwoners wordt de visserij-identiteit versterkt. Dit wordt bereikt door het verzilveren van het erfgoed door het verbijzonderen en aanbrengen van folies en andere visserij gerelateerde maritieme elementen in de gehele openbare ruimte. De focus ligt op drie centrale erfgoed visserij-hotspots in de dorpskern: Stationsplein met voormalige vismijn, de Markt (inclusief visserijmuseum) en het Havenhoofd met historische scheepswerf de Meerman. Vierde visserij-hotspot is de ontmoetingsplek aan de Arne waarbij het gerestaureerde stuurhuis van de gesaneerde eurokotter (ARM 46) centraal staat. Mede door professionele maquettes visserijmethoden, infoborden, educatief materiaal en films van o.a. vissersdracht en restauratie vissersschepen en het gebruik van de nieuwste technieken voor bezoekers zoals digitale stadstour Arnemuiden en virtual reality wordt het verhaal van de visserij in Arnemuiden verteld.

- Reden en doel

Arnemuiden is sinds mensenheugenis een gemeenschap waar de visserij centraal staat. In de visserij zijn de laatste jaren meer dan 100 directe arbeidsplaatsen verloren gegaan. Mede door de afname visserij is de beleving sterk afgenomen maar het cultureel visserij- erfgoed is nog altijd latent aanwezig en is verankert in een sterke cultuur-historische maritieme traditie die onderdeel uitmaakt van de hele gemeenschap in Arnemuiden.

Veilig stellen van de leefbaarheid van de visserijgemeenschap Arnemuiden door de visserij identiteit te versterken en een recreatieve visserij-ontmoetingsplek te creëren als essentieel onderdeel van "beleving Nederlandse visserij identiteit".

3. Deelnemende partijen

In het ontwikkeltraject Arnemuiden zijn onder penvoerderschap van de gemeente Middelburg een breed scala aan stakeholders betrokken die allen zelfstandige activiteiten uitvoeren die bijdragen aan een gezamenlijke kwaliteitsimpuls en het toekomst bestendigen van de visserijactiviteiten en leefgemeenschap Arnemuiden. Betrokken bedrijven en organisaties zijn:

- VOF visrokerij van Belzen; Scheepswerf C.A. Meerman; Historische Vereniging Arnemuiden en Arnemuiden 450; Museum Arnemuiden; Origin Marketing (Klaas van de Ketterij); Diverse maatschappelijke verenigingen waaronder KV Top Arnemuiden

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Recreatieve visserij ontmoetingsplek "ARM 46" (expositie, proeverij, rokerij)	250.000,--
Versterken van de visserij identiteit in gehele visserijkern met focus op drie erfgoedvisserij hotspots /ontmoetingsplekken:omgeving voormalige vismijn, de markt en havenhoofd. Vergroten aantrekkelijkheid en storytelling door ontwikkeling en realisatie maritieme elementen en folies.	450.000,--
Versterking beleving van het visserijmuseum door toevoeging van maquettes vismethoden, klederdracht/ vissersdracht depot, storytelling met aandacht voor verleden, heden en toekomst van vissersgemeenschap Arnemuiden	40.000,--
Versterken living history inclusief educatief programma Scheepswerf CA Meerman	60.000,--
Visserij belevingsroute door kern Arnemuiden met o.a.Virtual reality, digitale storytelling	50.000,--
TOTAAL	850.000,--

5. Financieringsplan

financieringsplan	Begroting	%	Toelichting
Financiering is sluitend met de begroting			
Recreatieve ontmoetingsplek Arm 46	250.000	50	Eigen bijdrage door VOF visrokerij van Belzen
		50	Gevraagde bijdrage VOP
Versterken visserij identiteit: realiseren drie erfgoed visserij-hotspots /ontmoetingsplekken, versterken beleving in gehele kern, visserijmuseum en werf Meerman door living history, storytelling, films, maquettes, infoplaquettes, virtual reality en digitale belevingsroute etc.	600.000	50	Gemeentelijke co-financiering
		50	Gevraagde bijdrage VOP
Gevraagde bijdrage VOP	425.000	50	
Bijdrage gemeente en derden	425.000	50	
Totaal	850.000	100	

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De visserijgemeenschap Arnemuiden is getroffen door alle negatieve ontwikkelingen binnen de visserijsector in de afgelopen periode. Een aantal kotters is gesaneerd. Dit heeft gevolgen voor de gemeenschap en de visserijketen. Uitvoering van dit perceel levert een positieve bijdrage aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed van Arnemuiden en daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid zoals verwoord in doelstelling 2 van de brief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Zuidwest Nederland zijn 4 kavels gedefinieerd die een sterke interactie met elkaar kennen en daarmee een samenhangend pakket aan maatregelen vormen die de regio Zuidwest Nederland ook op de lange termijn als één van de belangrijkste Seafoodregio's van Nederland op de kaart zet. Bij de verdere uitvoering van de percelen binnen het thema 'Beleving visserijgemeenschappen' zal zowel in de regio Zuidwest Nederland als op nationaal niveau gestreefd worden naar optimale samenhang en synergie.

8. Beoogd resultaat

Een groot aantal inwoners in Arnhem is direct en indirect betrokken bij de visserij en de daarmee samenhangende bedrijvigheid in Zuidwest Nederland. Het totale projectplan draagt bij aan het behoud van het nationaal visserijgoed waarvan Arnhem ook een onlosmakelijk onderdeel uitmaakt. De naamsbekendheid van Arnhem wordt vergroot.

Door voorgenoemde deelprojecten en activiteiten wordt de identiteit, sfeer en reuring in de vissersgemeenschap vastgehouden en versterkt. De binding met toerisme en recreatie leidt enerzijds tot meer koopkrachttoevoering en hiermee het behoud van MKB en anderzijds tot nieuwe verdienmodellen die de leefbaarheid van de visserijgemeenschap veilig stellen.

Bovendien wordt in het proces van versterking van de visserij-identiteit het voortouw genomen door de bewoners, zodat er een door de gemeenschap geleide regeneratie ontstaat.

9. Tijdsplan/stappenplan

De realisatie van de visserij-hotspots/ontmoetingsplekken in Arnhem kunnen binnen de gestelde termijn voor 1 juli 2030 worden gerealiseerd.

Het is de bedoeling om reeds tweede helft 2024 een aanvang te maken met de realisatie van ontmoetingsplek.

10. Haalbaarheid

De plannen voor het initiatief ontmoetingsplek ARM 46 is door de gemeente / afdeling leefomgeving enthousiast ontvangen.

Volgens de nieuwe omgevingswet wordt een BOPA opgestart (Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit) De gemeente staat hier positief in.

Gezien de positieve betrokkenheid van de inwoners van Arnhem verwachten wij geen bezwaren.

VOF visrokerij van Belzen staat zelf in voor de benodigde co-financiering. VOF van Belzen heeft nog niet eerder enige subsidie ontvangen en valt onder EU-vrijstellingsverordening.

De visserij identiteitsversterking van Arnhem wordt door alle betrokken stakeholders, bewoners maar ook bestuurlijk breed gedragen. Het aanbrengen van visserij gerelateerde elementen en folies is vergunningsvrij. Hiervoor moeten geen procedures worden gevolgd.

De co-financiering vanuit de gemeente is geborgd.

11. Staatsteun

Er is geen sprake van staatssteun. VOF visrokerij van Belzen heeft nog niet eerder enige subsidie ontvangen en valt onder EU-vrijstellingsverordening

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Weervisserij Tholen**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 3A**

2. Samenvattende omschrijving

De Stichting Behoud Weervisserij heeft als doel het bevorderen en in stand houden van de ambachtelijke wijze van vissen op onder andere ansjovis door middel van de weervisserij in de Oosterschelde en deze vorm van visserij toeristisch en educatief op de kaart zetten.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door voorwaarden te scheppen en omstandigheden te bevorderen waardoor het voor weer vissers mogelijk zal blijven om de weer visserij in de toekomst te continueren op dezelfde of vergelijkbare wijze zoals deze reeds gedurende enkele eeuwen in de Oosterschelde plaatsvindt. Door teruglopende vangsten zoekt de stichting naar alternatieve inkomstenbronnen. In de nabije toekomst willen we op deze locatie ook een historiserende 'herberg' realiseren waar lokale producten uit de Oosterschelde op traditionele wijze voor bezoekers bereid gaan worden.

In de praktijk zijn er drie kernactiviteiten te onderscheiden:

1. Het organiseren van toeristische vaartochten » naar de weer visserij
2. Het werven en inzetten van vrijwilligers die de weer vissers ondersteunen bij allerlei werkzaamheden
3. Het genereren van publiciteit voor de weer visserij en aanverwante activiteiten en producten – via de media en door deelname aan evenementen en door het opzetten van een bezoekerscentrum.

3. Deelnemende partijen

Stichting Behoud Weervisserij; Gemeente Tholen; Rijkswaterstaat; Weer visser Van Dort

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Verplaatsbare cabine tbv vaartochten	20.000
Wervingscampagne vrijwilligers	5000
Bezoekerscentrum	130.000
TOTAAL	155.000

De kosten hebben betrekking op eenmalige investeringen. Hiermee zetten we in op het trekken van meer bezoekers die kennis nemen van het cultuurhistorisch erfgoed op Tholen.

5. Financieringsplan

Aanvraag VOP:	€ 77.500
Overheid en private partijen	€ 77.500

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Tholen is van oudsher een visserijgemeenschap. De negatieve ontwikkelingen binnen de visserijsector in de afgelopen periode hebben ook Tholen geraakt. Door het stoppen / saneren van een aantal kotters is de Noordzeevisserij nagenoeg geheel verdwenen uit de gemeente. Dit heeft gevolgen voor de gemeenschap en de visserijketen. Uitvoering van dit perceel levert een positieve bijdrage aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed van Tholen en daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid zoals verwoord in doelstelling 2 van de brief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Zuidwest Nederland zijn 4 kavels gedefinieerd die een sterke interactie met elkaar kennen en daarmee een samenhangend pakket aan maatregelen vormen die de regio Zuidwest Nederland ook op de lange termijn als één van de belangrijkste Seafoodregio's van Nederland op de kaart zet. Bij de verdere uitvoering van de percelen binnen het thema 'Beleving visserijgemeenschappen' zal zowel in de regio Zuidwest Nederland als op nationaal niveau gestreefd worden naar optimale samenhang en synergie

8. Beoogd resultaat

Deze vorm van visserij is niet toekomstbestendig en dreigt te verdwijnen. Daarom wordt ingezet op kennisoverdracht, educatie en behoud van het cultuurhistorisch erfgoed. Tevens is het een goede toevoeging aan het toeristisch aanbod.

9. Tijdsplan/stappenplan

Start uitvoering: tweede helft 2024

Go/no go: toekenning subsidie en vergunning verlening

10. Haalbaarheid

Er is voldoende zicht op realisatie van de plannen binnen de uitvoeringsperiode. Benodigde vergunningen binnen deze termijn moet mogelijk zijn.

11. Staatssteun

De bedragen in deze aanvraag zijn zo laag dat ze kunnen vallen onder de De-minimus regeling.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Visserijcultuur in Nautisch centrum**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 3B**

2. Samenvattende omschrijving

Als onderdeel van de door de gemeente Noord-Beveland op 17 december 2020 vastgestelde Visie Rondom Colijnsplaat, is het de bedoeling dat in de oude haven een Nautisch Centrum ontwikkeld wordt. In het programma van deze ontwikkeling is er ruimte en plaats ingericht voor een zogenaamde educatief/toeristisch informatiecentrum. Dit is specifiek gericht op de geschiedenis en het herkenbaar houden van de identiteit van de beroepsvisserij van Colijnsplaat. Het idee is dat (dag)toeristen op een interactieve manier kennis kunnen maken met de historie maar ook hedendaagse situatie van de visserijgemeenschap. Voor de verbreding wordt samenwerking gezocht met het Nationaal Park Oosterschelde. De ideeën moeten nog verder uitgewerkt worden en ook over de totaalontwikkeling van het Nautisch Centrum moet nog bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden.

Daarnaast is er in het programma van het Nautisch Centrum ruimte om de plaatselijke vishandel -nu gesitueerd op een ander gedeelte van de haven- te herplaatsen en onderdeel te maken van de nieuwe opzet. Hierbij wordt gedacht aan een opzet waarbij er een combinatie ontstaat van het leveren van de vangst door de beroepsvisserij aan de vishandel, die direct verkocht kan worden aan de inwoners en/of toeristen: een zogenaamde permanente verse vismarkt. In de uitwerking wordt de plaatselijke beroepsvisserij betrokken. In de totale opzet wordt historie, behoud identiteit, recreatie en beleving bij elkaar gebracht op een specifieke daarvoor ingerichte locatie.

Tenslotte zal onderzocht worden in hoeverre er met deze ontwikkeling aangetakt kan worden bij een grotere toeristische route (bijvoorbeeld regionaal/landelijk 'visserijpad')

3. Deelnemende partijen

De partijen kunnen nu nog niet met naam en toenaam genoemd worden. Reden hiervoor is dat over de plannen eerst met de beoogde partijen definitief consensus moet ontstaan. Naast de gemeente, het eerdergenoemde Nationaal Park Oosterschelde, wordt op dit moment met de ontwikkelcombinatie Zeeuws Zout BV/Verburg de haalbaarheid van het plan voor het nautisch centrum onderzocht. Deze ontwikkelcombinatie zal het ontwikkelrisico voor het gehele plan voor zijn rekening moeten nemen. In het onderzoek is betrokken de eigenaar van van de vishandel, gevestigd op de haven. In de plannen is het de bedoeling dat hij zijn huidige vishandel onderbrengt in het Nautisch Centrum. Als het gaat om het educatief gedeelte van het informatiecentrum, is het de bedoeling om dit én met het Nationaal Park én met heemkundekring De Bevelanden én de visserijgemeenschap Colijnsplaat op te zetten.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Oprichting/inrichting van educatief/toeristisch informatiecentrum	Voorlopige investering begroot op 400.000
TOTAAL	400.000

Totale herontwikkeling havenkant/ incl. ontwikkeling Nautisch Centrum circa 6,3 mln

De gemeente heeft een faciliterende rol als het gaat om de ontwikkeling van het Nautisch Centrum. Het (financiële) ontwikkelrisico ligt bij de beoogde ontwikkelende partij. Voor de ontwikkeling zal de gemeente marktconform de benodigde gronden verkopen en in de voorwaarden van de planologische procedure bedingen welke voorzieningen er gerealiseerd kunnen en mogen worden. In die voorwaarden zal de realisering van het educatief/toeristisch informatiecentrum in het bijzonder benoemd en geregeld worden.

Voor het project Nautisch Centrum, waarvan het huidige programma bestaat uit woonappartementen, hotel met horecavoorzieningen, detailhandel en een educatief/toeristisch informatiecentrum, zal nog een exploitatie uitgewerkt moeten worden. Op dit moment zijn de kosten begroot op basis van een norminvestering voor het gedeelte van het informatiecentrum

5. Financieringsplan

Zoals eerder geschetst is de totaalontwikkeling en in het specifieke geval van het educatief/toeristisch informatiecentrum is een door marktpartijen gedragen investering. De cofinanciering is op die manier gewaarborgd.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Colijnsplaat is van oudsher een visserijgemeenschap, waar een diversiteit aan visserijvormen wordt uitgeoefend. De negatieve ontwikkelingen binnen de Noordzeevervisserij in de afgelopen periode hebben ook deze gemeente geraakt wat geleid heeft tot het saneren van een aantal Noordzeekotters en sluiting van de visafslag in 2023. Dit heeft gevolgen voor de gemeenschap en de visserijketen. Uitvoering van dit perceel levert een positieve bijdrage aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed van Colijnsplaat en daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid zoals verwoord in doelstelling 2 van de brief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Zuidwest Nederland zijn 4 kavels gedefinieerd die een sterke interactie met elkaar kennen en daarmee een samenhangend pakket aan maatregelen vormen die de regio Zuidwest Nederland ook op de lange termijn als één van de belangrijkste Seafoodregio's van Nederland op de kaart zet. Bij de verdere uitvoering van de percelen binnen het thema 'Beleving visserijgemeenschappen' zal zowel in de regio Zuidwest Nederland als op nationaal niveau gestreefd worden naar optimale samenhang en synergie.

8. Beoogd resultaat

Dit is erg lastig te duiden. Plannen zijn nu nog niet op een geconcretiseerd einddoel uitgewerkt. Later in het proces wordt dit verder aangetoond. Hierbij wordt met name verwezen naar hetgeen hiervoor staat opgenomen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het haalbaarheidsonderzoek (dat al gaande is) voor de totale ontwikkeling van het Nautisch Centrum zal naar verwachting in 2024 afgerond zijn. Bij haalbaarheid zal er gestart worden met de benodigde planologische procedure (omgevingsplan) dat naar verwachting 1e kwartaal 2026 zal worden vastgesteld.

Rekening houdend met vergunningverleningen, zal met de realisering van de plannen gestart kunnen worden vanaf 3e kwartaal 2026. De (af)bouwperiode is ongeveer 2 jaar, hetgeen betekent dat het project in 2028 wordt opgeleverd.

10. Haalbaarheid

Hiervoor wordt verwezen naar punt 9.

11. Staatsteun

Binnen het perceel vindt geen vermogensoverdracht plaats aan partijen die meer dan € 200.000 in een periode van 3 jaar aan de-minimussteun hebben ontvangen.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Transformatie Oosterscheldemuseum**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 3C**

2. Samenvattende omschrijving

Het Oosterscheldemuseum is een belangrijke poort naar de ontdekking van zowel de geschiedenis als de toekomstige kansen van leven met het water in de regio. Bezoekers van het museum maken kennis met diverse aspecten, zoals de kansen die het water biedt (visserij en schaal- en schelpdieren) en de historische rampen (het verhaal van de Verdronken stad Reimerswaal). Ook geeft het museum een inkijk in hoe de bewoners de Oosterschelde als leef- en werkgebied behouden richting de toekomst in het kader van de visserij.

Het vernieuwde Oosterscheldemuseum vertelt het verhaal van de transformatie van bestaan en werken: van zoutwinning bij Reimerswaal (moernering), naar visserij, naar oester- en mosselkwekerijen in Yerseke naar nieuwe technieken en voedselbronnen als gevolg van klimaatverandering.

De financiering wordt aangewend voor:

- Het uitwerken van een vernieuwd inhoudelijk programma, waarbij de tentoonstelling middels duidelijke verhaallijnen en looproutes wordt gepresenteerd aan de bezoeker. Hierbij wil het museum de lokale visserijsector, maar ook inwoners en lokale ondernemers nauw betrekken, zodat het cultureel erfgoed goed vertegenwoordigd wordt en behouden blijft;
- Inrichting / nieuwe aankleding van de "visserij zaal" op de begane grond en het benutten van de eerste verdieping van het museum ten behoeve van het visserijverhaal;
- (Virtueel) verbinden van de verhaallijn van het Oosterscheldemuseum met de historische oesterputten in de haven van Yerseke.

3. Deelnemende partijen

- De gemeente Reimerswaal

Samenwerkingspartners die geen steun vragen:

- Het Oosterscheldemuseum (beheer stichting)
- Alliantie Geopark Schelde Delta
- met ondersteuning van NationaalPark Oosterschelde (natuurmonumenten) en NIOZ Yerseke (Koninklijk Nederlands Instituut voor Zeeonderzoek)

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Vaste tentoonstelling over de visserij, schaal en schelpdieren inclusief: een interactief spelelement gebaseerd op de visserij in de buitenpatio van het museum. Ontwerp en realisatie.	€ 250.000
Investeringen in behoud collectie visserij, schaal- en schelpdieren. Waarborgen van de vereiste bewaarcondities in de expositiezaal en de depotruimte: - UV werend glas - Verlichting - Inrichting depot	€ 100.000
Educatiepakket en nieuwe content voor de filmzaal, waarbij een link wordt gelegd tussen de rijke onderwaterwereld van de Oosterschelde, visserijbehoud en hedendaagse problematiek van de Oosterschelde op het gebied van waterkwaliteit en visserij.	€ 50.000
Investering in de verbinding van het Oosterscheldemuseum door het ontwikkeling en aanleggen van een fysieke relatie door het ontwikkelen van een schelpenpad.	€ 50.000
Investering in de verbinding van het Oosterscheldemuseum met de historische oesterputten. Dit doen we door het plaatsen van verrekijkers met een (audio-) visuele presentatie in het museum en bij de haven, waarbij verrassende verbinding wordt gelegd. Ontwerp en realisatie.	€ 50.000
TOTAAL	€ 500.000

De nieuwe inrichting, waar bovenstaande begroting betrekking op heeft, maakt onderdeel van een totaal transformatietraject van het museum(gebouw) waarvoor de gemeente inmiddels €3.000.000 heeft gereserveerd. Daarbij heeft de raad wel een inspanningsverplichting gesteld voor het werven van subsidies voor de totale vaste tentoonstelling. Inmiddels is daarvan €250.000 toegekend.

Om een extra kwaliteitsimpuls te geven aan de vaste tentoonstelling zijn nog aanvullende middelen vereist. Die kwaliteitsimpuls is opgenomen in deze aanvraag. Het traject is erop gericht het museum medio 2026 in vernieuwde stijl te openen.

5. Financieringsplan

- Via LNV: VOP -middelen: € 250.000
- Eigen middelen gemeente Reimerswaal: €250.000
- Totaal: €500.000

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Yerseke is van oudsher een visserijgemeenschap, waar een diversiteit aan visserijvormen wordt uitgeoefend. De negatieve ontwikkelingen binnen de Noordzeevervisserij in de afgelopen periode hebben ook deze gemeente geraakt wat geleid heeft tot het saneren van een aantal Noordzeekotters. Dit heeft gevolgen voor de gemeenschap en de visserijketen. Uitvoering van dit perceel levert een positieve bijdrage aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed van Yerseke en daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid zoals verwoord in doelstelling 2 van de brief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Zuidwest Nederland zijn 4 kavels gedefinieerd die een sterke interactie met elkaar kennen en daarmee een samenhangend pakket aan maatregelen vormen die de regio Zuidwest Nederland ook op de lange termijn als één van de belangrijkste Seafoodregio's van Nederland op de kaart zet. Bij de verdere uitvoering van de percelen binnen het thema 'Beleving visserijgemeenschappen' zal zowel in de regio Zuidwest Nederland als op nationaal niveau gestreefd worden naar optimale samenhang en synergie.

De transformatie van het OosterscheldeMuseum helpt bij het behoud van het erfgoed door het publiek inzicht te geven in de rijke geschiedenis van de visserij in de regio. Het museum zal ook nauw samenwerken met de lokale gemeenschap, waaronder vissers, mosselkwekers en andere betrokkenen in de visserijsector. Door deze samenwerking kan het museum het erfgoed levend houden en tegelijkertijd de huidige ontwikkelingen en uitdagingen in de sector belichten. Daarnaast dragen de product-arrangementcombinaties bij aan de promotie van de sector.

8. Beoogd resultaat

Het Oosterscheldemuseum maakt verbinding met de visserij en schaal- en schelpdierensector t.a.v. verhaallijnen, maar ook in product – arrangement, waarbij een bezoek aan het Museum, rondleiding over de Oesterputten en lunch met vis, schaal- en schelpdieren. De bezoeker / consument maakt direct contact met het verse product. Daarnaast kan men lokaal verse producten kopen.

Het beoogde resultaat is de realisering van de diverse investeringen c.q. activiteiten zoals benoemd in paragrafen 2 (samenvattende omschrijving) en 4 (begroting).

Bij de gemeente wordt een plan voorgelegd om een zakelijk leider en een marketingmedewerker voor het vernieuwde museum in vaste dienst aan te stellen.

Het plan wordt mede begeleid door een erfgoedadviseur.

In samenwerking met partners (oa. NP Oosterschelde) wordt een educatiepakket en film ontwikkeld. Museum is een partner van de alliantie Geopark Schelde Delta die in verwachting in april het UNESCO keurmerk krijgt.

9. Tijdsplan/stappenplan

De realisatie zal voor het merendeel plaatsvinden voor eind 2026. De gemeenteraad heeft al middelen gereserveerd t.w.v. €3.000.000 voor de complete transformatie en inrichting. NB: dit budget betreft meer activiteiten dan hetgeen is opgenomen in deze subsidieaanvraag. Dit betreft niet alleen de inrichting van het nieuwe museum, maar ook zaken als bouwkundige ingrepen en verduurzaming van het gebouw, et cetera.

In april 2024 zal een definitieve kostenraming worden gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Stap nr.	Activiteit	Geplande datum	Status
1	Beschikbaarstelling budget door de gemeenteraad	Medio 2023	Gereed
2	Vergunningsaanvraag transformatie museum	December 2023	In behandeling
3	Presentatie definitieve kostenraming aan de gemeenteraad	April 2024	Gepland
Go / no go moment			
4	Start aanbestedingsprocedure	Mei 2024	Gepland
5	Gunning opdracht(en)	Juli 2024	Gepland
6	Uitvoering transformatie museum	Augustus 2024	Gepland
7	Opening vernieuwd museum	Juli 2026	Gepland

10. Haalbaarheid

Voor de transformatie van het gebouw is een vergunning aangevraagd voor 31 december 2023. Aangezien er reeds vooroverleggen hebben plaatsgevonden met diverse stakeholders, wordt het niet aannemelijk geacht dat er bezwaren worden gemaakt die het project kunnen tegenhouden. De vergunningsaanvraag is momenteel in behandeling.

De Europese aanbestedingen zijn inmiddels voorbereid en zullen na de presentatie van de definitieve kostenraming aan de gemeenteraad in gang worden gezet. Alles met het oog op opening van het museum medio 2026.

11. Staatssteun

De gevraagde steun kan niet worden aangemerkt als staatssteun en daarom is het niet nodig om de steun te verantwoorden middels de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) of andere uitzonderingsregels. Hieronder volgt de uitgevoerde staatssteunanalyse, die voor aanverwante activiteiten ook reeds is getoetst én akkoord bevonden door het Interreg secretariaat i.h.k.v. het project (Be)Leefbare Schelde binnen Interreg Vlaanderen-Nederland VI.

Staatssteunanalyse

De gevraagde steun is deels bedoeld voor het inrichten van een museum, hetgeen mogelijk gezien kan worden als indirecte steun aan de stichting die het museum beheert. Echter is de gemeente Reimerswaal van mening dat de aangevraagde steun niet kan worden aangemerkt als staatssteun. De redenen hiervoor zijn als volgt.

Cumulatieve criteria staatssteun:

Allereerst moet voldaan worden aan de volgende vijf criteria om steun aan te merken aan staatssteun:

- De steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht;
- De steun wordt door staatsmiddelen bekostigd;
- De staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via normale commerciële weg zou zijn verkregen;
- De maatregel is selectief: het geldt voor één of enkele ondernemingen, een specifieke sector/regio;
- De maatregel vervalst de mededinging (in potentie) en (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU.

Wat betreft het eerste criterium, is discutabel of de entiteit(en) die steun vragen als onderneming kunnen worden gezien, en of beoogde activiteiten als economisch kunnen worden aangemerkt. Hoewel in ogenschouw moet worden genomen dat de status van de entiteit in het nationale recht niet bepalend is en een winstoogmerk niet vereist is, is het niet verdedigbaar dat de exploitatie van het gemeentelijk museum in Yerseke een economische activiteit is. Ten eerste omdat het museum enkel bestaansrecht heeft dankzij de gemeente d.m.v. het eigendom van het gebouw en de structurele subsidie voor de exploitatie. Ten tweede omdat het doel van het museum dusdanig specifiek is dat het zeer onwaarschijnlijk is dat het museum of een ander museum ditzelfde doel zou kunnen nastreven zonder gemeentelijke steun.

Aan het derde criterium over de selectiviteit van de maatregel wordt ook niet voldaan. In de beoogde activiteiten wil de gemeente Reimerswaal zo veel mogelijk lokale partijen betrekken, waaronder lokale inwoners en ondernemers. Hierin wordt geen onderscheid gemaakt tussen bepaalde groepen of individuen.

De vijfde maatregel – dat de maatregel het handelsverkeer tussen lidstaten beïnvloedt – is ook niet van toepassing. Door het lokale karakter van het museum is het zeer onwaarschijnlijk (en derhalve niet verdedigbaar) dat een persoon uit een andere lidstaat enkel en alleen naar Yerseke zou afreizen om een bezoek te brengen aan het Oosterscheldemuseum. Bezoekers vanuit het buitenland trekken vooral naar de kustgebieden; De stranden, de Oosterscheldekering en grotere Zeeuwse steden als Middelburg zijn de grote publiekstrekkingen. Er is dus lokaal/regionaal belang.

Als laatste is het belangrijk dat het economisch belang beperkt is. De gevraagde steun kan in theorie leiden tot inkomsten (meer kaartverkoop van het museum), maar gezien het lokale belang kan niet worden verondersteld dat er dusdanig veel aanvullende inkomsten gegenereerd zullen worden dat dit leidt tot marktverstoring.

Ter bevestiging van deze onderbouwing verwijs ik naar een uitspraak van de Europese Commissie die van zelfde aard is. Ten eerste steun voor Bataviawerf (N 377/2007), waarbij kan worden geconcludeerd dat, gezien het lokale karakter en de lokale vraag voor de steun, de betrokken maatregel geen gevolgen zal hebben voor het handelsverkeer binnen de EU.

Al met al kan worden geconcludeerd dat niet wordt voldaan aan de cumulatieve criteria van staatssteun.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Educatie en bezoekersruimte Vlissingen**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 3E**

2. Samenvattende omschrijving

De visserij is altijd heel belangrijk geweest voor de Nederlandse economie en voor de Nederlandse voedselvoorziening. Van oudsher zijn er in Zeeland altijd veel vissers en visserijgemeenten geweest, met de vangst van haring en later een enorme bedrijfstak in de visserij op schaal- en schelpdieren, met name mosselen en garnalen. Langs de Noordzeekust was de visserij in eerste instantie voornamelijk gericht op de haringvangst, later kwam door ook de visserij op platvis bij, met soorten als Schol en Tong. Voor een groot aantal Nederlandse gemeenten was de visserij van oudsher een belangrijke bron van inkomsten en voedselvoorziening, later met verbeterde en geavanceerde visserijmethoden, was er in deze gemeenten een ongekende economische groei en ontwikkelde zich aan land een industrie voor de verwerking en handel in vis en schaal- en schelpdieren.

Diverse oorzaken hebben ervoor gezorgd dat de visserij in veel gemeenten steeds minder betekenis heeft gekregen en soms zelfs geheel is verdwenen. Na de aanleg van de afsluitdijk, verdween langzaam maar zeker de visserij uit plaatsen als Spakenburg, Harderwijk en Volendam. Daarna volgde een periode van bloei vooral voor de Noordzee visserij, maar de laatste jaren door veranderde economische keuzes en steeds minder plek voor de visserij op de Noordzee, verdwijnt de visserij op steeds meer plaatsen in Nederland. Recente voorbeelden zijn den Helder en Breskens, waar nagenoeg geen actieve visserij meer te vinden is. Sanering van de kottervloot dit jaar, brengt dit alles in een versneld tempo. Met het verdwijnen van de visserij, gaat ook een groot stuk kennis en ervaring verloren. Visserijgemeenschappen hebben altijd een grote rol gespeeld in de kennisoverdracht en scholing binnen de eigen sociale omgeving en sector, door de teruggang is het nu al een groot probleem om bemanning te vinden voor de schepen en wordt steeds vaker gebruik gemaakt van buitenlandse krachten.

Door de visserijgemeenschappen is ook met regelmaat een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de visserij en het uitdragen van de cultuur, bijvoorbeeld door organisatie van Visserijdagen en ondersteuning van promotie. De cultuurhistorische waarde van visserijgemeenten als Vlissingen, Arnemuiden, Katwijk en Urk, wordt op die manier nog in leven gehouden, maar ook dit wordt bedreigd door de teruggang in de sector.

De overheid koerst af op een kleinschalige en duurzame visserij, waarbij traditionele visserijmethoden als niet gewenst worden beschouwt en gevraagd wordt om verandering en innovatie. Kleinschalige visserij en beperking van logistieke bewegingen, zal er voor zorgen dat de visserij zich zal concentreren op slechts enkele plaatsen en op veel andere plaatsen zal verdwijnen, waardoor straks op nog maar enkele plaatsen in Nederland actieve visserij te vinden zal zijn. Behoud van aan de ene kant de cultuur historische waarde van de visserijgemeenten en aan de andere kant kennis van de visserij en ontwikkeling van de visserij, vraagt onder deze veranderde omstandigheden om een actief beleid. Zonder opleiding en kennis is zelfs het voortbestaan van de sector in

gevaar, inspanning van alle partijen in de sector wordt dan ook gevraagd. Door samenwerking heeft de Zeeuwse Visveiling Vlissingen het behoud van actieve visserij in Vlissingen voor de komende jaren weten te garanderen. Om dit voor langere tijd te behouden en de sector te steunen, wil de Visveiling graag een bijdrage leveren in scholing en educatie van de visserij.

Eerste stap hiervoor is het inrichten van een educatieve ruimte op de Visveiling, die gebruikt kan worden voor scholing en voorlichting door de Visveiling zelf, maar die ook beschikbaar gesteld kan worden voor onderwijs en onderzoek door andere instellingen. Samenwerking met Hogeschool Zeeland moet leiden tot praktijkgericht onderwijs en mogelijkheden voor onderzoek in samenwerking met de sector op locatie. Tweede stap is het creëren van faciliteiten voor bezoekers in de verwerkingsruimtes van de Visveiling. Enerzijds voor kennisoverdracht voor studie en ontwikkelingen en innovatie van de sector, anderzijds voor informatieve doeleinden om bij te dragen aan het cultuur historische besef van de visserij in Vlissingen. Daarvoor zal de Visveiling ook op een gecontroleerde manier open moeten zijn voor bezoekers. Derde stap is dan ook een digitale manier om dit onder de aandacht te brengen, waarbij informatie over en aanmelden voor bezoeken, onderwijs en onderzoek, gecombineerd kan worden met informatie over de geschiedenis en de ontwikkeling van de Visveiling en de visserij in Vlissingen. Basis hiervoor zal een website zijn, aangevuld met andere sociale kanalen.

Hiervoor is scholing en educatie noodzakelijk, voor kennis in de sector en voor behoud van het cultuur historisch besef.

3. Deelnemende partijen

Visveiling Vlissingen; HZ Delta Academy; Aanvoerders van de Visveiling Vlissingen

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Educatieve ruimte	
Digitale informatie voorziening	
Faciliteiten bezoekers	
TOTAAL	115.000 euro

5. Financieringsplan

- 50% uit eigen middelen
- 50% uit VOP gelden

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De gemeenten Vlissingen en Sluis wensen de visserij en daarmee de visafslag toekomst bestendig te maken voor de vloot welke nog over is na de sanering golf. Tong is het belangrijkste aanvoer product in deze afslag en wensen dit op een duurzaam niveau te brengen. Door de sortering en verpakking af te stemmen op de huidige markt ontwikkelingen, denken we daarmee klaar te zijn om de markt volop te kunnen bedienen. Door dat er een relatief groot volume tong wordt aangevoerd in Vlissingen is er ook de potentie om de visafslag instant te houden en daarmee de visserijgemeenschap en de aanverwante bedrijven. En de visserij middels educatie en voorlichting nog beter bekend te maken bij het grote publiek.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De gemeenten Vlissingen en Sluis hebben de beide afslagen al gefuseerd en naar 1 locatie gebracht juist om de visserij te behouden voor de regio. Daarmee zijn ook 2 sterke pijlers bij elkaar gebracht. Te weten de tong uit Vlissingen en de garnaal uit Breskens.

De inzet in dit perceel is het geautomatiseerd sorteren en verpakken van tong, om de visserij te behouden en het nog beter conserveren van de garnaal wat in perceel 1H is beschreven.

Maar ook de vermarkting op zee van de aangevoerde producten onder andere tong en garnaal moet meewerken om het geheel toekomstbestendig te maken. Dit is ook in het perceel 1K beschreven.

Om de visserij en de toekomst ervan ook onder het publiek beter bekend te maken is in dit perceel beschreven.

8. Beoogd resultaat

Een goede voorlichting en onderwijs te bieden om de vissector nog beter onder het publiek bekend te maken. En nader te informeren over de duurzame stappen die in de sector zijn genomen.

9. Tijdsplan/stappenplan

De verwachting is dit te realiseren binnen 2 jaar nadat de VOP subsidie is toegekend.

10. Haalbaarheid

In samenspraak met de aanvoerders, kopers en de Hogeschool is dit een te realiseren project

11. Staatssteun

Kennisoverdracht en scholing staan aan de basis van dit project. Deze twee aspecten zijn van belang om de visserij en de visafslag toekomstbestendig te maken, om voldoende arbeidskrachten voor de visserij te behouden en om kennis over en ervaring in de visserij niet verloren te laten gaan. Dat komt de kwaliteit van de Nederlandse visserij en daarmee van diens producten ten goede.

Op basis hiervan kan een mogelijke vrijstelling worden gevonden in artikel 29 van de Visserijvrijstellingsverordening (VVV). Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien onder andere de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50 procent van de in aanmerking komende kosten.

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Kennisoverdracht en scholing zijn van belang om de teruggang in het aantal Nederlandse bemanningsleden voor de visserij te beperken of een halt toe te roepen, innovaties te stimuleren en het voortbestaan van de sector en daarmee het visserijproduct niet verder in gevaar te brengen. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50 procent. Daarmee valt de gevraagde LNV-bijdrage binnen de maximale toegestane staatssteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Versterking korte visserijketens Schouwen-Duiveland**
- **Regio, Kavel en Perceel: ZWN 4A**

2. Samenvattende omschrijving

Door aangescherpte wet- en regelgeving voor natuur, de opkomst van hardnekkige virussen en ziektes voor schaal- en schelpdieren, een toenemend aantal overige gebruiksfuncties op en in de grote Deltawateren en een afnemende waterkwaliteit (o.a. door stratificatie) hebben de Zeeuwse vissers, de schelpdiervissers in het bijzonder, fors moeten investeren in nieuwe broed-, teelt- en verwerkingstechnieken. Door toenemende kosten blijven inkomsten en verdienvermogen achter. Alleen de hele grote bedrijven lijken te overleven en kopen kleine en middelgrote bedrijven op. Dat er nog sprake is van een waarneembare en voelbare visserijcultuur is toe te schrijven aan het feit dat het grootste deel van de visserijsector bestaat uit familiebedrijven. Traditie, trots, verknochtheid aan het beroep en de verbondenheid met het water maken dat bij deze bedrijven andere waarden aan de orde zijn dan louter geld verdienen.

De culinaire cultuur wordt elk jaar rijker met nieuwe gerechten van verse vis, kreeft en schelpdieren, gevangen door eigen vissers. Aangevuld met seizoensgebonden verse zilte en seizoen groenten die rondom en op het eiland worden geteeld en. Chefs, gastvrouwen en -heren die hun uiterste best doen de gasten steeds weer gastronomisch te verrassen.

De omzet wordt vanwege sterk teruglopende vangsten drastisch minder. Voor de levensvatbaarheid en duurzame, robuuste, voortzetting van de bedrijven ligt een belangrijke perspectief in vermindering van kosten en toename van marges. Dit is te bewerkstelligen door (fysiek) korte, streekeigen, verwerkingsketens, kwaliteit en herleidbaarheid aan de zilte producten toe te voegen die door consumenten worden gewaardeerd als culinair uniek en kwalitatief hoogstaand.

3. Deelnemende partijen

Initiatiefnemers: Gemeente Schouwen-Duiveland in nauwe samenwerking met Visserijsector (schelpdierteelten en visvangst), Zilte telers (zeeboerderijen, zilte groente telers), Agrarisch Schouwen-Duiveland/ZLTO, FoodDeltaZeeland, BidFood en Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Noord-Zeeland.

Overig betrokkenen: Ondernemersverenigingen en de visserijverenigingen van Schouwen-Duiveland, omliggende gemeenten en hun visserijverenigingen, Vereniging van Hotelhouders, vereniging van Strandpaviljoenhouders, Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland (SESD), provincie Zeeland, Vismijnbesturen Vlissingen en Stellendam, Nationaal Park Oosterschelde, HISWA/Recron, Hogeschool Zeeland/Scalda, Erasmus/GovernEur, Visserijopleiding Stellendam, GreenDish, toonaangevende (Zeeuwse) chefs voor nieuwe gerechten en vernieuwende menu's en te voeren kaarten, overdragen in lab-opstelling/voorlichtingsruimte van BidFood, Supermarktketens/franchisers (op Schouwen-Duiveland zijn alle grote supermarkten vanuit landelijke ketens in eigendom van franchisers, dit geeft meer ruimte voor het binnen marges voeren

van een eigen assortiment), Green Destinations ten behoeve van internationaal voorbeeld voor korte ketens.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Masterplan (analyse, onderzoek, organisatievorm en implementatie)	100.000
Realiseren sluitende netwerken door aanpassing teeltechnieken, aanlanding, verwerking, vervoer, (Zeeuwse) zilte kaart, gerechten, promotie en consumptie	250.000
Organisatie, financieringsstromen, verdienmodel en HCCP-maatregelen	250.000
TOTAAL	600.000

Nadere specificatie cofinanciering:

- Leadersubsidie van € 200.000 uit Leaderprogramma Zeeland (subsidiebedrag ad € 200.000, waarin opgenomen de al bij de start van het Leaderprogramma toegezegde financiële bijdragen van provincie Zeeland en de dertien Zeeuwse gemeenten).
- Bijdrage in kind door inbreng projecturen door stakeholders: HZ/Scalda (2 pers.), Visserijopleiding Stellendam (1 pers.), Visserijverenigingen Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee (2 pers), Nationaal Park Oosterschelde (1 pers), afvaardiging Ondernemersverenigingen Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee (4 pers.), BidFood (2 pers.), Koninklijke Horeca Nederland/Noord-Zeeland (3 pers.), Supermarktfranchisers (3 pers.), Vereniging Hotelhouders en Pensioen (1 pers.) HISWA/Recron (2 pers), gemeente Schouwen-Duiveland (4 pers.): voor hele project in de verschillende fasen – projectbegeleiding en inbreng in werkgroepen: 25 pers. x gemiddeld 25 uur x gemiddeld € 65/uur incl. werkgeverslasten x 3 jaar doorlooptijd project: € 121.875 in kind bijdrage (dit wordt eerder meer dan minder).

Totale cofinanciering komt daarmee op ruim € 300.000 bestaande uit subsidiebronnen en in kind-bijdragen die samengebracht mogen worden bij een rijksbijdrage.

Nadere specificatie projectorganisatie:

Een stuurgroep bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordiging van Visserijvereniging, Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Noord-Zeeland, BidFood en Gemeente Schouwen-Duiveland

Een projectgroep bestaande uit:

- afvaardiging namens producenten (Vereniging van Grevelingenvissers, Nederlandse Oestervereniging, Vereniging van Schelpdierenhandel, PO Mossel, Seaweed Scale Up/zilte telers)
- afvaardiging van horeca en recreatiebedrijven (Koninklijk Horeca Afdeling Zeeland, Hiswa/Recron afdeling Schouwen-Duiveland/Zeeland, PO Mossel)
- afvaardiging van horecagroothandel, inkoop- en afzetorganisaties (Bid Food, Zeewiercoöperatie Seaweed Scale Up, franchise supermarkt eigenaren (en via hen achterban van "grootgrutters")
- afvaardiging onderwijs en onderzoek (HZ University, Delta management/Aquatische Ecotechnologie/Logistiek, EUR (GovernEur) en WENR en Visserijschool Stellendam (teelttechnieken, conservering, opslag, beleving, gebruik/toepassing in gerechten)
- afvaardiging van overheden en semioverheden (Impuls Zeeland, provincie, gemeenten, Zeker Zeeuws, Zeeland Promotie, Stichting Eilandpromotie Schouwen-Duiveland, sociaal domein en contacten verzorgings- en ziekenhuizen)

Veel al samengebracht in Food Delta Zeeland waarin triple helix al is vertegenwoordigd.

Fase 1. Inventarisatie en onderzoek – analyse reeds gerealiseerde en in werking zijnde initiatieven, sterktes-zwaktes, belemmeringen in de keten(s), oplossingsrichtingen (prijs- en contractvorming, keurmerken/kwaliteit, verwerking/conservering/HCCP, logistiek, ontwikkeling gezonde en voedzame gerechten, toepassingen horeca breed, verzorgingshuizen, supermarkten, speciaalzaken, maaltijdpakketontwikkeling, promotie en marketing, organisatie- en samenwerkingsvormen in de keten (coöperatie(s)/vereniging(en), vergunningen, financieel, aansprakelijkheden, verantwoordelijkheden)

Doorlooptijd: 1,5 jaar (2025-2027)

Totaal kosten analyse, onderzoek en oplossingsrichtingen: € 100.000

Waarvan 50% cofinanciering door andere subsidiestromen en bijdragen belanghebbende partijen (in kind of investeringsprogramma)

Fase 2. Realiseren sluitend(e) netwerk(en) van productie tot en met consumptie – aanpassen teelttechnieken, conservering en verwerkingstechnieken, realiseren (demonstratie)keuken en proeflokaal, innovatie gerechtenontwikkeling t.b.v. horeca met toonaangevende chefs, menu- en arrangementontwikkeling, uitdragen en overnemen door chefs in Zeeland/Goeree-Overflakkee, promotie, gezonde voedingsvoorlichting en marketingconcept horeca, speciaalzaken en zo mogelijk supermarkten), inrichten (zero-emissie) logistiek conform HCCP, sluitend duurzaam verdienmodel.

Doorlooptijd: 3 jaar (2027-2030)

Totale kosten realisering netwerken en ondersteunde randvoorwaarden:

Aanpassing teelt-, verwerkings- en conserveringstechnieken:	€ 150.000
Aanpassing (bestaande) keuken en proeflokaal (BidFood):	€ 25.000
Honorarium chefs gerechtenontwikkeling/educatie:	€ 25.000
Ondersteuning chefs in Zeeland/Goeree-Overflakkee:	€ 25.000
Promotie- en marketingcampagne (incl. gezonde voedingsstrategie), op Zeeuwse schaal, incl. Goeree-Overflakkee, incl. verschillen visvangst:	€ 125.000
Bijdrage aanpassing HCCP-logistiek:	€ 50.000
Opzet organisatie, onderlinge verdienmodel en financieringsstromen, contracten/leveringsafspraken, samenwerking overige coöperaties en initiatieven, duurzaam organisatiemodel/samenwerkingscoöperatief:	€ 100.000

Waarvan 50% cofinanciering door andere subsidiestromen (POP/Leader) en bijdragen belanghebbende partijen (in kind of met transitie-investeringen)

5. Financieringsplan

Totale projectkosten:

Lasten/uitgaven:	€ 600.000
------------------	-----------

(zie bovenvermelde omschrijving)

Dekking:

Via VOP-middelen LNV (50%):	€ 300.000
Via Leaderprogramma Zeeland:	€ 200.000
Via inzet in natura door ureninzet cf. calculatie (beneden afgerond):	€ 100.000

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

In Schouwen-Duiveland vormt de visserijsector sinds oudsher een economische activiteit. Niet alleen wat betreft directe werkgelegenheid maar zeker ook voor de plaatselijke horeca en bedrijfsleven. De negatieve ontwikkelingen binnen de Noordzeevervisserij in de afgelopen periode hebben ook deze gemeente geraakt. De gevolgen voor de gemeenschap en de visserijketen, waaronder de horeca zijn voelbaar. Uitvoering van dit perceel levert een positieve bijdrage aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed van Yerseke en daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid zoals verwoord in doelstelling 2 van de brief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Zuidwest Nederland zijn 4 kavels gedefinieerd die een sterke interactie met elkaar kennen en daarmee een samenhangend pakket aan maatregelen vormen die de regio Zuidwest Nederland ook op de lange termijn als één van de belangrijkste Seafoodregio's van Nederland op de kaart zet. Bij de verdere uitvoering van de percelen binnen het thema 'Beleving visserijgemeenschappen' zal zowel in de regio Zuidwest Nederland als op nationaal niveau gestreefd worden naar optimale samenhang en synergie.

8. Beoogd resultaat

- Hoogwaardig toeristisch recreatief product dat de gasten van Schouwen-Duiveland, waarvan het aantal jaarlijks flink groeit en herhaalbezoek toeneemt, enorm waarderen en waarvoor Duitser en Vlamingen speciaal in toenemende mate terugkomen.
- Korte ketens met een aantrekkelijke duurzame zilte kaart draagt bij aan duurzaamheid. Dit is belangrijk voor het zijn van de gemeente als duurzame bestemming met het keurmerk Green Destinations/Quality Coast platinum first European certified.
- Om de kleine en middelgrote visserijbedrijven te behouden is inzet op kostenverlaging en kwaliteitsverhoging met nadruk op de duurzame ambtelijke vangst- en bereidingsmethoden een belangrijk middel om kostendekkend en met perspectief te kunnen blijven ondernemen. Vissers profiteren van deze ontwikkeling mee.
- Er is al langer aandacht voor zilte teelten en korte ketens (Schouws Bord). Wieren, algen, lamsoor en zeekraal dragen bij aan eiwittransitie, goede voeding en omslag naar vleesvervangers (bijv. mossel- en wierenburger, wier- en algengerechten als gezonde voeding en vleesvervanger, nieuwe teelten als Zeebanaan en Zeevenkel).
- Voor directe consumptie in horecabedrijven en afzet via de supermarkten aan inwoners en gasten is de ambitie om Van Boer tot Bord (GLB) verder uit te bouwen met vis- en zilt met lage ecologische voetafdruk en marges die terugvloeien naar de makers.
- Met het voeren van een andere kaart en herleidbaarheid naar de makers wordt de afstand tussen visser en toerist/gast kleiner. Dit opent mogelijkheden om in dag arrangementen delen van de bedrijfsvoering te laten zien alsmede extra verkoop, bezichtiging en rondvaarten op kotters; andere verdienmodellen zonder het oude vak en ambacht volledig te moeten loslaten en dit herkenbaar te laten blijven.
- De samenwerking is uit te bouwen naar de overige Zeeland en Goeree-Overflakkee met gebruikmaken van bestaande infrastructuur zoals de vismijnen (met een andere functie voor streek eigen afzet wat betreft afnemers, marketing, verwerking, transport).
- De opgave is om in de keten de slag te maken van bulkproductie naar kleinere en gerichte maat en schaal.

9. Tijdsplan/stappenplan

Fase 1. Inventarisatie en onderzoek
Doorlooptijd: 1,5 jaar (2025-2027)

- Analyse:

- In kaart brengen van alle vissers in Zeeland en Goeree-Overflakkee, (biologische) telers van zilte groenten, overige bijpassende groenten, aanpassen productie en teeltplannen afgestemd op volumes die passen bij korte ketens, wijzigingen bedrijfsvoering, mechanisatie, logistiek en conservering
- Inventarisatie logistieke stromen, contractvormen, mogelijkheden contractwijzigingen/vrije productie/bedrijfsrisico's, consumptie-/verwerking gereed maken, tussenhandel, HCCP-normering/VWA-keuring, omgaan met overige productievolumes, mogelijkheden schappen winkels, overige verkoopmogelijkheden – en dat voor de gehele keten van producten die behoren op een zilte kaart/zilt en zout aanbod vanuit regio
- Valideren/toetsen analysesresultaten

Oplossingsrichtingen

- Ontwerpen, op- en vaststellen ontwikkelplannen op bovengenoemde onderdelen
- Ontwerpen handleidingen en hand-outs op de bovengenoemde onderdelen
- Gesprekken en onderhandelingen over creëren "vrije ruimte" in contracten en verplichtingen ten behoeve van kleinere en onderscheidend teelt- en productievolumes

- Onderzoek:

- Onderzoek naar conservering, HCCP- en VWA-verantwoorde oogst, verwerking, opslag, logistiek, consumptie- of bereiding gereed maken, nagaan opleidings- en kennisniveau, nagaan geschikte methodieken tot invullen ontbrekende kennis en kunde
- Valideren/toetsen onderzoeksresultaten

Oplossingsrichtingen

- Ontwerpen, op- en vaststellen van vormings- en opleidingsmodules, trainingen, coaching on the job en kennisoverdracht "on site" voor de teelten en inrichting van de korte ketens zelf (in bedrijf, op de kotter, op teeltplaats, transport, bewaren, etc).

- Totaal kosten analyse, onderzoek en oplossingsrichtingen

(voor analyse en onderzoek):

€ 100.000

Afsluiten met go/no go: stakeholders moeten voldoende perspectief zien op grond van rapportage, conformeren aan bijdragen (financieel en/of in kind)

Fase 2. Realiseren sluitend(e) netwerk(en) van productie tot en met consumptie

Doorlooptijd: 3 jaar (2027-2030)

Totale kosten realisering netwerken en ondersteunde
randvoorwaarden:

- Aanpassing teelt-, verwerkings- en conserveringstechnieken: € 150.000
- Aanpassing (bestaande) keuken en proeflokaal (BidFood): € 25.000
- Honorarium chefs gerechtenontwikkeling/educatie: € 25.000
- Ondersteuning chefs in Zeeland/Goeree-Overflakkee: € 25.000
- Promotie- en marketingcampagne (incl. gezonde voedingsstrategie), op Zeeuwse schaal en Goeree-Overflakkee, incl. verschillen visvangst.

Een beperkt deel van dit budget wordt aangewend voor het opstellen en in het Deltagebied promoten van een zilte kaart met de seizoenen mee met producten vanuit en gemaakt in de streek met vernieuwende, verrassende, receptuur om de consument te bereiken. Hetzelfde geldt voor de franchisers van de betrokken supermarkten. Kosten € 25.000 voor ontwerp, eventueel gezamenlijk logo en bijbehorende "pay offs" of slogans en boeiende onderbouwing hoe de producten vanuit de korte ketens bijdragen aan goede en gezonde voeding, actiever en fit leven, gezonder oud worden. Brede kosten wat betreft drukwerk, advertising, internetcampagnes en realiseren groot bereik (ook in Vlaanderen, Duitsland, Frankrijk) voor rekening van ondernemers zelf.

De overige promotie betreft de promotie en voorlichting binnen de bedrijven zelf ten behoeve van goed uitdragen waarbij product, presentatie en uitstraling met elkaar kloppen ten behoeve van goede mond tot mondreclame tussen gasten onderling en "plakfactor" zodat gasten zelf overnemen. Hiertoe activiteiten als trainen en opleiden van personeel binnen alle bedrijven en brancheorganisaties om het goede en kloppende verhaal te vertellen, manier waarop en ontwikkelen hulp- en voorlichtingsmiddelen waarmee. Doel hiervan is dat al het personeel in de betrokken bedrijven en branches ambassadeur worden van het korte keten product of korte keten-kaart. Dat vereist per productlijn en per branche het ontwikkelen van een toegespitst trainingsprogramma en uitvoering daarvan. Totale kosten ontwerpen en opstellen trainingsprogramma's en uitvoering (op locatie) per branche bedragen € 100.000.

- Totale kosten: € 125.000
- Bijdrage aanpassing HCCP-logistiek: € 50.000
- Opzet organisatie, onderlinge verdienmodel en financieringsstromen, contracten/
leveringsafspraken, samenwerking overige coöperaties en initiatieven,
organisatie-
model /samenwerkingscoöperatief: € 100.000

€ 500.000

Projectkosten totale project (fase 1 en 2):

€ 600.000

10. Haalbaarheid

- Er zijn geen ruimtelijke procedures of ingewikkelde omgevingsvergunningen aan de orde.
- Organisatie- en samenwerkingsvormen realiseren is bij overeenstemming haalbaar in gestelde tijd.
- Campagnes en ondersteuningsarrangementen zijn binnen een jaar te realiseren waardoor er met resterende doorlooptijd voldoende tijd is voor implementeren en verinnerlijken.
- Met voldoende perspectief voor de deelnemende stakeholders en een objectief, duidelijk en gezamenlijk onderschreven verdienmodel is er een goede basis om de samenwerking duurzaam te borgen met een formele organisatievorm, bijvoorbeeld een coöperatief. Voorbeelden in andere domeinen, bijvoorbeeld energie en mobiliteit, zijn beschikbaar.
- Met een goede samenwerkingsvorm en tevreden stakeholders wordt groei voorzien vanwege de gestaag groeiende stroom (terugkerende) gasten met een steeds grotere aandacht voor gastronomie en kwaliteit van (met elkaar) verblijven. Dat opent mogelijkheden voor doorgaande ontwikkeling van productmarktcombinaties, innovaties en bijbehorende verdienperspectieven, ook voor de belangrijke stakeholdergroep van vissers/visserijgemeenschappen.

11. Staatsteun

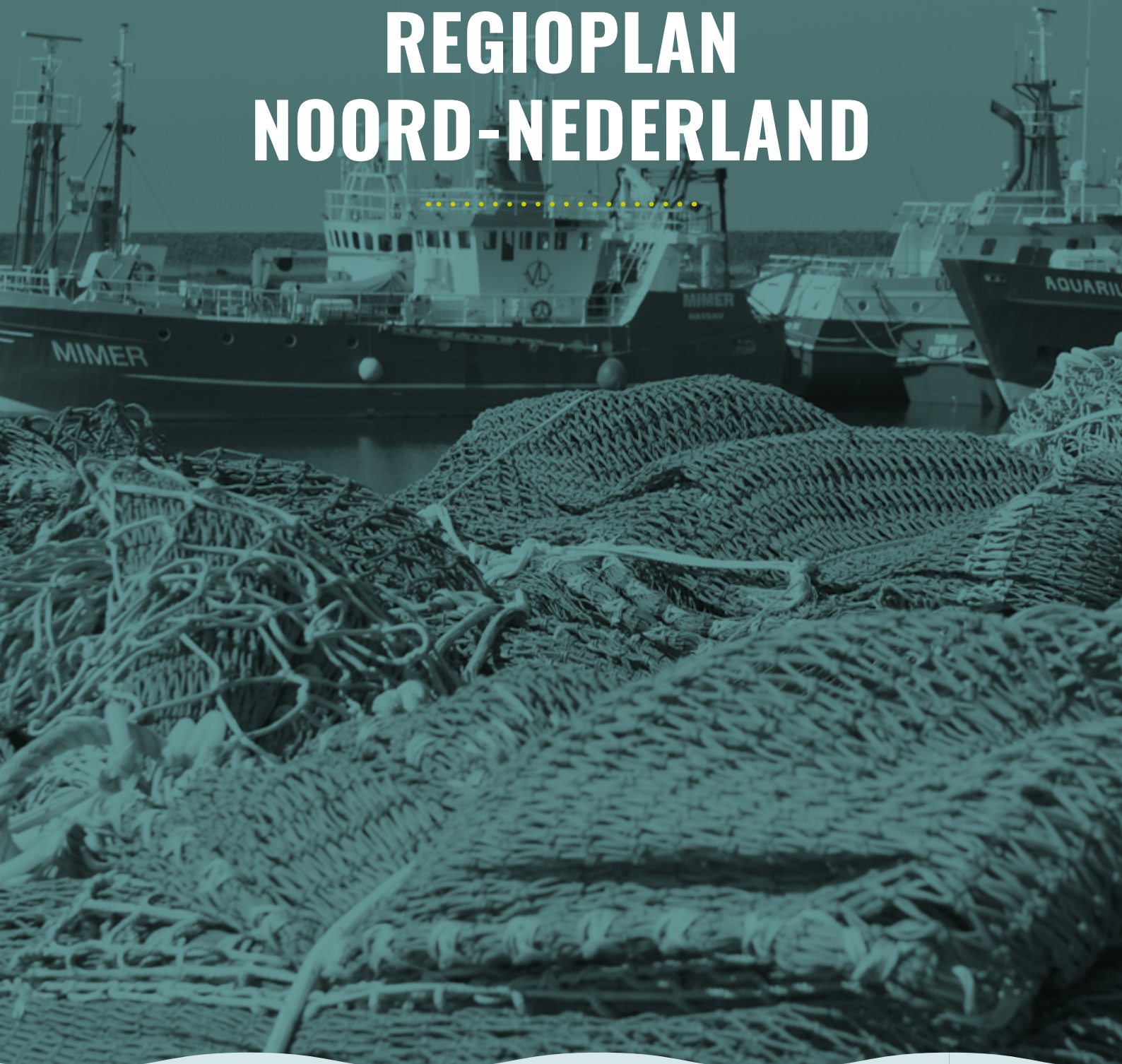
DeMinimis-vrijstelling: Gelet op de omvang van het projectbudget en de verdeling over de verschillende onderdelen is er geen enkel bedrijf die bij een directe inkomensoverdracht de DeMinimis-vrijstelling overschrijdt van meer dan € 200.000 Europese steun te hebben ontvangen in 3 jaar. Bij doorgaan van het project zijn die verklaringen uiteraard ingevuld en ondertekend aan het projectdossier toe te voegen.

Daarnaast zullen de onderdelen promotie, marketing, management en organisatieadvies, juridisch en fiscaal/financieel worden ingekocht op basis van de inkoop- en aanbestedingsregels van de gemeente Schouwen-Duiveland, compliant aan de ter zake geldende Europese regelgeving.

PERCEELBESCHRIJVINGEN REGIOPLAN NOORD-NEDERLAND

OVERZICHT VAN PERCELEN EN MIDDELEN

Perceel	Gemeente(n)	VOP Doelstelling	Investeringskosten	Subsidie VOP
Kavel 1: Innovatie en ontwikkeling				
1A: Shrimp innovation centre Harlingen(CICH), incl. verbetering conservering	Harlingen	1	€ 680.000	€ 325.000
1B: Verbeteren opslag capaciteit Lauwersoog	Lauwersoog	1	€ 1.700.000	€ 815.000
1C: Marktplaats Lauwersoog, 1e fase	Lauwersoog	1	€ 300.000	€ 100.000
Kavel 2: Beleving hedendaagse visserij				
2A: Visserij experience, Harlingen (ombouw garnalenkotter, Garnalen Grietje, terugvaart in de tijd, veilingbezoek)	Harlingen	2	€ 850.000	€ 415.000
Kavel 3: Verzilveren en verbinden visserij erfgoed				
3A: Erfgoed Dokkumer Nije Silen, Moddergat en verbinding regio	Dokkumer Nije Silen	2	€ 3.200.000	€ 1.530.000
3B: Visserijmuseum Zoutkamp	Zoutkamp	2	€ 2.050.000	€ 815.000
Totaal			€ 8.780.000	€ 4.000.000

Nota Bene: Aan het feit dat de benoemde percelen in dit overzicht vermeld worden, kunnen nog geen rechten ten aanzien van financiering worden ontleend.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **SHRIMP INNOVATION CENTER HARLINGEN (SICH)**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 1A**

2. Samenvattende omschrijving

Het SICH is een nog op te zetten community voor startups en scale-ups die innovaties onderzoeken en teweegbrengen t.b.v. het viscluster Waddenkust.

Voor bepaalde vraagstukken kan een compleet nieuwe invalshoek de oplossing zijn. Er wordt dan gezocht naar innovaties: daar waar de markt (vooralsnog) geen oplossing kan bieden of waarvoor er op de markt nog geen bewezen oplossing beschikbaar is. Innovaties t.b.v. het viscluster Waddenkust kunnen betrekking hebben op technologische ontwikkelingen van de vissersvaartuigen (o.a. voorstuwing en brandstofbesparing), vangsttechnieken (incl. het verminderen van bijvangst) en op milieu aspecten. Ook kunnen innovaties betrokken worden op het gebied van de verwerking (pellen) van garnalen, het conserveren ervan, en op verpakking/transport naar horeca en de consument via groot- en detailhandel. In het bijzonder zullen innovaties zich ook richten op de ontwikkeling van de visafslagen. "De aanzienlijke krimp van de Noordzeevisserij dwingt de visafslagen om andere middelen van bestaan te vinden. Dat is belangrijk, want visafslagen hebben een 'hefboom'-functie voor de lokale economie ". Innovaties in dit kader kunnen betrekking hebben op automatisering van de sortering van de garnalen, het beoordelen van de kwaliteit, de wijze van verpakking, conservering en transport.

Een van de al bekende innovaties behelst het conserveringsproject. De visveiling in Harlingen sorteert en veilt sinds 2020 geen vis meer maar concentreert zich op de verwerking van garnalen. Deze beslissing heeft gezorgd voor een verregaande specialisatie op dit gebied, waarbij het huidige verwerkingsproces dient als voorbeeld voor de sector. Zeven vindt plaats in een gekoelde ruimte en het automatisch verpakken van de garnalen zorgt voor een hoge mate van hygiëne. De laatste jaren is Harlingen marktleider op het gebied van garnalenverwerking in Nederland. Voor het behoud van deze positie in Harlingen is het essentieel dat de nieuwe conserveringsmethode gaat worden toegepast.

3. Deelnemende partijen

- Port of Harlingen
- Bedrijven uit het viscluster Waddenkust¹
- Visserij Innovatienetwerk¹
- Founded in Friesland¹
- Innovatie Pact Friesland (F4)¹
- Visveiling Urk in Harlingen

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Huren en inrichten werkruimte	€ 35.000
Aanschaffen (2e hands) meubilair en vergaderfaciliteiten en overige faciliteiten die benodigd zijn voor het creëren van een aantrekkelijke werkomgeving.	€ 25.000
Ontwikkeling community/netwerkbijeenkomsten	€ 20.000
Proces van conservering, gebruik van natuurlijk zuren en op den duur de pellerij van garnalen terugbrengen naar Harlingen.	€ 600.000
TOTAAL	€ 680.000

De kosten die gemoeid gaan met het ontwikkelen van het SICH zijn gerelateerd aan het huren en inrichten van een werkruimte (met kantoortuin), het aanschaffen van (2e hands) meubilair en vergaderfaciliteiten en aan overige faciliteiten die benodigd zijn voor de werkplekken en het creëren van een aantrekkelijke werkomgeving. Daarnaast komen kosten voort uit het ontwikkelen van de SICH community dat regelmatig netwerkbijeenkomsten organiseert voor het delen van kennis en het stimuleren van contacten met reeds gevestigde bedrijven in het viscluster Waddenkust.

¹ Deze partijen moeten nog benaderd worden

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 680.000
50% Financiering VOP	€ 325.000 -
Restant	€ 355.000
Visveiling Urk	€ 315.000
Overige publiek/private fondsen	€ 40.000 -
Totaal	€ 0

Globaal gezien zullen de kosten voor de eerste drie jaren van het SICH 80k€ bedragen, waarvan de helft gefinancierd kan worden via het VOP en de andere helft wordt bijgedragen door bedrijven die verbonden zijn met de keten van het garnalencluster – vissers, havens, visafslagen, verwerkende bedrijven en de transportsector. De inkomsten die ontstaan door verhuur van de werkplekken aan startups liggen voor 5 dagen per week op € 300 per maand. Voor scale-ups bedraagt dit op € 400 per maand. Het is ook mogelijk om werkplekken te huren via een strippenkaart voor een tarief van € 2,50 per uur. Er wordt in eerste instantie gedacht aan 10 werkplekken. Het is de bedoeling dat het SICH na 3 jaar als zelfstandige community verder kan doorgroeien.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De ontwikkeling van het SICH is belangrijk voor de toekomstbestendigheid van het viscluster Waddenkust doordat innovatief ondernemerschap wordt gestimuleerd. Het is daarmee een initiatief dat goed past binnen de kaders van het Visserij Ontwikkel Plan. Het SICH pas goed binnen de kaders van doelstelling I van het VOP omdat er met nadruk ook contacten worden gelegd met de kennisclusters in Noord-Nederland zoals universiteiten, HBO en MBO opleidingen en met het visserij onderwijs.

Wat betreft het conserveringsproject zullen wij de samenwerking zoeken met andere garnalenverwerkingsplaatsen in Noord Nederland. Gezien de korte aanvraag-tijd staat dit in de planning voor Q1 2024.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

De ontwikkeling van het SICH in Harlingen biedt gelegenheid om een ecosysteem op te bouwen vanuit Harlingen in samenwerking met de bestaande bedrijven van waaruit innovaties voort kunnen komen. Met als doel een toekomstbestendig garnalencluster in Noord-Nederland, inclusief het terugbrengen van het pellen van garnalen naar Harlingen (het verkorten van de keten), in samenhang met de nieuwe conserveringsmethode.

8. Beoogd resultaat

Innovaties in relatie tot de garnalenvisserij, verduurzaming van garnalenkotters, nieuwe types garnalentuigen. Ontwikkeling van bedrijven die actief zijn in de verwerking van garnalen. Positionering van Harlingen als hét garnalencentrum van Nederland. Het conservering project past in het streven een ecosysteem op te bouwen in samenwerking met de bestaande bedrijven, van waaruit innovaties voort kunnen komen voor een toekomstbestendig garnalencluster in Noord-Nederland.

9. Tijdsplan/stappenplan

Q2 2024	Akkoord om te starten vanuit VOP
Q2 2024	Projectplan inclusief propositie uitwerken
Q3 2024	Inrichten werkruimte (incl. aanschaf meubilair)
Q4 2024	Communicatie/werving deelnemers Relatiemanagement (nadat de eerste deelnemers er zijn)
vanaf 2025	Conserveringszeef in functie

10. Haalbaarheid

De kritische randvoorwaarden zijn de bereidheid van de garnalensector om het project te ondersteunen, en bereidheid om samen te werken. Niet alleen in Harlingen, maar ook met andere plaatsen. Er zijn voorsnog geen vergunningen benodigd.

11. Staatsteun

Voor het Conserveringsproject gaan wij uit van de uitzondering die mogelijk is omdat het valt onder de VisserijvrijstellingsVerordening (VJV). Verordening (EU) 2022/2473 is van toepassing op steun aan ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, ongeacht de omvang van de onderneming waaraan de steun ten goede komt, voor de doeleinden genoemd onder artikel 1, lid 2 c en d. Het project voldoet niet aan de zaken genoemd in artikel 1 lid 3 t/m 6 en mede op basis van artikel 15 komt het voorstel daarmee volgens ons in aanmerking voor deze vrijstelling.

Indien de projectresultaten wijd verspreid worden ter kennisname van iedereen, voor grote ondernemingen een steunpercentage van 25% geldt met een opslag van 10% voor een middelgrote onderneming wat nog verder opgehoogd kan worden met 15%, zou de maximale subsidie niet meer dan 50% mogen bedragen. Dat is hier het geval.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Verbeteren opslag Lauwersoog**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 1B**

2. Samenvattende omschrijving

Door het uitbreiden van koel -en vriescapaciteit voor vis en garnalen en door het realiseren van bassins en installaties voor het levend bewaren van schelp -en schaaldieren en zeeieren, kunnen de visserijactiviteiten in Lauwersoog in stand worden gehouden. Dit onderdeel van de keten is namelijk essentieel voor de bestaanszekerheid van deze haven. Daarnaast worden het aantal logistieke bewegingen gereduceerd waardoor transport efficiënter kan plaatsvinden. Naast kostenreductie levert dit ook reductie CO₂ uitstoot. Tot slot biedt extra opslagcapaciteit de mogelijkheid op direct te leveren aan bedrijven/particulieren/restaurants waardoor de ketens verkort worden. Hiermee wordt de directe levering van (dag)verse producten sterk verbeterd.

Ook biedt de opslag mogelijkheden voor nieuwe vissoorten zoals inktvis, levende opslag en biedt kansen voor visverwerking in Lauwersoog zelf.

De uitbreiding van opslagcapaciteit wordt tegen vergoeding voor algemeen gebruik beschikbaar gesteld.

3. Deelnemende partijen

Het project wordt getrokken door het Havenbedrijf Lauwersoog. Hiervan zijn gemeente Noardeast-Fryslân en gemeente Het Hogeland allebei 45% aandeelhouder van en Visafslag Lauwersoog B.V. is 10% aandeelhouder.

De voornaamste gebruiker (en partner) voor de koel -en vriescapaciteit zal Louw Spijkerman Zeevis bv zijn. De voornaamste gebruiker (en partner) van de bassin zal visserijbedrijf TS 31 zijn.

Overige partners in dit perceel zijn:

Restaurant 't Ailand, Waddengoud, groothandel Sterkenburg, Fieldwork Company, Stichting Zilte Zones, Werelderfgoedcentrum Waddenzee (WEC), coalitiegenoten in de Duurzame Havencoalitie Lauwersoog en lokale horecabedrijven.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Uitbreiden koel- en vriescapaciteit	€ 900.000
Bassins en installaties tbv bewaren schelpdieren	€ 800.000 +
TOTAAL	€ 1.700.000

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 1.700.000
50% Financiering VOP	€ 815.000 -
Restant	€ 885.000
Bijdrage Spijkerman	€ 450.000
Bijdrage TS31	€ 100.000
Nationaal progr. Groningen	€ 105.000
Bijdrage Gemeente NEF	€ 90.000
Gemeente Het Hogeland	€ 90.000
Overige subsidies	€ 50.000 -
TOTAAL	€ 0

Projectindieners achten de bijdrage van derden zeer kansrijk.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Verbetering in opslag voor algemeen gebruik zal bijdragen aan een toekomstbestendige duurzame ontwikkeling op de haven en zal naast de bijdrage aan het in stand houden van de visserijactiviteiten ook bijdragen aan duurzame en meer diverse aanvoersector.

Opslag is een belangrijke onmisbare schakel in de gehele keten van vangsten/oogsten, aanlanden en transport. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om de keten te verkorten en te verbreden met andere vissoorten door rechtstreekse verkoop vanuit de opslag aan particulieren en nabij gelegen horecagelegenheden en biedt het de mogelijkheid om ter plaatse vis te bewerken waardoor er waardevermeerdering aan het product ontstaat wat weer de economie in de haven versterkt.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Lauwersoog heeft als grootste vissershaven van de regio een goede verbinding met het steeds groeiende afzetgebied in het directe achterland maar ook verder. De producten van de (oostelijke) Waddenzee worden dagelijks aangeland en in de haven en de directe omgeving verwerkt alvorens op transport te gaan naar de regio en daarbuiten.

De korte ketens tussen vangst, verwerking en afzet zijn uitermate belangrijk om de hoge waarde van producten te garanderen. Voor korte ketens is voldoende opslagcapaciteit om onnodig transport te voorkomen van wezenlijk belang. Hiermee wordt ook een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de marktplaats (perceel 1B) ingevuld.

8. Beoogd resultaat

Uitbreiding koel- en vriescapaciteit

De grootste gebruiker van deze uitbreiding zal Louw Spijkerman Zeevis bv zijn. Dit bedrijf is door verandering van de markt steeds afhankelijker geworden van voldoende opslagcapaciteit om hun positie te kunnen behouden. Zij hebben circa 110.000 kg op voorraad waarvan slecht 20.000 kg op Lauwersoog. Voor een gezonde bedrijfsvoering is een voorraad van 150.000 kg van belang. Dit heeft te maken met de lange aanvoerlijnen vanuit Azië en Amerika. Met de genoemde voorraad kan de tijd die deze aanvoerlijnen in beslag nemen, overbrugd worden.

Door de uitbreiding van de opslag zou circa 250.000 kg voorraad aangelegd kunnen worden wat voldoende capaciteit is voor de gehele haven.

Opslag levende schelp -en schaaldieren en zeewier

Realisatie van een verwerkingscentrum voor schelp -en schaaldieren en zeewier zal gerealiseerd worden aan de oostzijde van de haven van Lauwersoog. Dit bestaat voornamelijk uit een viertal bassins en installaties voor het bewaren en verwerken van levende tweekleppige schelpdieren en zeewieren. De bassins worden gevuld met levend Waddenzeewater dat zoveel mogelijk met hevelen kan worden verversd zodat er weinig energie nodig is voor pompen. De bassins moeten overkapt worden om direct zonlicht en daardoor opwarming te vermijden. De overkapping wordt voorzien van zonnepanelen voor de benodigde energie ten behoeve van de installaties waardoor er een energie neutrale voorziening ontstaat.

De bassins krijgen een afmeting van elk 15 x 5 m. Voorzieningen ten behoeve van de verplichte kwaliteitscontrole, monitoring, administratie en aanverwante zaken kunnen wellicht ondergebracht worden in het nabij gelegen niet meer gebruikte bebouwing.

Afgelopen jaren is ongeveer 60 ton aan oesters geraapt, door efficiëntere verwerking kan dat uitgroeien naar 250 ton/jaar. Vergunning technisch is er ruimte voor 500 ton/jaar. Aan wieren, kokkels en schaaldieren wordt nu 10 ton/jaar verwerkt, dit kan uitbreiden naar 50 ton/jaar.

9. Tijdsplan/stappenplan

Uitbreiding koel -en vriescapaciteit

2024	Inventariseren wensen extra opslagcapaciteit
2024 -2026	uitwerken Organisatie, financiering, planvorming, vergunningen.
2026	aanbesteding en gunning/start bouw
2026-2027	realisatie
2027	oplevering extra opslagcapaciteit en in gebruik name

Opslag levende schelp -en schaaldieren en zeewier

2024-2027	Uitwerken Organisatie, financiering, planvorming, vergunningen
2027-2029	realisatie
2030	in gebruik name

10. Haalbaarheid

De uitbreiding van de koel- en vriescapaciteit is zeer haalbaar. De projecteigenaar staat garant voor de cofinanciering, het bestemmingsplan levert geen obstakels op en het verdienmodel is solide.

De opslag levende schelp -en schaaldieren en zeewier is zeer kansrijk en wenselijk in de haven van Lauwersoog omdat het echt voorziet in een meer diverse aanvoersektor. Echter, dit plan verdient meer vooronderzoek vanwege de voor Lauwersoog nieuwere vissoorten. En de beoogde locatie op de haven komt pas vrij in 2027, nadat de dijkversterking is afgerond. De looptijd is hierdoor langer waardoor kansen op afbreukrisico's enigszins vergroten. Desalniettemin denken wij dat dit project de Haven op Lauwersoog een enorme noodzakelijke impuls kan geven in de toekomst.

11. Staatsteun

Het realiseren van extra opslagcapaciteit in de haven van Lauwersoog valt onder de VisserijVrijstellingsVerordening (VVV). Verordening (EU) 2022/2473 is van toepassing op steun aan ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, ongeacht de omvang van de onderneming waaraan de steun ten goede komt, voor de doeleinden genoemd onder artikel 1, lid 2 c en d. Het project voldoet niet aan de zaken genoemd in artikel 1 lid 3 t/m 6 en komt daarmee volgens ons in aanmerking voor deze vrijstelling.

Daarnaast voldoet het voorstel aan artikel 29 van dezelfde verordening omdat het voorstel het aantal logistieke bewegingen fors reduceert door o.a. het verkorten van de ketens en bijdraagt aan de kwaliteitsborging van de producten.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Marktplaats Lauwersoog**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 1C**

2. Samenvattende omschrijving

Door het realiseren van een marktplaats wordt de keten in Lauwersoog verkort, worden nieuwe verdienmodellen voor vissers gerealiseerd en worden bezoekers van de haven nog beter bediend. Het is een fysieke en symbolische locatie voor handel in (vis)producten, kennis en netwerk. De marktplaats wordt gevestigd in het centrum van de haven en is op gezette tijden toegankelijk voor het brede publiek. Toeristen krijgen een optimale beleving van de visserij, afslag en natuurlijk het eindproduct.

Door de fysieke locatie ontstaat er een ontmoetingsplaats waar de sector zelf kennis kan delen over bijvoorbeeld nieuwe verdienmodellen via diverse beheervormen, gastheerschap en innovaties. Ook zijn aanverwante sectoren zoals horeca, toerisme en detailhandel welkom om de korte keten te realiseren door o.a. een nieuwe eetcultuur te bewerkstelligen. Tot slot kunnen de vissers rechtstreeks in contact komen met de eindgebruiker. Feedback, suggesties of tips kunnen door de vissers direct in praktijk worden gebracht waardoor de kwaliteit verbetert.

De fysieke locatie kent enkele essentiële onderdelen: diverse marktkramen, een demonstratiekeuken, co-werkplekken, vergader- en workshopruimten. Daarnaast is er volop aandacht voor beleving en worden omliggende locaties visueel en qua informatievoorziening verbonden.

Het doel is dat er jaarlijks 100.000 bezoekers de marktplaats bezoeken om vis en andere producten te kopen. Dit aantal en alle bezoekers van en naar Schiermonnikoog (circa 3 mln. per jaar) bezoeken de haven van Lauwersoog al dan niet recreatief. Daarnaast moet de marktplaats per jaar 3 nieuwe samenwerkingsprojecten bewerkstelligen en diverse nieuwe afzetmogelijkheden door een nieuwe eetcultuur realiseren. Het Wadden Erfgoed centrum (WEC) wordt in 2025 geopend en zal zeker een extra aanzuigende werking op het havengebied en dus ook op de marktplaats hebben.

De marktplaats wordt ondergebracht in bestaande bebouwing nabij of in de visafslag. Er ligt een sterke relatie met perceel 1B, uitbreiding van de opslag van vis, schaal -en schelpdieren omdat hier de grootschalige opslag van aangelande zeeproducten is gepland wat direct naast de visafslag gelegen is. De markthal maakt het voor de bezoekers van het gebied aantrekkelijker om ook een stop te maken in de haven van Lauwersoog.

3. Deelnemende partijen

Haven bedrijf Lauwersoog, bestaande uit Gemeente 't Hogeland, Gemeente Noardeast-Fryslân en de visafslag Lauwersoog is initiator van dit project. De visafslag Lauwersoog heeft aandeelhouders uit de gehele keten van vis in Lauwersoog. Daarnaast werken partijen als Wilde Wad Oesters, WEC, Horeca ondernemers Haven Lauwersoog, Duurzame Havencoalitie Lauwersoog, Kant, Heiploeg, Spijkerman Vis BV en Vissersvereniging Hulp in Nood graag mee.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Fysieke locatie markthal	€ 600.000
Programma Kennisbundeling	€ 250.000
Programma nieuwe verdienmodellen	€ 250.000
Verbinding en communicatie	€ 100.000
TOTAAL	€ 1.200.000

NB: De realisatie van de marktplaats zal in twee fasen plaatsvinden. De eerste zal bestaan uit een marktverkenning om praktijkervaringen op te doen. Dit wordt geraamd op € 300.000 waarvan € 100.000 dekking vanuit de VOP middelen en € 200.000 bijdrage van de diverse partners.

Met de opgedane ervaringen kan de tweede fase, het daadwerkelijk realiseren van een permanente fysiek locatie, efficiënter en effectiever ingericht worden. Gezien de beperking op de beschikbare VOP middelen is hier vooralsnog geen dekking voor.

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 1.200.000
50% Financiering VOP	€ 600.000 -
Restant	€ 600.000
Bijdrage Waddenfonds	€ 150.000
Bijdrage Gemeenten	€ 150.000
Lening Nationaal Programma Groningen	€ 150.000
Bijdrage Versnellingsagenda Noordoost Fryslân	€ 50.000
Bijdrage crowdfunding/obligaties via Visafslag	€ 50.000
Bijdrage partners	€ 50.000 -
Totaal	€ 0

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Dit project draagt bij aan het behoud en ontwikkeling van de toekomst van de landzijdige visclusters en -afslag Lauwersoog. De kleine garnalensector en de nog kleinere duurzame sector van andere schaal -en schelpdieren krijgen een kortere afzetmarkt door de realisatie van een marktplaats. Met een marktplaats in de haven loont het om op nieuwe vissoorten te gaan vissen omdat deze via de korte keten kunnen worden verkocht. Daarnaast komen de garnalen via de korte route op het bord van consumenten thuis of in de horeca van Lauwersoog en omgeving. Daarnaast fungeert de marktplaats als locatie voor kennisbundeling over o.a. nieuwe verdienmodellen en heeft het de potentie om een toeristische trekpleister te worden.

Op deze wordt zowel aan doelstelling 1 als aan doelstelling 2 bijgedragen.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Een korte afzetmarkt voor de garnalen, zeevis, kokkels en nieuwe vissoorten zoals oesters en bijvoorbeeld krabben, kreeft en zeewier biedt een Haven als Lauwersoog veel toekomstperspectief en bestaansrecht. Lauwersoog is namelijk een geïsoleerde locatie aan meest unieke natuurgebied van Nederland: de Waddenzee. Deze locatie en het Werelderfgoed verdienen een eigen marktplaats waar vissers niet alleen vis verkopen maar ook het verhaal vertellen van het bijzondere Unesco natuurgebied. De fysieke locatie, de interactie met het publiek op deze marktplaats en speciale programma's voor kennisbundeling en nieuwe verdienmodellen maakt dat de sector op een natuurlijke manier nog sterker gaat nadenken over een duurzame toekomst.

De toeristische potentie van de markthal wordt verbonden aan het erfgoed in Moddergat, Dokkumer Nieuwe Zijlen en Zoutkamp. Dit doen we graag in

samenwerking met het koepelproject 'beleving' van Merk Fryslân en NBTC.

Daarnaast heeft dit project vanzelfsprekend een sterke link met het project 'opslagcapaciteit'. Als de vangst op Lauwersoog goed kan worden bewaard, kunnen kan het ook beter en met name flexibeler worden verkocht. Dit zal ook de afzetmarkt van 'eigen' vis richting de plaatselijke horeca een enorme impuls geven.

8. Beoogd resultaat

Wij denken dat de marktplaats per jaar 100.000 kopende consumenten kan aantrekken. Er komen nu al 100.000 recreatieve bezoekers naar de haven en we denken dat dit alleen maar meer worden met de komst van het WereldErfgoedCentrum (WEC) -met daarin het zeehondencentrum Pieterburen- in 2025.

Daarnaast geeft de marktplaats veel reuring, brengt het de sector bijeen om kennis uit te wisselen en kan het een broedplaats worden voor innovatie, nieuwe verdienmodellen etc. De marktplaats moet per jaar 3 nieuwe samenwerkingsprojecten bewerkstelligen en diverse nieuwe afzetmogelijkheden door de nieuwe eetcultuur realiseren.

9. Tijdsplan/stappenplan

2024	inventariseren wensen marktplaats inclusief locatiestudie (met 2 ^e verdieping visafslag als voorkeur)
2025	project uitwerken + ontwerpen + vergunningaanvragen
2025	selectie aannemer
2026	start programmering kennisbundeling en nieuwe verdienmodellen
2026	start bouw
2027	opening marktplaats
2027	uitvoering programma kennisbundeling en nieuwe verdienmodellen

10. Haalbaarheid

De beoogde locatie is de 2e verdieping van de huidige visafslag. Om hier een marktplaats te realiseren lijkt obstakelvrij. De visafslag op Lauwersoog heeft het echter momenteel wel moeilijk vanwege de lage aanvoeren. Waardoor dit project niet bovenaan de prioriteitenlijst staat.

11. Staatsteun

De marktplaats sorteert. een zuiver lokaal effect. De realisatie leidt er niet toe dat vraag of investeringen naar de betrokken regio worden afgeleid en werpt geen belemmeringen op voor de vestiging van ondernemingen uit andere lidstaten.

Het realiseren van de marktplaats in de haven van Lauwersoog valt onder de VisserijVrijstellingsVerordening (VVV). Verordening (EU) 2022/2473 is van toepassing op steun aan ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, ongeacht de omvang van de onderneming waaraan de steun ten goede komt, voor de doeleinden genoemd onder artikel 1, lid 2 c en d. Het project voldoet niet aan de zaken genoemd in artikel 1 lid 3 t/m 6 en komt daarmee volgens ons in aanmerking voor deze vrijstelling.

Op basis van deze verordening lijken de activiteiten van de marktplaats te passen onder artikel 19 dat betrekking heeft op diversificatie en nieuwe vormen van verdienmodellen en artikel 29 wat betrekking heeft op steun van o.a. aanlandingsplaatsen en afslagen.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Visserij Experience Harlingen**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 2A**

2. Samenvattende omschrijving

De haven van Harlingen was ooit de grootste garnalenhaven van Europa. Daarnaast dankt Harlingen zijn rijkdom onder meer aan de walvisvaart en haringvisserij. De visserij was van levensbelang in Harlingen, maar dat is veranderd: de visserij verdwijnt langzamerhand uit de identiteit van de Harlinger bewoner. De Visserij identiteit willen we versterken met een stadsbreed en jaarrond nieuw programma door het ontwikkelen van een Visserij Experience door Harlingen, met verschillende belevingsonderdelen die samenhangen. Vijf daarvan willen we middels dit plan tot stand brengen, een ander deel is al aanwezig. We willen dit samenvoegen tot het "Vispad Harlingen".

Doel van het Vispad is een compleet beeld te geven van de betekenis van de Visserij voor Harlingen en Nederland, vanuit de historie tot aan vandaag.

Het Vispad met als beeldmerk het Harlinger Garnalengrietje, wordt gekoppeld aan de Friese Kustroute. Het pad loopt door de prachtige historische binnenstad langs de Willem Barentszwerf waar naast een minutieus en zeilwaardig nagebouwd schip ook en garnalenkotter te bezichtigen is waar workshops gegeven gaan worden zoals netboeten en scheepsknopen etc. Op een Harlinger visserschip uit 1700 en uit 1900 kan beleefd worden hoe het leven destijds aan boord was. Een nieuwe expositie in het Hannemahuis maakt het verhaal compleet.

Bovenstaande sluit perfect aan op de Harlinger visserijdagen.

3. Deelnemende partijen

- Gemeentemuseum het Hannemahuis
- Vereniging Oud Harlingen
- Maritieme Academie
- Stichting de Willem Barentszwerf
- Stichting Visserijdagen
- Stadsgidsen
- Lokale visserij
- Bibliotheek
- Seewyn Kunsteducatie
- Jeugdtheaterschool Noorderwyn
- Kunstenaarssociëteit Zilt
- Kunstcollectief Harlingen
- Doklabs
- Lokale kunstenaars
- Keunstwurk
- Connexa Welzijn
- Port of Harlingen
- Lokale ondernemers
- Lokale horeca

- Maritieme Academie
- Scholen primair en voortgezet onderwijs
- Waddenvereniging
- Gemeente Harlingen

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Aankoop, plaatsing en verbouw garnalenkotter, ontwikkelen programma	€ 250.000
Garnalengrietje Beeldmerk en ontwikkeling educatief programma	€ 150.000
Terugvaart in de tijd – productie twee films & locatie aankleding	€ 150.000
Route Vispad en veilingbezoek	€ 50.000
Permanente tentoonstelling Visserij Hannemahuis	€ 100.000
Kwartiermaker en projectleider Visserij Experience 2024- 2030	<u>€ 150.000 +</u>
TOTAAL	€ 850.000

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 850.000
49 % Financiering VOP	<u>€ 415.000 -</u>
Restant	€ 435.000
Lokale partners, cultuurfondsen, regiodeal, scholen en bedrijven	<u>€ 435.000 -</u>
Totaal	€ 0

De gemeente Harlingen staat garant voor de cofinanciering.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

De Visserij Experience biedt grote kansen om de unieke identiteit en het rijke erfgoed van de visserijgemeenschap in Harlingen structureel op de kaart te zetten. De activiteiten zijn zowel op de historie als in het heden gericht (denk aan workshops, de wandelroute en het bezoek aan de veiling). Zij zijn veelzijdig, voor een groot deel openbaar toegankelijk en richten zich tot een breed publiek: bewoners, zowel kinderen als volwassenen, dagbezoekers en toeristen die naar de eilanden gaan. De Experience draagt hierdoor zeker bij aan behoud van het sociaal-cultureel erfgoed met werkgelegenheid voor de Harlinger visserijgemeenschap.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

In samenwerking met het nog op te richten SICH (Shrimp Innovation Center Harlingen) (perceel 1A) werken we aan doorontwikkeling van activiteiten op gebied van duurzame visserij en andere vormen van het vangen van vis. In de Experience is ruimte deze nieuwe ontwikkelingen te delen met publiek en inwoners.

De Visserij Experience sluit aan bij het landelijke lint van belevingsactiviteiten. Het Garnalengrietje sluit aan bij andere beeldmerken zoals de garnalenkoningin in Zoutkamp. De percelen in Lauwersoog zijn voor een groot deel aanvullend op de Harlinger activiteiten. Wij hebben contact met de andere Noordelijke aanvragers. Middels de Vereniging van Waddenzee gemeenten vanuit de waddenagenda (UP14) wordt aan een noordelijk visserij-belevingslint gewerkt.

8. Beoogd resultaat

Wij verwachten 100.000 bezoekers per jaar, zij zullen € 20 per persoon uitgeven tijdens hun bezoek.

De bezoekers zullen kennis en beleving opdoen gerelateerd aan de visserij. De waardering voor deze bedrijfstak zal toenemen. Dit meten is lastig, er zal eerst een nulmeting plaats moeten vinden.

De stad Harlingen zal duidelijk op de kaart gezet worden als historische visserijstad, waar nog steeds veel te beleven valt met name in de garnalen visserij en op het gebied van innovatie. In de aanvraag voor middelen is het uitwerken van ons voorstel tot een gedegen plan voor de toekomstige exploitatie opgenomen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Stappenplan realisatie project (in deelresultaten naar eindresultaat).

- 2024-2025: Aantrekken programmatrekker
Aankoop Kotter en verbouwing
Ontwikkelen educatieprogramma in samenwerking met de scholen
Ontwikkelen Beeldmerk Garnalengrietje
Ontwikkelen expositie
Stadsgidsen betrekken
Plan Veiling maken
Vispad Route uitwerken
- 2025: Locatieonderzoek Kotter en aanvraag vergunning
Uitvoering Plan Veiling
Uitvoering Vispad
- Zomer 2025: Start educatieve programma
- 2026: Opening Vispad.

10. Haalbaarheid

Risico's ten aanzien van de haalbaarheid:

inzet van medewerkers (o.a. VOP-subsidie maakt tijdelijke inhuur externen mogelijk)

- Vergunningen (met name de garnalenkotter op land, medewerking van Wetterskip nodig; er zijn goede contacten met het Wetterskip)

Deze kritische randvoorwaarden zijn te ondervangen met een goed plan, tijdige financiering vanuit het VOP en inzet van de juiste mensen. Harlingen heeft daar positieve ervaringen mee en heeft een hands-on klimaat, wat overigens goed past bij de Visserij. Door groot draagvlak en meerdere stakeholders is onze inschatting dat deze plannen haalbaar zijn en houdbaar voor de langere termijn. Dit betekent extra werkgelegenheid in de stad en de haven.

11. Staatsteun

De projecten van de Visserij Experience zijn vanuit non-profit organisaties opgestart. Er is geen winstoogmerk bij de projecten.

Artikel 53 lid 1 AGVV is steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3 van het Verdrag en van de aanmeldingsplicht van artikel 108, lid 3 vrijgesteld, mits de in artikel 53 en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld. Uit deze eerste staatssteunanalyse blijkt dat de gevraagde steun gerechtvaardigd verstrekt kan worden onder artikel 53 AGVV.

Samenvattende Perceel Informatie Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Versterken en verbinden Fries visserijerfgoed**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 3A**

2. Samenvattende omschrijving

Met dit project wordt bestaande visserijerfgoed in Gemeente Noardeast-Fryslân opgewaarderd en uitgebreid om de sociaal culturele aspecten te bewaren, vertellen en als basis te gebruiken voor de toekomst van duurzame visserij. Deze gemeente heeft namelijk geen visserijhaven meer, maar vele inwoners werken nog wel in de sector. Het dorp Moddergat en het buurtschap Dokkumer Nieuwe Zijlen kent een lange visserij/garnalen geschiedenis. Deze verdient het om verteld te worden. Het biedt kansen voor de werkgelegenheid. Met name voor degene die hun baan dreigen te verliezen door de krimpende visserijsector.

Sinds 1962 is er een openluchtmuseum gevestigd in Moddergat. Het ligt pal aan Werelderfgoed Waddenzee. In het museum wordt met name het verhaal van de visserij en de grootste visserijramp van Nederland verteld. Voor velen uit de sector is het een monument een bakermat. Sinds 2004 is het Garnalenfabriekje (400 meter verderop) onderdeel van het museum, maar echte openstelling is er nooit van gekomen. Ook verdienen de rijksmonumenten in het openluchtmuseum een renovatie om ze te behouden voor de toekomst. Met dit plan wil museum 't Fiskershûske daar verandering in brengen.

13 kilometer verderop ligt het buurtschap Dokkumer Nieuwe Zijlen (DNZ). In de jaren 50 stond hier een grote garnalenafslag. De verbinding met Moddergat was (en is) zeer sterk. Na de sluiting van de Lauwerssee in 1969 werden alle activiteiten verplaatst naar Lauwersoog. Het buurtschap wil met dit project haar roemruchte verleden laten zien door de realisatie van een Varend Erfgoed Centrum.

Daarnaast wordt een interactieve wandel -en fietsroute aangelegd die de erfgoedlocaties verbindt en wordt via film (en andere nieuwe media) de geschiedenis van het gebied verteld. Deze sluit aan bij de al in uitvoering zijnde Paad lâns it Waad, een wandel -en fietspad langs de Friese Waddenkust. Door omscholing van vissers tot gids wordt de beleving versterkt en wordt nieuwe werkgelegenheid in dit gebied gecreëerd.

3. Deelnemende partijen

Stichting Musea Noardeast-Fryslân (Garnalenfabriekje en Museum 't Fiskershûske) is samen met Stichting Farrend Erfskip De Nije Silen (informatiecentrum voor varend erfgoed) de projecttrekker.

Partners:

- Gemeente Noardeast-Fryslân – faciliterende rol
- Stichting Regiomarketing Toerisme - helpen bij de marketing van het nieuwe toeristische aanbod
- St Markant Friesland - - helpen bij de marketing van het nieuwe toeristische aanbod (museaal)

- Visit Wadden – helpen bij het koepel- VOPproject beleving waar deze erfgoedlocaties onderdeel van zijn.
- Toeristisch Informatiepunt Dokkum - helpen bij de verkoop van het toeristische aanbod
- Wetterskip Fryslân – betere toegankelijkheid van de Waddenzeedijk
- Provincie Fryslân – Samenwerkingspartner in 1DYK
- Dorpsbelang Peazens-Moddergat – betrokkenheid dorp en inbreng
- Gemeente Noardeast-Fryslân – toekomstige eigenaar werkloos + grond
- Programmabureau Súd Ie – vaarverbinding tussen Dokkum en het Lauwersmeer
- Dorpsbelang Engwierum-Dokkumer Nije Silen – betrokkenheid dorp en inbreng
- St It Fiskersskip – eigenaar replica Aak WL, ligplaats Dokkumer Nije Silen
- Museum Dokkum – kennisdeling, organisatie en collectie
- Vitale Waddenkust – programma Gouden Gidsengilde
- Waddentour – historische routes in dorpen

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Garnalenfabriek	€ 1.550.000
Museum 't Fiskerhûske	€ 700.000
Varend erfgoed DNZ	€ 850.000
film, interactieve routes en informatievoorziening	€ <u>100.000</u> +
TOTAAL	€ 3.200.000

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 3.200.000
48% Financiering VOP	<u>€ 1.530.000</u> -
Restant	€ 1.670.000
Waddenfonds	€ 1.070.000
Versnellingsagenda	€ 100.000
IKW-aanvraag 1DYK	€ 375.000
Erfgoedfonds Provincie Fryslân	€ 50.000
Iepen Mienskipfûns	€ 25.000
Bijdrage Gemeente NEF	<u>€ 50.000</u> -
Totaal	€ 0

Gemeente Noardeast-Fryslân heeft aangeven garant te staan voor de cofinanciering mocht bovenstaande beoogde cofinanciering niet slagen.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Met de opwaardering van het erfgoed in Moddergat, trekt de vissersgemeenschap een stuwende sector aan: toerisme. Er komen naar schatting al +/- 100.000 bezoekers op de dijk uitwaaien en genieten van Unesco Werelderfgoed. Het doel is een groter deel van deze bezoekers te verleiden tot een bezoek aan de Garnalenfabriek en het bestaande museum 't Fiskershûske (nu 12.500 bezoekers). Met deze opwaardering wordt beoogd om +/- 36.000 bezoekers naar Moddergat te trekken in 2030. Dit zorgt voor ongeveer 5 fte aan werkgelegenheid.

Met de realisatie van een Varend Erfgoed Centrum, krijgt Dokkumer Nieuwe Zijlen de reuring uit de periode van de garnalenafslag terug. Het varende erfgoed wordt behouden en beheerd en de verhalen van de garnalenvisserij op deze authentieke locatie worden verteld. Gedacht wordt aan ongeveer 10-14.000 bezoekers aan te kunnen trekken. Dit draag bij aan de sociale cohesie in de buurtschap en geeft een economische impuls.

Door de sterke relatie met de visserij geschiedenis verteld door (ex) vissers zelf in combinatie met het aanbod van verse visproducten in de horeca draagt het plan bij aan doelstelling 1 en 2 van het visserij ontwikkelplan.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Moddergat, Dokkumer Nieuwe Zijlen, Lauwersoog en Zoutkamp en eventueel Harlingen worden door de wandel -en fietsroutes aan elkaar verbonden. Deze routes vertellen de verhalen van de visserijsector toen, nu en in de toekomst. Vissers kunnen ingezet worden als (digitale) gidsen om deze routes cachet te geven. Natuurlijk worden locaties met veel bezoekers zoals de beoogde markthal in Lauwersoog en WereldErfgoed Centrum Lauwersoog ook opgenomen in deze routes. Let op: een link naar de duurzame visserij hierin is een must vanwege de kernwaarden van Werelderfgoed Waddenzee, vertelt via Visit Wadden. De combinatie tussen het borgen van erfgoed en kennisdeling over duurzame visserij maakt dat het brede publiek beter wordt geïnformeerd over een sector die onder druk staat. Dit geeft – in relatie tot de projecten marktplaats (1B) en de extra opslagcapaciteit (1C)- een nog beter toekomstperspectief.

8. Beoogd resultaat

Varend erfgoed centrum te Dokkumer Nieuwe Zijlen

Projecttrekker Stichting Farrend Erfskip De Nije Silen realiseert op het eiland tussen de beroemde sluizen een Varend Erfgoed Centrum. Provincie Fryslân heeft momenteel een werkloos te koop staan die perfect is voor dit doel. Het idee is om in de loods en de werkhaven, historische vissersschepen te renoveren. Het publiek is hierbij van harte welkom. Vaklui vertellen graag over hun kennis en kunde.

Upgrade musea Paesens-Moddergat

Vijf vissershuisjes en twee schuren moeten worden ontruimd, gerestaureerd, verbouwd en opnieuw ingericht. Daarnaast komt er een bij de omgeving passende entree. Ook de buitenruimte wordt opnieuw ingericht. De functies (zoals wc, kantoor, winkel, café en opslagruimte) worden verschoven zodat bezoekers beter bediend worden. Hierbij is verduurzaming van zowel de panden als de opstelling, in een modern jasje, van de collecties van groot belang. Denk aan optimale luchtvochtigheid, licht en energie.

Garnalenfabriek

In 2007 is het industrieel erfgoed Garnalenfabriekje gerenoveerd. Het kleine pand doet nu dienst als vergaderlocatie, kleinschalige horeca voor passanten en vertrekpunt voor wadloopgroepen. Het doel is om van deze locatie een volwaardig startpunt te maken voor een bezoek aan Moddergat.

Vanwege de ligging, aan het begin van het dorp, is het een ideaal startpunt voor een bezoek aan Moddergat. Daarvoor is een upgrade nodig voor het terrein rondom het gebouw en is een aanbouw wenselijk. Voor het terugbrengen, het bewaren en het vertellen van het verhaal van de garnalenfabriek is er ook meer ruimte nodig.

Verbinding tussen de parels

- Film over visserijverleden Moddergat
- Film over Garnalenafslag Dokkumer Nije Silen
- Interactieve wandel -en fietsroute door Moddergat en Dokkumer Nije Silen
- Het opleiden van (ex) vissers tot gids en verhalenvertellers

9. Tijdsplan/stappenplan

Varend erfgoed centrum te Dokkumer Nieuwe Zijlen

2024	Vorbereidingen, werken obstakelvrij maken
2024-2025	Aanleg kaden
2025-2026	Start aanbouw
2026	Start inrichting pand
2026	Oplevering + opening

Upgrade musea Peasens Moddergat

2024-2025	Vorbereidingen, werken obstakelvrij maken
2026	Opruimen terrein
2025-2026	Start renovatie en bouw entree
2026	Start inrichting panden en exposities
2026	Start inrichting terrein
2027	Oplevering + opening

Garnalenfabriek

2024	Vorbereidingen, werken obstakelvrij maken
2024-2025	Opruimen terrein
2025	Start aanbouw
2025-2026	Start inrichting pand
2025-2026	Start inrichting terrein
2026	Oplevering + opening

Verbinding tussen de parels

2024-2025	Films
2024-2025	Routes lokaal
2025-2026	Informatievoorziening
2025	Routes regionaal
2025-2026	Aanjaagproces

10. Haalbaarheid

Zowel in Dokkumer Nieuwe Zijlen als in Moddergat is Gemeente Noardeast-Fryslân (deels) eigenaar van het erfgoed. Dit vergroot de kans op obstakelvrije realisatie. In Moddergat wordt binnen het bestaande bestemmingsplan minimaal uitgebouwd. De loods waarin het Varend Erfgoed Centrum in Dokkumer Nieuwe Zijlen komt, staat er al (voorheen werkloods van Provincie Fryslân). Ook is er zicht op nagenoeg 100% cofinanciering.

Mogelijke afbreukrisico's zitten met name in de planning. In Moddergat wordt de dijk versterkt. Wetterskip Fryslân zit nu in de ontwerpfase en heeft de uitvoeringsplanning nog niet gereed. Nauwkeurige afstemming in dit kleine dorp tijdens bouwwerkzaamheden is essentieel.

11. Staatsteun

De subsidie voor de te realiseren objecten in Moddergat en Dokkumer Nieuwe Zijlen is volgens ons vrijgesteld van het staatssteunverbod op grond van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) conform artikel 53 AGVV: Steun voor cultuur en instandhouding erfgoed.

Artikel 53 lid 1 AGVV is steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3 van het Verdrag en van de aanmeldingsplicht van artikel 108, lid 3 vrijgesteld, mits de in artikel 53 en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden (zoals hierboven beschreven) zijn vervuld. Uit deze staatssteunanalyse blijkt dat de gevraagde steun gerechtvaardigd verstrekt kan worden onder artikel 53 AGVV.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Visserijmuseum Zoutkamp vaart naar de toekomst**
- **Regio, Kavel en Perceel: NNL 3B**

2. Samenvattende omschrijving

Het visserijmuseum in Zoutkamp bestaat sinds 1994 en is gevestigd in de oude Rijksbetonningsloods. Het vertelt het verhaal van garnalenvisserij, het Lauwersmeer en de Waddenzee. Om het museum toekomstbestendig te maken, aantrekkelijk te houden voor bewoners en bezoekers én om de duurzame visserij sector in en om Zoutkamp te ondersteunen, willen het museum graag vernieuwen door het gebouw toegankelijk, duurzamer, aantrekkelijker en ruimer te maken. Met plek voor verhalen rondom visserij vroeger, nu en in de toekomst. Het immateriële erfgoed zoals demonstraties van de oude aan visserij gerelateerde ambachten zoals net knopen, garnalen pellen, vis drogen, koken en bakken. Anderzijds wil het museum een nieuwe vaste tentoonstelling ontwikkelen die verder gaat dan alleen de traditionele visserij. Het museum wil ook het bredere cultuurhistorische verhaal van Zoutkamp vertellen en de toekomstige duurzame visserij een podium bieden. Het doel is om in 2030 het bezoekersaantal te verdubbelen naar 10.000 bezoekers om zo de bestendigheid van het museum, de cultuur en het immateriële erfgoed voor de toekomst te kunnen behouden.

3. Deelnemende partijen

Stichting Visserijmuseum Zoutkamp, Visserijsector in Zoutkamp, garnalenvisser Johan Rispens. Hij is ambassadeur van de Marine Stewardship Council (MSC) in Nederland en onderdeel van 'Solt', Bewoners van Zoutkamp, Coöperatie Sterke Musea, gemeente Het Hogeland.

4. Begroting op hoofdlijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Verbouwing en verduurzaming museumgebouw	€ 1.200.000
Programmering binnen en buiten het museum	€ 350.000
Educatie en kennisoverdracht en versterking gastvrijheid	€ 100.000
Professionalisering/PR	€ 150.000
Overige kosten en onvoorzien	€ 250.000+
TOTAAL	€ 2.050.000

5. Financieringsplan

Onderdeel	Dekking (in Euro)
Totale kosten	€ 2.050.000
41 % Financiering VOP	€ 815.000 -
Restant	€ 1.235.000
Bijdrage Projectpartners	€ 40.000
Subsidie Waddenfonds	€ 705.000
Subsidie Nationaal Programma Groningen	€ 125.000
Subsidie Provincie Groningen	€ 125.000
Scholten-Kamminga Fonds	€ 40.000
Gemeente 't Hogeland	€ 200.000 -
Totaal	€ 0

Het museum acht de kans op het verkrijgen van de genoemde bedragen groot.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het plan sluit voornamelijk aan op doelstelling 2. Het behoud het sociaal cultuur erfgoed van de sector en de vissersplaats Zoutkamp. In mindere mate sluit het ook aan bij doelstelling 1, het behoud van werkgelegenheid in de visserijsector met name het bevorderen van korte ketens met verse producten.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Het perceel is onderdeel van het deel beleving. Als bezoekers een rondje Lauwersmeer/werelderfgoed Waddenzee doen, dan komt de beleving van de visserij op meerdere plaatsen zoals Zoutkamp, Dokkumer Nieuwe Zijlen en Moddergat terug met name op het gebied van de garnalenvisserij waarbij in Moddergat en Dokkumer Nieuwe Zijlen vooral de geschiedenis aanbod komt en in Zoutkamp de geschiedenis en de hedendaagse visserij op garnalen. Daarnaast sluit het project aan bij de beoogde marktplaats op Lauwersoog omdat bezoekers daar de vissector en eindproduct in levende lijve kunnen ervaren.

8. Beoogd resultaat

De verbouwing en de verduurzaming van het visserijmuseum en de activiteiten die daarom heen worden georganiseerd zullen de aantrekkingskracht van het visserijdorp Zoutkamp versterken. Door de verwachte toename aan toeristen ontstaat er meer reuring en werkgelegenheid. Dat is niet alleen een effect voor het dorp maar voor de brede regio aan zowel de Groningse als aan de Friese kant.

Concreet:

Zo komen vissers bijvoorbeeld regelmatig aan het publiek vertellen over hun werkzaamheden of geven rondleidingen op hun schepen. In de toekomst is de bedoeling de samenwerking met de visserijsector te verbreden en te versterken door middel van:

- Verkoop producten van duurzame vissers in de winkel en promotie van de producten via de mediakanalen van het museum. In de winkel gaat het dan om houdbare producten zoals soep in potten.
- Extra rondleidingen, excursies, workshops en lezingen
- Verwerken van de visserijverhalen, ook hedendaagse, in de tentoonstelling in diverse vormen, filmpjes, verhalen, geluidsfragmenten
- Het nieuwe café en de vergaderruimte gratis ter beschikking stellen voor bijeenkomsten en vergaderingen gerelateerd aan duurzame visserij

Om bovenstaande te kunnen realiseren zijn de volgende zaken nodig:

- Toegankelijker maken en verduurzaming van het museumgebouw
- Programmering specifiek rondom duurzame visserij vroeger, nu en in de toekomst
- Educatie en kennisoverdracht
- Versterking gastvrijheid
- Professionalisering van organisatie en communicatie

9. Tijdsplan/stappenplan

2024	uitwerking en definitief maken plannen
2025	project uitwerken + ontwerpen + vergunningaanvragen
2025	selectie aannemer
2026	start bouw
2030	afronding werkzaamheden

10. Haalbaarheid

De verbouwing van het museum zijn met de genoemde middelen goed uit te voeren. Dat vormt samen met de activiteiten die daarom heen worden georganiseerd en stabiele basis voor de toekomst.

11. Staatsteun

De subsidie voor dit project is vrijgesteld van het staatssteunverbod op grond van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) conform artikel 53 AGVV: Steun voor cultuur en instandhouding erfgoed.

Artikel 53 lid 1 AGVV is steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3 van het Verdrag en van de aanmeldingsplicht van artikel 108, lid 3 vrijgesteld, mits de in artikel 53 en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden (zoals hierboven beschreven) zijn vervuld. Uit deze staatssteunanalyse blijkt dat de gevraagde steun gerechtvaardigd verstrekt kan worden onder artikel 53 AGVV.

**PERCEELBESCHRIJVINGEN
REGIOPLAN
HOLLANDSE HARINGKUST**

OVERZICHT VAN PERCELEN EN MIDDELEN

Perceel	Gemeente(n)	VOP Doelstelling	Investeringskosten	Subsidie VOP
Kavel 1: Visclusters in een logistiek centrum				
1A: Clustering visafslag, handel en verwerking in Scheveningen	Den Haag	1	€ 2.600.000	€ 1.300.000
1B: Aanpassingen visafslag IJmuiden	Velsen	1	€ 200.000	€ 100.000
Kavel 2: Innovatielab, belevingsruimte en auditorium:				
2A: Seafood Central	Den Haag	1	€ 6.691.000	€ 1.250.000
Kavel 3: Verzilvering erfgoed				
3A: Bomschuit	Katwijk	2	€ 700.000	€ 350.000
3B: Ontwikkeling oude Redschuur en Visserijdriehoek	Katwijk	2	€ 500.000	€ 250.000
3C: Platform samenwerking musea Scheveningen, Katwijk en IJmuiden	Den Haag, Katwijk en Velsen	2	€ 1.500.000	€ 750.000
Totaal			€ 12.191.000	€ 4.000.000

Nota Bene: Aan het feit dat de benoemde percelen in dit overzicht vermeld worden, kunnen nog geen rechten ten aanzien van financiering worden ontleend.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Clustering visafslag, handel en verwerking in Scheveningen**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 1A**

2. Samenvattende omschrijving

Bij de visafslag in Scheveningen worden de volgende hoofdfuncties, met de bijbehorende faciliteiten, uitgevoerd:

- Aanlanden; loskade.
- Sorteren.
- Wegen van de aangelande producten.
- (tijdelijke) opslag.
- Verkoop.
- Logistieke overslag.
- Overige diensten: ijs, viskisten, voorfinanciering, kopersondersteuning, informatie aan overheden/Producentenorganisaties.

De sanering van kotters heeft in combinatie met andere economische ontwikkelingen geleid tot een sterke reductie van de aanvoer in kilo's visproduct in de haven van Scheveningen. Hierdoor is er veel minder oppervlak en capaciteit nodig voor het uitvoeren van de hoofdfuncties van de visafslag.

Het betreft 3000m² dat een nieuwe bestemming dient te krijgen om zo ook de vaste kosten voor het afslaan van vis naar beneden te kunnen brengen. Deze 3000m² zal worden ingezet voor het clusteren van afslag, handel en verwerking in het monumentale visafslaggebouw.

Scheveningse familiebedrijven in de handel en verwerking hebben de behoefte om te clusteren dicht tegen de visafslag aan. Dit omdat een sterk en duurzaam opererend viscluster steeds hogere eisen stelt aan de logistiek en daarmee ruimtelijke voorzieningen. Hierbij moet enerzijds optimaal worden ingespeeld op eisen van afnemers (verticaal in de keten) en anderzijds (horizontaal) voldoende rekening worden gehouden met bewoners, overige economische dragers zoals toerisme en overige industriële bedrijvigheid. Aanvoerders, afslag, handel en verwerking komen straks samen op 1 plek en gaan samenwerken om flexibel in te spelen op veranderende marktfragen. Hiermee wordt de visketen versterkt.

Het project betreft enerzijds het vrijmaken van de 3000m² en anderzijds het inrichten van de ruimte voor de handel en verwerking.

3. Deelnemende partijen

- United Fish Auctions,
- Visbedrijven in de handel en verwerking.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
1. Herinrichting afslaglocatie	1.400.000
2. Inrichten ruimtes voor handel en verwerking	1.200.000
TOTAAL	2.600.000

Er zal subsidie van LNV worden gevraagd voor maximaal 50% voor bovenstaande investeringsposten. De aan te vragen subsidie betreft €700.000 voor de herinrichting van de afslaglocatie en €600.000 voor de verhuizing visbedrijven in handel en verwerking naar visafslag.

5. Financieringsplan

Cofinanciering komt van:

- UFA: minimaal €700.000 voor vrijmaken visafslag
- Visbedrijven handel en verwerking: minimaal €600.000 investeren voor verhuizen naar visafslaggebouw en inrichten ruimte voor handel en verwerking.

Verschillende visbedrijven zoals Atlantic, Esser, van Wijk en Den Heijer hebben aangegeven zeer geïnteresseerd te zijn om actief te worden in het visafslaggebouw. Het komende jaar zal de werving opgezet worden en met geïnteresseerden in kaart gebracht worden wat nodig is om de overstap te kunnen maken. De partijen die daadwerkelijk over willen naar het visafslaggebouw, kunnen met elkaar een subsidie van €600.000 krijgen als tegemoetkoming in de kosten die verband houden met de verhuizing. Deze subsidie zal niet meer bedragen dan 50% van de totale kosten die de bedrijven gaan maken.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het monumentale visafslaggebouw (Industrieel erfgoed) te Scheveningen is een belangrijk ankerpunt van het visserijcultuurgoed op het Noordelijk havenhoofd te Scheveningen. Om bepaalde functies logistiek gezamenlijk op te kunnen pakken ter verkorting van de keten is de ambitie om alles onder te brengen in een gebied dat specifiek ingericht voor visactiviteiten.

Met de aanpassingen van het visafslaggebouw en de concentratie van verwerking in handel op een locatie draagt het project bij aan de versterking van de landzijdige infrastructuur. Door samenwerking in de keten wordt ingespeeld op het veranderende aanbod van verse vis, en kan flexibel ingespeeld worden op de

marktwensen van nu en in de nabije toekomst. Met de herinrichting van het afslaggebouw wordt waarde toegevoegd voor de aanvoersector, afslag, handel en verwerking en wordt bijgedragen aan een transparante en duurzame visserijketen en daarmee behoud en ontwikkeling van een vitale visserijcluster in de regio Hollandse Haringkust.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Met de concentratie van primaire visafslagfuncties ontstaat ruimte om invulling te geven aan de ambities van het Seafoodcluster Scheveningen. Er ontstaat een logistiek centrum, dicht bij de aanvoer van verse Noordzeevis, en kunnen logistieke functies gezamenlijk opgepakt worden. Dit biedt kansen voor verdergaande samenwerking in de keten, en nieuwe mogelijkheden om in te spelen op veranderende marktwensen. Samen met de aanvoerders en kopers kan maximale waarde toegevoegd worden aan het product verse vis. Het cluster van United Fish Auctions samen met de visbedrijven in de handel en verwerking dragen hiermee bij aan behoud en ontwikkeling van een vitale visserijgemeenschap in de regio Hollandse Haringkust.

Met het project wordt ook het iconische gebouw behouden als industrieel erfgoed dat onlosmakelijk verbonden is met de geschiedenis van de visserijsector in Scheveningen.

Bovendien is het clusteren van visbedrijvigheid in het visafslaggebouw een belangrijk onderdeel van de gebiedsontwikkeling op het Noordelijk Havenhoofd waar ook Seafood Central een onderdeel van is alsook de vishoreca. De ontwikkeling versterkt de aantrekkingskracht van het gebied waar je vis kunt proeven, kopen, eten en beleven.

8. Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is clustering van visbedrijven in de handel en verwerking samen met de visafslag in het iconische pand van de visafslag. De huidige locatie wordt daarmee optimaal benut voor visserij-gerelateerde dienstverlening. Met de beschikbaarheid van de primaire afslagfuncties wordt ruimte gecreëerd om de handel en verwerking te clusteren. De aanlandlocatie Scheveningen blijft daarmee van waarde voor de aanvoersector en wordt een belangrijk ankerpunt in de regio. Door de koppeling van lokale en regionale handel en verwerking draagt het geheel bij aan de identiteit en vitaliteit van de visserijsector Scheveningen.

De aanvoer, visafslag, handel en verwerking spelen samen in op de nieuwe visserij en bijbehorende marktontwikkelingen. In samenspraak wordt gestreefd naar een maximale toegevoegde waarde om de beschikbaarheid van vis in Scheveningen, nu en in de toekomst te garanderen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Om de uiteindelijke clustering te kunnen realiseren, zullen nog nadere afspraken gemaakt moeten worden met de partijen die hebben aangegeven te willen verhuizen naar de visafslag. Op dit moment heeft de UFA de 3000m² al in de markt gezet voor vis gerelateerde bedrijvigheid en vinden gesprekken plaats met de geïnteresseerden waarbij gekeken wordt naar de varianten huur en koop. Zodra het de partijen duidelijk is wat er nodig is om naar het visafslaggebouw te kunnen verhuizen, kunnen deze een onderbouwde aanvraag doen voor subsidie.

De aandeelhouders Den Haag en Goeree-Overflakkee hebben aangegeven dit proces zo te willen sturen dat de gewenste clustering in het gebouw kan worden gerealiseerd.

2024-2025: werving visbedrijven in de handel en verwerking en in kaart brengen wensen voor inrichting

2025: vrijmaken 3000m²

2026-2027: renovatie visafslaggebouw plus gereed maken bedrijfsruimtes

2028: clustering afslag, handel en verwerking

10. Haalbaarheid

Voor de haalbaarheid voor 2030 zijn er geen kritische randvoorwaarden.

11. Staatsteun

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van artikel 167, lid 1, VWEU dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen.

De inzet van LNV-middelen voor de afslagen met partners is toegestaan op basis van de Visserijvrijstellingsverordening, artikel 29.

Om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden, willen de veilingen met genoemde partners naar een gemeenschappelijke dienstverlening rond logistiek en verwerking. Dit niet alleen om werkgelegenheid te behouden, maar ook voor het toevoegen van nieuwe logistieke stromen, waarbij de afslagen met partners fungeren als startpunt voor het vervoer van vis en andere levensmiddelen door heel Europa.

De groei van deze logistieke functie vereist echter uitbreiding van de bestaande faciliteiten met faciliteiten op het gebied van handel en verwerking inclusief opslag. Deze evolutie van simpele afslag naar een logistiek centrum is cruciaal om de veilingfunctie te behouden en tegelijkertijd duurzame groei te ondersteunen. Scheveningen en IJmuiden blijven zich aanpassen en innoveren om het economisch belang van de vissector te handhaven en te stimuleren.

Op basis van bovenstaande tekst kan een mogelijke vrijstelling gevonden worden in artikel 29 VVV. Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien: a) de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren; b)

de steun in aanmerking komende investeringskosten dekt die o.a.: - de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen verbeteren, met inbegrip van investeringen in passende voorzieningen om op zee verzameld verloren vistuig en zwerfvuil te ontvangen of; - de veiligheid van vissers verhogen door de bouw of modernisering van beschuttingsplaatsen. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50% van de in aanmerking komende kosten (uitzonderingen daargelaten).

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Door het verbeteren van de logistiek en verwerking door ook faciliteiten te bieden voor handel en verwerking worden de afslag sterk verbeterd. Hierdoor worden de kwaliteit van aangelande producten en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden verbeterd. Daarnaast wordt met een efficiëntere en duurzamere logistiek de energie-efficiëntie verbeterd. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50% voor zowel MKB als afslagen. Daarmee blijft de gevraagde LNV-bijdrage ruimschoots binnen de maximale toegestane staatsteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Aanpassingen visafslag IJmuiden**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 1B**

2. Samenvattende omschrijving

Op de visafslagen in IJmuiden worden de volgende hoofdfuncties, met de bijbehorende faciliteiten, uitgevoerd:

- Aanlanden; loskade.
- Sorteren.
- Wegen van de aangelande producten.
- (tijdelijke) opslag.
- Verkoop.
- Logistieke overslag.
- Overige diensten: ijs, viskisten, voorfinanciering, kopersondersteuning, informatie aan overheden/Producentenorganisaties.

IJmuiden werkt evenals Scheveningen bij de verkoop via het veilsysteem Pefa.

De sanering van kotters heeft in combinatie met andere economische ontwikkelingen geleid tot een sterke reductie van de aanvoer in kilo's visproduct in de haven van Scheveningen. Hierdoor is er veel minder oppervlak en capaciteit nodig voor het uitvoeren van de hoofdfuncties van de visafslag. Om de sterke reductie van aangelande verse visproducten in IJmuiden op te vangen is er in 2023 al gestart om de ruimtelijke voorzieningen aan te passen, en geschikt te maken voor de huidige en toekomstige normen voor kwaliteits- en hygiëne-eisen. De komende jaren zijn nog aanzienlijke investeringen voorzien om flexibel in te spelen op veranderende marktfragen. Onderdeel van de versterking van de logistieke centrumfunctie van de visketen van IJmuiden zijn aanpassingen in de voorzieningen voor handel en verwerking.

3. Deelnemende partijen

- Visbedrijven in de handel en verwerking.
- Zeehaven IJmuiden

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
1. Inrichting afslaglocatie IJmuiden	200.000
TOTAAL	200.000

Er zal subsidie van LNV worden gevraagd voor maximaal 50% voor bovenstaande investeringspost. De aan te vragen subsidie betreft €100.000 voor ondersteuning van een deel van de inrichting van de afslaglocatie IJmuiden.

5. Financieringsplan

Cofinanciering komt van:

- Zeehaven IJmuiden € 100.000, voor herinrichting visafslag

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

IJmuiden

De Viskade/Halkade is historische plek met uitzicht op de grootste vissershaven van Nederland met de visafslag die bijna net zo oud is als IJmuiden zelf en daarmee een belangrijke factor voor de identiteit van IJmuiden. Dit belangrijke visserijerfgoed is het scharnierpunt voor de logistieke afhandeling van verse vis. De verwerking en handel is geconcentreerd in dit gebied. De aanpassingen in de visafslag dragen bij aan de versterking van de infrastructuur van het logistieke centrum IJmuiden, en draagt bij aan de versterking van het vitale visserijcluster in de regio Hollandse Haringkust. Op termijn ontstaat in het visafslaggebouw ook ruimte voor een verdere versterking/clustering dan wel activiteiten die het visserijerfgoed onder de aandacht van bewoners, toerisme en recreatie kunnen brengen, en daarmee de identiteit van het gebied verder versterken

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Met de concentratie van primaire visafslagfuncties ontstaat ruimte om invulling te geven aan de ambities van het Logistieke centrum IJmuiden. Met logistieke centra, dicht bij de aanvoer van verse Noordzeevis, kunnen logistieke functies gezamenlijk opgepakt worden. Dit biedt kansen voor verdergaande samenwerking in de keten, en nieuwe mogelijkheden om in te spelen op veranderende marktwensen. Samen met de aanvoerders en kopers kan maximale waarde toegevoegd worden aan het product verse vis. Het cluster IJmuiden, samen met de visbedrijven in de handel en verwerking draagt hiermee bij aan behoud en ontwikkeling van vitale visserijgemeenschappen in de regio Hollandse Haringkust.

Het project ondersteunt het behouden van het iconische gebouw als industrieel erfgoed dat onlosmakelijk verbonden is met de geschiedenis van de visserijsector in zowel Scheveningen als IJmuiden.

8. Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van de totale investeringen in IJmuiden is een versterking van de logistieke centrumfunctie van de visafslag in het iconische pand van de visafslag. De huidige locatie wordt daarmee optimaal benut voor visserij-gerelateerde dienstverlening. Met de herschikking van de primaire afslagfuncties wordt ruimte gecreëerd om de handel en verwerking op termijn verder te ondersteunen en te clusteren. De aanlandlocatie IJmuiden blijft daarmee van waarde voor de aanvoersector en wordt/blijft een belangrijk ankerpunt in de regio. De afslag met in de nabijheid de lokale en regionale handel en verwerking draagt als geheel bij aan de identiteit en vitaliteit van de visserijsector in IJmuiden.

De aanvoer, visafslag, handel en verwerking spelen samen in op de nieuwe visserij en bijbehorende marktontwikkelingen. In samenspraak wordt gestreefd naar een maximale toegevoegde waarde om de beschikbaarheid van vis in IJmuiden, nu en in de toekomst te garanderen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het investeringsplan van Zeehaven IJmuiden is al in gang gezet en zal de komende jaren gerealiseerd worden. De uitvoering vindt met uitzondering van de geringe bijdrage vanuit het VOP, zonder subsidie plaats.

2025-2026: (Verdere) inrichting IJmuiden

10. Haalbaarheid

Voor de haalbaarheid voor 2030 zijn er geen kritische randvoorwaarden.

11. Staatsteun

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van artikel 167, lid 1, VWEU dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen.

De inzet van LNV-middelen voor de afslagen met partners is toegestaan op basis van de Visserijvrijstellingsverordening, artikel 29.

Om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden, willen de veilingen met genoemde partners naar een gemeenschappelijke dienstverlening rond logistiek en verwerking. Dit niet alleen om werkgelegenheid te behouden, maar ook voor het toevoegen van nieuwe logistieke stromen, waarbij de afslagen met partners fungeren als startpunt voor het vervoer van vis en andere levensmiddelen door heel Europa.

De groei van deze logistieke functie vereist echter uitbreiding van de bestaande faciliteiten met faciliteiten op het gebied van handel en verwerking inclusief opslag. Deze evolutie van simpele afslag naar een logistiek centrum is cruciaal om de veilingfunctie te behouden en tegelijkertijd duurzame groei te ondersteunen. Scheveningen en IJmuiden blijven zich aanpassen en innoveren om het economisch belang van de vissector te handhaven en te stimuleren.

Op basis van bovenstaande tekst kan een mogelijke vrijstelling gevonden worden in artikel 29 VVV. Artikel 29 VVV heeft betrekking op steun voor vissershavens,

aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen. Steunruimte wordt gegeven indien: a) de steun wordt verleend om de kwaliteit, controle en traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren; b) de steun in aanmerking komende investeringskosten dekt die o.a.: - de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen verbeteren, met inbegrip van investeringen in passende voorzieningen om op zee verzameld verloren vistuig en zwerfvuil te ontvangen of; - de veiligheid van vissers verhogen door de bouw of modernisering van beschuttingsplaatsen. Hierbij is de maximale steunintensiteit van 50% van de in aanmerking komende kosten (uitzonderingen daargelaten).

De activiteiten binnen dit project lijken te passen onder dit artikel. Door het verbeteren van de logistiek en verwerking door ook faciliteiten te bieden voor handel en verwerking worden de afslag sterk verbeterd. Hierdoor worden de kwaliteit van aangelande producten en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden verbeterd. Daarnaast wordt met een efficiëntere en duurzamere logistiek de energie-efficiëntie verbeterd. De maximale steunruimte onder dit artikel is 50% voor zowel MKB als afslagen. Daarmee blijft de gevraagde LNV-bijdrage ruimschoots binnen de maximale toegestane staatsteunruimte.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Seafood Central**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 2A**

2. Samenvattende omschrijving

Is er ondanks de turbulenties van Brexit, saneringen en andere tegenslagen nog wel hoop op een toekomstbestendige visserij? De Nederlandse visserijsector heeft bewezen niet terug te deinzen voor stormachtig weer. Met een collectieve inspanning, gedreven door innovatie en duurzaamheid, kan een bloeiende toekomst voor de sector worden gerealiseerd, zoals eerder is bewezen met de pulsvisserij.

Het is tijd om wederom de netten uit te zetten, met de gehele sector, zodat ook nieuwe generaties kunnen profiteren van toekomstbestendige en diverse visclusters, waarin tradities en het cultureel erfgoed van visserijgemeenschappen niet verloren gaan.

Een belangrijk deel van het fundament hiervoor is te realiseren in Seafood Central: een hub waar het verleden, het heden en de toekomst van de visserij tot leven komt, waar we baanbrekende innovaties aan de praktijk verbinden en waar we nieuwe generaties inspireren. Nergens méér dan in de HHK-regio is de diversiteit van fysiek aanwezige visserijactiviteit te vinden die de benodigde aanzuigende werking heeft richting innovatoren die die toekomstige diverse visserijketen willen bedienen.

De hub gaat beschikken over (1) een innovatielab voor co-creatie van slimme en innovatieve technieken, (2) een belevingsruimte waarin visserijverhalen verteld én ervaren kunnen worden en (3) een groot auditorium, verschillende samenwerkingsruimtes en proeflokalen voor onderwijs, kennisdeling en publieks- en wervingsevenementen.

Door op deze plek te informeren, innoveren en inspireren, creëren we een gemeenschap die duurzaamheid omarmt, nieuwe horizons verkent en de liefde voor werken op zee doorgeeft. Samen vormen al deze elementen én de betrokken partners de basis voor een verenigde, diverse en gezonde visserijsector die gericht is op de toekomst.

3. Deelnemende partijen

Het samenwerkingselement van deelnemende partijen is cruciaal om resultaten te behalen. Tegelijkertijd is deze samenwerking ook een dynamisch proces. Partijen zijn niet permanent aanwezig in het gebouw Seafood Central, en deelname aan projecten hangt af van wat dit concreet kan opleveren. Echter, door de mogelijkheden van Scheveningen als locatie, en de bedrijven die daar gevestigd zijn, biedt Seafood Central een permanente aanwezigheid van bedrijvigheid en kennis aangevuld met partijen en specialismen die regelmatig aanwezig zijn zoals:

Partij	Rol
Het Nederlands Visbureau	Permanente bewoner Seafood Central en ambassadeur brede visserijsector
Pelagic Freezer Trawler Association (PFA)	Wetenschapsafdeling installeren binnen Seafood Central, en events en netwerkbijeenkomsten faciliteren in Seafood Central
Cornelis Vrolijk	Werkt mee aan onderzoek en deelt belevingsaspecten (werkbezoeken)
Parlevliet & Van der Plas	Werkt mee aan onderzoek en deelt belevingsaspecten (werkbezoeken)
W. van der Zwan & ZN	Werkt mee aan onderzoek en deelt belevingsaspecten (werkbezoeken)
Visfederatie	Gebruikt Seafood Central als eventlocatie en verbindingsplek naar andere landelijke initiatieven
Dulk Haasnoot	Beleving en innovatie rondom de haring
EkoFish	Beleving en innovatie rondom kottersector
Jaczon	Beleving en innovatie rondom kottersector
Innovotech	Onderzoekpartner- en ontwikkelingsbedrijf
Efice	Onderzoekpartner software oplossingen voor de gehele visserij-industrie
Martin Pastoors FF	Onderzoekpartner data-analyse, evaluatie van visbestanden en wetenschappelijk advies
Gemeente den Haag	Internationale bezoeken en events als Vlaggetjesdag.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Realisatie gebouw (3.000 m2) met drie specifieke ruimtes voor Seafood Central	<u>5.000.000</u>
<ul style="list-style-type: none"> Ruimte 1: Beleving 	
<ul style="list-style-type: none"> Ruimte 2: Innovatie 	
<ul style="list-style-type: none"> Ruimte 3: Onderwijs en events 	
<u>Ruimte 1: Beleving</u>	
Creatie storytelling Nederlandse visserij (gemeenschappen)	25.000
Traditionele informatieborden: informatie over vissoorten, technieken etc.	10.000
Digitale informatieborden: moderne visserijtechnieken laten zien en kerngegevens visserij afbeelden	50.000
Belang van veiligheid op zee laten begrijpen en ervaren	25.000
Bezoekers meenemen in een onlineduurzaamheidsreis in de visserij	100.000
De ervaring van werken op zee in het algemeen laten beleven	500.000
Maquettes voor oude en nieuwe vismethoden	25.000
<u>Ruimte 2: Innovatie</u>	
Werkbanken en werkstations	25.000
Computersystemen	15.000
Meet- en testapparatuur zoals multimeters	35.000
<u>Energietransitie visserij inrichting:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> Simulatiesoftware voor energienetwerken om scenario's te simuleren 	25.000
<ul style="list-style-type: none"> Prototyping kits 	30.000
<ul style="list-style-type: none"> Batterijtestsystemen 	50.000
Zuurkast (experimenteel onderzoek alternatieve brandstof) + benodigdheden	40.000

Telemetrie- en trackingapparatuur	10.000
Netweefmachines en materialentestapparatuur	50.000
3D-printers	30.000
Elektronica ontwikkelkits en soldeerstations	2.500
Software voor data-analyse en -visualisatie	1.500
<u>Ruimte 3: Onderwijs en events</u>	
<u>Groot auditorium waarvoor nodig:</u>	
Inrichting onderwijs en eventmogelijkheden	70.000
Inrichting technologische middelen onderwijs en events	25.000
Modulaire zitplaatsen gericht op faciliteren onderwijs en events	62.000 (á 250 euro maal c.q.250 zitplaatsen)
Klimaatcontrolesystemen	50.000
<u>Overige kosten</u>	
Managementkosten	100.000
Exploitatiekosten	50.000
Communicatieplan uitwerking	15.000
Marketingkosten	50.000
Kantoor en advieskosten	20.000
Onderhoud en actualisatie	100.000
Onvoorziene kosten	100.000
	<u>1.691.000</u>
TOTAAL	<u>6.691.000</u>

Aangezien het gebouw er al staat in 2026, beslaat deze begroting vooral de inrichting van het innovatielab (gericht op co-creatie en innovatie) en de belevingsruimte (waar we informeren en nieuwe generaties inspireren). Door deze toevoegingen aan het gebouw draagt Seafood Central bij aan de doelstellingen uit het VOP die zich richten op toekomstbestendige visclusters (door te werken aan innovatie) en het behoud van sociaal-cultureel erfgoed (het vertellen van het Nederlandse visserijverhaal).

5. Financieringsplan

Met deze cofinanciering zorgen we voor zekerheid: het gebouw komt er te staan, en er zal een bepaalde bedrijvigheid in het pand zijn door de aanwezigheid van het Visbureau

Multifunctioneel Seafood Central gebouw		
Organisatie	Onderwerp	Bedrag
W. van der Zwan & ZN	Realisatie gebouw met ruimte voor Seafood Central	5.000.000
Visserijsector	Eerste investeringen inrichting	300.000
PFA	Inbreng personeelsuren gericht op communicatie, marketing en management	125.000 (500 uur á 50 euro per uur over een periode van vijf jaar).
PFA	Inbreng aan al aanwezige apparatuur gericht op innovatie	16.000
Op lange termijn realistisch dat andere partijen aansluiten (bijvoorbeeld uit de sector, gemeentes, investeerders of mogelijke exploitanten).		
<u>Totale inbreng middels cofinanciering:</u>		<u>5.441.000</u>
<u>LNV</u>	<u>VOP-gelden</u>	<u>1.250.000</u>
<u>Totaal</u>		<u>= 6.691.000</u>

en de pelagische sector. De VOP-gelden zijn aanvullend én doorslaggevend om de ambitie en doelstellingen van Seafood Central te kunnen realiseren: een focus op sectorbrede innovatie, en het inspelen op belevingsaspect rondom de algemene en brede visserijsector zodat sociaal-cultureel erfgoed behouden blijft.

Daarnaast wil de pelagische sector het voortouw nemen in het uitwerken van communicatie- en marketingplannen om het enthousiasme voor dit plan met een nog breder publiek te delen.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het perceel Seafood Central koppelt de twee doelstellingen uit de VOP-kaderbrief. Dit is vooral zichtbaar door de focus op elementen als toekomstbestendigheid van de visclusters en de continue ontwikkeling en diversificatie hiervan. We zetten in op innovatie, maar zonder dat het verhaal over de historie van de Nederlandse visserij en het sociaal-cultureel erfgoed verloren gaat.

Een innovatielab in het multifunctionele gebouw faciliteert de mogelijkheid voor innovators, wetenschappers en start-ups om samen met de praktijk te filosoferen, co-creëren en innoveren zodat duurzame en toekomstgerichte visserijoplossingen ontstaan. Uiteraard in samenwerking met andere visserij-innovatiecentra in het land, maar met als *unique selling point* dat dit gebouw de ruimte en diversiteit (aan verschillende sectoren) biedt die nodig zijn voor innovatie - en dat het gevestigd is op de plek waar het Nederlandse visserijverhaal zich in al zijn diversiteit afspeelt: pal aan de Noordzee, met aanwezigheid van kotters tot pelagische trawlers en van nettenbouwers tot handelaren. Die diversiteit en kruisbestuiving, waarbij die diversiteit ook terug te vinden is in het aanbod van werkgelegenheid, is een cruciaal deel van het fundament onder een robuuste, toekomstbestendige sector.

Verder is er in het gebouw ruimte voor een belevingsomgeving waar door middel van verhalen en ervaringen bezoekers geïnformeerd worden over het verleden, het heden en de toekomst van de Nederlandse visserij(gemeenschappen). Van traditionele visserijgereedschappen of oude veilingklokken tot een levensechte ervaring van het échte verhaal van het werken op zee door dit zichtbaar, tastbaar en inspirerend te maken.

We vertellen het multiverhaal van de gehele sector, zodat niet alleen het cultureel erfgoed van de Nederlandse visserij-identiteit behouden blijft, maar zodat ook nieuwe generaties enthousiast worden van een duurzame en diverse toekomstvisie voor de visserij. We faciliteren de mogelijkheid om modules van de visserij scholen af te wikkelen in Seafood Central, zoals visherkenning, visopsporing en navigatie. De mogelijkheden binnen het gebouw bieden daarnaast de gelegenheid om op locatie projecten te initiëren of in samenwerking met de praktijk uit te voeren, zoals de specialisatie 'Vissen met toekomst'.

Bij de opening van de vismarkt aan de Hofvijver benadrukte Minister Adema dat 'onbekend onbemind maakt'. Het is daarom essentieel dat de visserijsector een positieve en zichtbare aanwezigheid heeft op locaties waar het publiek samenkomt. Dit is vooral van belang in het kader van onze missie bij doelstelling 1, waarbij het centraal staat om datgene wat al sterk is - en een veelbelovende toekomst heeft - nog sterker en toekomstbestendiger te maken. Dit sluit naadloos aan bij de filosofie van het topsectorenbeleid en dit benadrukt het belang van een initiatief als Seafood Central dat de rijke geschiedenis, het dynamische heden en de veelbelovende toekomst van de Nederlandse visserijsector belichaamt.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Hoewel het gebouw Seafood Central zich vestigt op één centrale locatie, heeft de hub een sterke verbinding met andere initiatieven en visserijgemeenschappen in het land. Voor Seafood Central zijn kennis, innovatie en educatie (van nieuwe generaties) over en voor de gehele Nederlandse visserij de uitgangspunten voor een duurzame en toekomstbestendige sector.

Het innovatievermogen van andere innovatiecentra wordt versterkt door de vliegwielfunctie van Seafood Central: een plaats waar centraal ideeën ontstaan die decentraal worden uitgewerkt. Kennis en onderwijs vindt een plek in Seafood Central voor de daar meest passende modules, ingekaderd als het tegelijkertijd is binnen de activiteiten elders in het land. Het belevingscentrum wijst het publiek op nieuwe ontwikkelingen in de sector (zoals het 100% Vis-valorisatiecentrum Katwijk) en op initiatieven op het vlak van educatie, beleving en sociaal-cultureel erfgoed elders in de eigen regio (o.a. Visbeleving IJmuiden, musea Katwijk, Scheveningen en IJmuiden en de Maritieme Driehoek Katwijk) en daarbuiten.

Van waarde is ook de kruisbestuiving met de doorontwikkeling van de bedrijvigheid in en rond het nabijgelegen Visafslaggebouw (kavel 1 van het regioplan Hollandse Haringkust). De daar actieve bedrijven profiteren van het innovatievermogen en de informatie- en inspiratiefunctie van Seafood Central.

Verder speelt Seafood Central in op het nationaal belevingsplan van het NBTC en merk Friesland (Waddenzeeoppositie), waarin staat dat een overkoepelend narratief (richtinggevend verhaal) over de Nederlandse viscultuur noodzakelijk is. Of in andere woorden: de strategische positionering en het merk 'De Nederlandse Visserij'. Seafood Central kan dit centrale narratief op zich nemen, terwijl het een verbindende factor is naar andere visserijregio's en hun authentieke verhalen en initiatieven.

8. Beoogd resultaat

Seafood Central kan een golf aan innovaties en ontwikkelingen voor de Nederlandse visclusters veroorzaken. Nu kunnen golven op zichzelf krachtig zijn, maar wanneer ze zich verenigen, creëren ze een oceaan van mogelijkheden. Mogelijkheden voor verduurzaming, voor banen, voor een substantiële bijdrage aan de voorziening van gezond voedsel in Nederland.

Door innovatie binnen en buiten de visserijsector te bundelen ontstaat kruisbestuiving – met meer kans op effectieve samenwerkingen – die duurzame toekomstbestendige productinnovaties vergroot. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vistechnieken, scheepsontwerpen, maar ook conserveringstechnieken.

Met jaarlijks 18 miljoen bezoekers is Scheveningen een nationale trekpleister en daarom dé ideale centrale plek om het Nederlandse visserijverhaal te vertellen. Op een plek waar de diversiteit van de gehele sector voelbaar is en waar evenementen als Vlaggetjesdag en de veiling van het eerste vaatje haring staan voor het belang van de visserijhistorie van ons land.

In Seafood Central nemen we de bezoeker mee op een ontdekkingsreis door de visserij:

- We vertellen over de historie van de gehele visserijsector, over innovatieve oplossingen binnen visclusters en laten we ervaren wat het betekent om in de visserijsector te werken.
- We inspireren mensen om hun kennis over Noordzeevis te vergroten en de smaak hiervan te ervaren.
- We enthousiasmeren nieuwe generaties over de (duurzame) mogelijkheden en het perspectief van werken in de visserij en gaan samenwerkingen aan met scholen en horecavakopleidingen.

9. De planning:

Planning Seafood Central			
Fase	Onderwerp	Tijdspad	Status
<u>1. Ontwerp en Planning</u>			
	Selectie van locatie	Voor 2024	Uitgevoerd
	Ontwerp van het gebouw Seafood Central	Voor 2024	Uitgevoerd
	Vergunningen en goedkeuringen	Voor 2024	Uitgevoerd
<u>2. Concept en Strategie</u>			
	Marktonderzoek belevingsaspect	Voor 2024	Uitgevoerd
	Conceptontwikkeling	2024-2025	<i>Huidige uitvoeringsfase</i>
	Budgettering	2024-2025	<i>Afronden</i>
<u>3. Ontwikkeling van Content en Labinrichting</u>			
	Contentcreatie	2025	Gepland
	Programmering	2025	Gepland
	Indicatie eerste onderzoeken en gebruiksinname van het laboratorium.	2025	Gepland
	Uitwerking marketing- en communicatieplan	2024-2025	Gepland
<u>4. Bouw en Installatie</u>			
	Start bouw	2025	Gepland

	Aflevering gebouw	2026	Gepland
	Inrichting ruimtes	2026-2027	Gepland
	Installatie van technologie	Begin 2027	Gepland
5. Testfase			
	Technische tests	Begin 2027	Gepland
	Proefdraaien Belevingsruimte	Midden 2027	Gepland
	Proefsamenwerkingen lab	Midden 2027	Gepland
6. Personeel en Training			
	Contact en afstemming mogelijke exploitant	2024-2026	<i>Reeds aan de gang</i>
	Werving en training (door exploitant)	2025-2027	Gepland
7. Marketing en Promotie			
	Marketingplan uitvoeren	2026-2027	Gepland
8. Openingsfase			
	Ingebruikname lab door interne partijen	Q3 2027	Gepland
	Testopening Belevingsruimte	Q3 2027	Gepland
	Officiële opening Seafood Central	Q4 2027	Gepland

1. Ontwerp en Planning

De ontwerp- en planningsfase van Seafood Central zijn in een eerder stadium al uitgevoerd en afgerond. Zo is de locatie voor het gebouw al bepaald, en zijn de vergunningen goedgekeurd en bouwtekeningen gereed.

2. Concept en Strategie

Bij de concept- en strategie bepaling is al een marktonderzoek over een mogelijke 'visexperience' uitgevoerd onder potentiële doelgroepen. Uit deze resultaten zijn onder andere conclusies gekomen die van invloed zijn op de conceptontwikkeling van de belevingsruimte in Seafood Central. De verdere uitwerking hiervan is momenteel gaande, en is mede afhankelijk van de mogelijkheden rondom de subsidie vanuit LNV. Het gebouw zal hoe dan ook ruimte bieden aan een innovatief lab om co-creatie te faciliteren, maar de mogelijkheden om hierin de gehele visserijsector te betrekken – en ook om de gehele Nederlandse visserij-identiteit uit te lichten in een belevingsruimte – zijn afhankelijk van extra financiële mogelijkheden vanuit het VOP. De definitieve budgettering kan hierdoor ook pas later dit jaar vastgesteld worden.

3. Ontwikkeling van Content en Labinrichting

In de ontwikkelingsfase richten we ons op het concretiseren van het concept in de vorm van contentcreatie en programmering. Dit zal in samenwerking zijn met andere partijen uit de sector waarbij de focus zal liggen op het uitwerken van de verschillende visserijonderwerpen in de belevingsruimte, maar ook op de eerste onderzoeksonderwerpen die uitgevoerd gaan worden in het lab. Bijvoorbeeld onderzoeken over netinnovaties, automatische meet- en weegsystemen of onderwatercamera's.

4. Bouw en Installatie

De start van de bouw van het pand staat gepland in 2025. De oplevering zal een jaar later zijn, waarna in de periode 2026 – 2027 de verschillende ruimtes ingericht zullen worden.

5. Testfase

In de testfase gaan de eerste tests plaatsvinden om te onderzoeken of de belevings- en innovatieruimtes klaar zijn voor de daadwerkelijke opening. Er zullen kleinschalige events en samenwerkingen georganiseerd worden om de technologische en interactieve elementen te testen op hun functionaliteit.

6. Personeel en training

Binnen deze fase in het proces is ook de 'menselijke inrichting' van belang. Het contact met mogelijke exploitanten is al in gang gezet, en naarmate de aflevering van het gebouw dichterbij komt, zal er gekeken moeten worden naar personeel om de belevingsruimte te begeleiden. Echter, de invulling hiervoor zal volledig onder de verantwoordelijkheid van een exploitant voor de belevingsruimte vallen. De mogelijkheden vanuit het VOP zullen daarom ook voor mogelijke exploitanten een belangrijke overweging zijn om eventuele samenwerkingen aan te gaan.

7. Marketing en promotie

In de periode voor de openingsfase is uiteraard de marketing en promotie van Seafood Central een belangrijk speerpunt. Enerzijds zal het brede publiek geïnformeerd moeten worden over de belevingsruimte, en de mogelijkheden die het biedt om de brede Nederlandse visserij-identiteit 'te ervaren'. Anderzijds zal ook de mogelijkheid tot co-creatie en het werken aan innovatie in het laboratorium gepromoot moeten worden.

Om het brede publiek te bereiken voeren we een marketingplan uit; bijvoorbeeld gericht op promotiemateriaal en contact met media en pers. Voor de innovatieruimte zullen vooral brainstormsessies georganiseerd worden. Uiteindelijk moet geleidelijk een 'innovatie community' ontstaan die – door mond tot mond reclame en de successen van de eerste bewoners – het belang van Seafood Central als verzamelplek gaat zien voor slimme en innovatieve visserijoplossingen.

8. Openingsfase

Volgens de planning zal de daadwerkelijke opening in medio 2027 plaatsvinden. Na een aantal kleine testfases, waarin feedback wordt verzameld en geëvalueerd, kan de officiële opening met evenementen om aandacht te trekken en bezoekers te verwelkomen gerealiseerd worden.

10. Haalbaarheid

Het bestemmingsplan is al goedgekeurd en het gebouw op het Noordelijk Havenhoofd Scheveningen staat er hoe dan ook in 2026. Verder zal hier hoe dan ook een bepaalde vorm van visserijbedrijvigheid plaatsvinden. Echter, wanneer de brede visserijsector dit plan omarmt, dan kan Seafood Central de broedplaats zijn voor een succesvolle en toekomstbestendige Nederlandse visserijsector.

De haalbaarheid van dit project hangt af van de mogelijkheid om Seafood Central vanaf het begin te laten focussen op de voordelen voor de hele visserijsector. Met een 'aanjaagfinanciering' kunnen we direct beginnen met het vertellen van het Nederlandse visserijverhaal en de eerste onderzoeken in het innovatielab uitvoeren. Dit is het eerste dominosteentje dat een grotere beweging in gang zet voor alle betrokkenen en partners.

Als deze basis staat dankzij de financiering vanuit het VOP, dan heeft Seafood Central de potentie om het anker dat de Nederlandse visserij(gemeenschappen) te worden: een sterke gezamenlijke inzet voor een toekomstbestendige Nederlandse visserij, waarbij de rijke tradities en identiteit als waardevol erfgoed behouden blijven.

11. Staatsteun

Eén van de doelstellingen van Seafood Central is om het oude, hedendaagse en toekomstige verhaal van de Nederlandse visserijsector te vertellen. Met de belevingsruimte brengen we deze verhalen over op nieuwe generaties. Onze aanvraag voor de belevingsruimte richt zich daarom op behoud en de bevordering van cultureel erfgoed.

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van artikel 167, lid 1, VWEU dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen.

Daarnaast richt Seafood Central zich op innovatie; en dan vooral op experimentele ontwikkeling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderzoek gericht op de energietransitie binnen de visserijsector, maar ook netinnovaties, automatisering en selectiviteit. De aanvraag voor de inrichting van dit lab draagt bij aan experimenten die doorslaggevend kunnen zijn voor de duurzaamheid én toekomstbestendigheid van de bredere Nederlandse visserijsector.

In dit geval is Artikel 25, lid 2, sub c van de AGVV van toepassing, waarbij het gaat om experimentele ontwikkeling. De definitie van experimentele ontwikkeling omvat het verwerven, combineren en toepassen van kennis en vaardigheden, gericht op het ontwikkelen van nieuwe of verbeterde producten, processen of diensten. Dit geldt ook voor experimenten in een visserijlab op het gebied van bijvoorbeeld energietransitie en selectiviteit. Het omvat prototyping, demonstraties en pilotontwikkeling in omgevingen die representatief zijn voor het functioneren onder reële omstandigheden, met als doel verdere technische verbeteringen aan te brengen aan producten, processen of diensten die nog niet volledig zijn vastgesteld.

Het Visbureau, een toonaangevende organisatie in de Nederlandse vissector, vervult een centrale rol binnen Seafood Central. Dit plan omvat de oprichting van een coöperatie waar belanghebbenden uit de visserijsector samenwerken en een onderzoeksprogramma vormgeven. Het doel is om gezamenlijk subsidies aan te vragen voor diverse projecten en zo innovatie en duurzaamheid te bevorderen.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Bomschuit**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 3A**

2. Samenvattende omschrijving

Het strand van Katwijk was decennia (eeuwenlang?) de aanlandplek voor de vele bomschuiten, open vissersboten met een vlakke bodem, die eenvoudig op het strand konden aanmeren. In de winter lagen de boten zelfs tot aan het duin te wachten tot de lente de gang naar zee weer toeliet. Inmiddels is de bomschuit een boot van vroeger; meer wendbare loggers namen het over van de bomschuit. Na de Eerste Wereldoorlog gingen de laatste bomschuiten uit de vaart.

Katwijk beschikt over de enig overgebleven bomschuit. In de lente- en zomermaanden staat de bomschuit prominent op de Boulevard, bij de Vuurbaak. In de winter wordt de boot binnen gestald, waardoor de bomschuit die maanden niet toegankelijk is voor publiek. De bomschuit moet op korte termijn geconserveerd worden en ondergebracht worden op een droge, overdekte plek. Zodat men er blijvend en het gehele jaar van kan genieten. Het Katwijks museum heeft hiervoor een locatie voorgesteld, namelijk: in een serre aan de voorkant van het museum waar dit erfstuk, na inpassing, jaarrond te bewonderen zal zijn.

Het plaatsen, conserveren en jaarrond zichtbaar en beleefbaar maken van de Bomschuit in het Katwijks Museum heeft drie belangrijke sociaal-culturele componenten. De originele Bomschuit wordt:

- in een passende visserijcontext opgenomen, waardoor de kracht van dit exemplaar én de huidige visserijcontext van het museum versterkt worden;
- dankzij een mooie inpassing met een voor iedere passant en bezoeker (betaald en onbetaald) jaarrond te bezichtigen en te beleven.
- als visserijvergoed bewaard onder betere fysieke omstandigheden, zodat het ook in de toekomst een 'boegbeeld' van de visserij kan blijven. Hierbij wordt ook ingezet op de registratie van de Bomschuit.

Het visserijverleden zit in het DNA van de Katwijkse inwoner. Veel inwoners hechten zich aan de bomschuit en diens plek. Daarom gaan we over de exacte locatie in gesprek met de inwoners. We vragen hen mee te denken over de conservering van de bomschuit en een toekomstbestendige locatie, zodat dit belangrijke en beleefbare erfgoed voor Katwijk behouden blijft.

3. Deelnemende partijen

De volgende partijen dragen bij aan de realisering van het project:

- Katwijks museum
- Stichting Katwijkse Bomschuit
- Gemeente Katwijk

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Conserveren bomschuit	190.000
Bouwen locatie voor behoud en zichtbaar maken bomschuit	510.000
TOTAAL	€ 700.000 (waarvan € 350.000 VOP-subsidie)

Voor de bouw van een serre is een schets gemaakt door een architectenbureau. De kosten per meter worden daarbij geschat op € 3.750 per vierkante meter vloeroppervlak. Als de locatie definitief is bepaald na participatie, wordt de ruimtelijke procedure doorlopen voor realisatie.

5. Financieringsplan

- Voor de Bomschuit vragen wij € 350.000 van de VOP-middelen aan.
- Aan regionale middelen dragen Katwijks Museum en de gemeente Katwijk zelf € 350.000 bij. Ook zijn er landelijk fondsen beschikbaar voor renovatie en onderhoud van varend erfgoed.
- In totaal investeren wij om de Bomschuit te conserveren en tentoon te stellen € 700.000.

Het Katwijks Museum, Stichting Bomschuit Katwijk en de gemeente Katwijk hebben naar elkaar uitgesproken dat zij – als de VOP-subsidie wordt toegekend en na participatie de definitieve locatie bekend is – dit project in woord en daad zullen steunen.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Doelstelling 2 van het Visserij OntwikkelPlan omvat andere (sociaal-economische) activiteiten, die qua karakter passend zijn bij de identiteit van en bijdragen aan behoud van het sociaal-cultureel erfgoed met werkgelegenheid voor de betreffende visserijgemeenschappen. Dit project past hierin omdat met de bomschuit materieel visserserfgoed wordt geborgd. Onderhoud en andere museale taken zorgen voor werkgelegenheid in de visserijgemeenschap.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Conserveren en tentoonstellen van de bomschuit past bij de ambitie van de gemeente Katwijk om het visserijverleden zichtbaar te maken en te houden. In combinatie de ontwikkeling van Redschoor in Katwijk en de samenwerking tussen de musea in Scheveningen, Katwijk en IJmuiden past dit ook goed in het regionale plan voor de Hollandse Haringkust. Samen met Redschoor ontstaat door de Bomschuit een stevig historisch-cultureel centrum waarin visserij centraal staat.

8. Beoogd resultaat

Conservering van de bomschuit zorgt ervoor dat historisch erfgoed behouden blijft. Door de bomschuit op een prominente plek in het dorp te plaatsen wordt de bomschuit permanent tentoongesteld en blijft de historie bewaard voor de toekomst.

9. Tijdsplan/stappenplan

Het VOP heeft een uitvoeringsperiode die ligt tussen eerste helft 2024 (afhankelijk van de datum van ondertekening van de afspraken) en 1 juli 2030. Het project Bomschuit zal in de volgende fasen worden uitgevoerd:

2024-2025	Ontwerpfase inclusief archeologisch onderzoek
2025-2026	Wijziging bestemmingsplan en aanvraag omgevingsvergunning
2026-2027	Realisatiefase

10. Haalbaarheid

Kritische randvoorwaarden voor de uitvoering van dit plan zijn nog ruimtelijke en bouwkundige haalbaarheid. De gemeente Katwijk heeft uitgesproken in beginsel positief te staan tegenover vergunningverlening, maar zal zich daarbij vanzelfsprekend aan geldende wet- en regelgeving moeten houden.

11. Staatsteun

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van artikel [167, lid 1, VWEU](#) dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen. In het geval van alle drie de projecten levert de steun voor de instandhouding van cultureel erfgoed geen staatssteun op, omdat de steun geen ongunstige beïnvloeding van het interstatelijk handelsverkeer met zich meebrengt. Dit omdat de gesteunde activiteiten slechts een puur lokaal karakter hebben.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Ontwikkeling Oude Redschuur en Visserijdriehoek**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 3B**

2. Samenvattende omschrijving

Katwijk kent een rijk visserijverleden. Vele generaties verdienden de kost in de visserijsector. De mannen visten op zee, de vrouwen deden het reparatiewerk van de netten aan land. Ook toen de visserijsector doorontwikkelde bleef het vissersbloed in de genen van de Katwijkers; tot op de dag van vandaag werken veel van hen in de visserij- of maritieme sector. Ook kent iedereen wel iemand die 'gevaaren' heeft. De visserijsector zit in de harten van de Katwijkers en de visserij is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van Katwijk.

De gemeente Katwijk wil het verleden en de toekomst van de visserij laten zien. Katwijk doet dat onder andere door de regionale musea met elkaar te verbinden en de bomschuit een prominente plek te geven in de winkelstraat van Katwijk en bij het Katwijks Museum. Hiermee krijgt het verleden een plek in de wereld van vandaag.

Vanuit het Katwijks Museum loop je zo naar de bakermat van de maritieme sector, het Prins Hendrikkanaal als onderdeel van de Maritieme Driehoek (Prins Hendrikkanaal, Redschuur, Wantveld). Aan het Prins Hendrikskanaal was de visserijkade waar de vis vroeger werd aangeland en verwerkt, de Redschuur was locatie van de boot van de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij en op het Wantveld werden de gescheurde netten 'geboet' door vele Katwijkse vrouwen.

Verderop bevindt zich de Redschuur, een gemeentelijk monument waar ruimte is voor kunst, cultuur en educatie. Van een expositie met werken van kunstenaars uit de regio tot presentaties voor schoolklassen over 'bewust omgaan met de kust': de Redschuur biedt een thuis aan vele partijen die werken aan bewust omgaan met de kust en innovatie bevorderen.

Met informatieborden en schilderijen zoals die zich ook op de - boulevard bevinden - in de openbare ruimte en voorlichting in het ontmoetingscentrum wil de gemeente Katwijk het rijke verleden van de Katwijkse visserij inzichtelijk maken voor toeristen en voor educatieve doeleinden. Hiermee ondersteunt de gemeente Katwijk partijen die touwspinnerij, boeten van netten en Stichting Katwijker Motor die de historische logger KW166 'Nederland III', een voormalige vissersboot, met deze ondersteuning kan aanschaffen. Zo werkt Katwijk aan voorzieningen waarin verleden, heden en toekomst van de visserij zichtbaar worden en verbindt zij de verschillende plekken in Katwijk die voor de visserij belangrijk waren. Katwijk vraagt daarom cofinanciering voor verdere ontwikkeling van de bezoekersfunctie in de Redschuur en markering en informatievoorziening in de visserijdriehoek.

3. Deelnemende partijen

- Gemeente Katwijk
- Stichting Katwijker Motor
- St. Visserijdagen Katwijk

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Historische logger KW166 – aanschaf en initiële renovatie (fase 1 en 2)	120.000
Spinnen en boeten	30.000
Upgrade bezoekerscentrum De oude Redschoor en informatie in openbare ruimte	350.000
TOTAAL	500.000

5. Financieringsplan

- VOP-middelen: 250.000
- Regionale middelen gemeente Katwijk (inclusief partners): 250.000
- Fase 3 van de historische logger wordt begroot op € 800.000; omdat dit door giften, onderhoudsfondsen en exploitatie van het schip bekostigd kan worden, hebben wij deze investering niet in het VOP opgenomen. Voor fase 3 is het wel nodig dat met hulp van het VOP fase 1 en 2 worden uitgevoerd.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Doelstelling 2 van het Visserij OntwikkelPlan omvat Andere (sociaaleconomische) activiteiten, die qua karakter passend zijn bij de identiteit van en bijdragen aan behoud van het sociaalcultureel erfgoed met werkgelegenheid voor de betreffende visserijgemeenschappen. Door de logger aan te schaffen en bij de Oude Redschoor af te meren, het bezoekerscentrum van de Oude Redschoor te verbeteren en in de openbare ruimte informatie te geven ontstaat in de Maritieme of Visserijdriehoek een tastbare en permanente herinnering aan het visserijverleden in Katwijk en borgen we materieel erfgoed. Onderhoud en andere museale taken zorgen voor werkgelegenheid in de visserijgemeenschap.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Dit plan past bij de percelen 4a Bomschuit en 4C Muzee; door deze drie plannen samen ontstaat een robuust museaal visserijcluster in en rond de Visserijdriehoek in Katwijk en leggen we – in combinatie met perceel 4C – de museale verbinding met Scheveningen en IJmuiden.

8. Beoogd resultaat

Met dit perceel beogen we de visserijbeleving in Katwijk te verhogen en materieel erfgoed te borgen.

9. Tijdsplan/stappenplan

Logger

Voor de aanschaf en renovatie van de logger KW166 zijn drie fasen voorzien: (1) de aanschaf, (2) de ruwe renovatie naar het oorspronkelijk model en (3) de verfijnde renovatie en regulier onderhoud. Direct na de aanschaf moet de logger worden hersteld naar zijn oorspronkelijk model. Dit betekent dat het dek weer vlak gemaakt moet worden (de opbouw moet eraf) en de masten moet inklapbaar worden, zodat de boot onder vaste bruggen door kan varen.

Fase (1) en (2) samen worden begroot op € 120.000, hiervoor is volledige subsidie nodig en worden uitgevoerd in 2024 en 2025. Fase (3) wordt begroot op tenminste € 800.000. Voor deze fase zijn inmiddels forse giften uit het lokale bedrijfsleven toegezegd. Stichting Katwijkse Motor kan de logger ook commercieel varend inzetten. Zo is er vanuit internationaal opererende lokale visserijbedrijven interesse de KW166 in te zetten als zeewardig transportschip naar internationale beurzen en kunnen met het schip commerciële rondvaartochten gehouden worden. Ook zijn er landelijk fondsen beschikbaar voor renovatie en onderhoud van varend erfgoed. Stichting Katwijkse Motor zegt voor deze fase geen financiële ondersteuning van het VOP of de gemeente Katwijk nodig te hebben. In deze fase ligt de KW166 grotendeels in de haven van Katwijk en is zij te bezichtigen voor het publiek.

Redschuur en buitenruimte

Voor de Redschuur en de buitenruimte, inclusief ruimte voor spinnen en boeten, voorzien wij onderstaande fasering:

2024-2025 Ontwerpfase

2025-2026 Wijziging bestemmingsplan en eventuele aanvraag
omgevingsvergunning

2026-2027 Realisatiefase upgrade bezoekerscentrum Oude Redschuur

Op de meerjarenbegroting van de gemeente Katwijk en door partners zijn voldoende middelen gereserveerd om deze fasering te kunnen realiseren.

10. Haalbaarheid

Kritische randvoorwaarden voor de uitvoering van dit plan zijn nog de ruimtelijke en bouwkundige haalbaarheid. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat voor deze activiteit omgevingsvergunningen nodig zijn, maar mocht blijken dat dat wel het geval is, dan staat de gemeente Katwijk in beginsel en binnen de kaders van wet- en regelgeving positief tegenover verlening daarvan.

11. Staatsteun

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van [167, lid 1, VWEU](#) dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen. In het geval van alle drie de projecten levert de steun voor de instandhouding van cultureel erfgoed geen staatssteun op, omdat de steun geen ongunstige beïnvloeding van het interstatelijk handelsverkeer met zich meebrengt. Dit omdat de gesteunde activiteiten slechts een puur lokaal karakter hebben.

Samenvattende Perceel Informatie

Visserij Ontwikkel Plan (VOP)

1. Perceel naam en nummer

- **Platform samenwerking musea Katwijk, IJmuiden en Scheveningen**
- **Regio, Kavel en Perceel: HHK 3C**

2. Samenvattende omschrijving

Aan de Hollandse Haringkust hebben de drie vooraanstaande musea, Muzee in Scheveningen, het Katwijks Museum en het IJmuiden Zee- en Havenmuseum, ambitieuze plannen om het levende erfgoed van de visserij te koesteren. Met een gezamenlijke inspanning, ondersteund door bewoners, willen ze niet alleen het visserijerfgoed ontsluiten en in kaart brengen, maar ook waarderen. Een cruciaal aspect van dit project is de betrokkenheid van de generatie die nog levendige verhalen over de visserij kan vertellen, waardoor niet alleen objecten maar ook deze kostbare verhalen voor de toekomst worden vastgelegd.

Het initiatief omvat erfgoedparticipatie, waarbij bewoners worden uitgenodigd om hun verhalen, film- en fotomateriaal, attributen, kunst en persoonlijke ervaringen te delen. Met een focus op professionalisering, bewonersparticipatie, educatie en het catalogiseren van de collectie worden inwoners actief betrokken bij het verleden, heden en toekomst van de visserijgemeenschappen. Deze aanpak zorgt niet alleen voor een herkenbare en eigentijdse lading van de visserij, maar maakt het ook toekomstbestendig voor bewoners en bezoekers uit de randstad en daarbuiten.

Muzee neemt gezien de ervaring op het gebied van co-waarderen het voortouw in het traject. Gedurende 3 jaar zullen erfgoedparticipatieprofessionals met medewerkers van de 3 verschillende musea een ruimte inrichten (Collectielab) waar bewoners samen met professionals verhalen en kennis over objecten kunnen delen en ontsluiten. Het doel is om een gezamenlijke digitale erfgoedcollectie van de Hollandse Haringkust tot stand te brengen, waarbij ook aansluiting wordt gezocht bij andere databases.

Het plan van aanpak omvat onder andere het instellen van een stuurgroep met directeur en voorzitters van de musea, het aanstellen van een projectleider voor de drie musea, het ontwikkelen van een plan van aanpak, werving van erfgoedparticipanten, het organiseren van bijeenkomsten in het Collectielab en het uiteindelijk ontsluiten van de collectie via een gezamenlijke database of online collectie. Deze gestructureerde aanpak beoogt een duurzame verankering van het levende erfgoed van de visserij aan de Hollandse Haringkust.

3. Deelnemende partijen

Muzee in Scheveningen, het Katwijks Museum en het IJmuiden Zee- en Havenmuseum.

4. Begroting op hooflijnen

Investeringspost	Investeringsbedrag (in Euro)
Overall projectleider erfgoedparticipatie	240.000
Projectmedewerkers 3 jaar 2 fte	990.000
ICT kosten, bouwen platform	100.000
Inrichting Collectielab	60.000
Communicatieplan	20.000
Werving erfgoedparticipanten	30.000
Organisatie en administratie	30.000
Onvoorzien	30.000
TOTAAL	1.500.000

5. Financieringsplan

- Via LNV: €750.000
- Cofinanciering komt van Muzee, het Katwijkse Museum en het IJmuider Zee- en Havenmuseum.

6. Aansluiting bij de VOP Doelstellingen

Het platform voor de samenwerking tussen de drie musea in de Hollandse Haringkust heeft tot doel de unieke identiteit en het rijke erfgoed van de visserijgemeenschappen structureel beter te verzilveren en sluit daarmee naadloos aan bij doelstelling 2 zoals verwoord in doelstelling 2 van de kaderbrief van LNV van 15 juni 2023.

7. Bijdrage aan de Regionale VOP

Binnen het VOP Hollandse Haringkust zijn er 4 kavels gedefinieerd die een samenhangend pakket aan maatregelen vormen waarmee de visserijgemeenschap in de regio structureel wordt versterkt. Het platform voor samenwerking tussen de 3 musea versterkt de initiatieven binnen het kavel 'verzilveren erfgoed' en draagt bij aan de andere kavels op de volgende wijze:

Kavel 1: 'Clusteren handel, verwerking en afslag'

De clustering van handel, verwerking en afslag vindt plaats in het iconische visafslaggebouw op Scheveningen. Een rijksmonument en belangrijk nationaal en regionaal voorbeeld van industrieel visserijerfgoed. Het gebouw en de historie achter de handel in Noordzeevis in de regio zullen onderwerpen zijn die door het platform van musea zullen worden opgepakt en vervolgens in exposities en in de publieke ruimte zichtbaar gemaakt kunnen worden. Dit heeft ook een relatie met kavel 3A 'Visbeleving (gereedchapskist) IJmuiden'.

Kavel 2: 'Innovatielab, belevingsruimte en auditorium'

De sector heeft menige storm letterlijk en figuurlijk overleefd en zichzelf daarvoor steeds weer opnieuw moeten uitvinden. Deze innovatiekracht en de diverse uitdagingen door de eeuwen heen zijn van belang om zicht- en beleefbaar te maken om zo de weerbaarheid en aantrekkelijkheid van de sector te laten zien en context te geven aan de huidige en toekomstige uitdagingen. Innovatiekracht is dan ook een thema dat het platform van musea zal oppakken. Ook zal het erfgoed in bredere zin een plek krijgen in het faciliteren van onderwijs en dialoog.

Kavel 3: 'Verzilvering van erfgoed'

De 3 musea zijn gevestigd in de 'dorpen' van Scheveningen, Katwijk en IJmuiden en staan daarmee in het hart van de gemeenschap. Daarmee hebben de musea een belangrijke maatschappelijke en educatieve functie binnen deze gemeenschap. Deze functie dient gekoesterd te worden waarbij tegelijkertijd er een ambitie is om het erfgoed voor een breder publiek te ontsluiten. Zowel door met het erfgoed aanwezig te zijn op plekken waar het publiek op af komt buiten het 'dorp' als door het publiek te trekken naar de musea in het 'dorp'.

Om meer bezoek te genereren naar de 3 musea, levert ook het belevingscentrum binnen 'Seafood Central' in het toeristisch hart van Scheveningen, een belangrijke bijdrage. Dat centrum heeft tot doel om 1 à 2 procent van de 18 miljoen bezoekers die jaarlijks Scheveningen bezoeken, naar binnen te trekken en ze te interesseren voor de visserij en vervolgens ook een bezoek aan de 3 musea voor verdere verdieping. Ook het conserveren en tentoonstellen van bijzonder erfgoed als de bomschuit en de redschuur en omgeving draagt bij aan het bereiken van een groter en breder publiek met het verhaal van de visserij.

8. Beoogd resultaat

Het initiatief omvat erfgoedparticipatie, waarbij bewoners worden uitgenodigd om hun verhalen, film- en fotomateriaal, attributen, kunst en persoonlijke ervaringen te delen. Met een focus op professionalisering, bewonersparticipatie, educatie en het catalogiseren van de collectie worden inwoners actief betrokken bij het verleden, heden en toekomst van de visserijgemeenschappen. Deze aanpak zorgt niet alleen voor een herkenbare en eigentijdse lading van de visserij, maar maakt het ook toekomstbestendig voor bewoners en bezoekers uit de randstad en daarbuiten. Het doel is om een gezamenlijke digitale erfgoedcollectie van de Hollandse Haringkust tot stand te brengen, waarbij ook aansluiting wordt gezocht bij andere databases.

Met dit initiatief wordt zowel een manier van werken geïntroduceerd (erfgoedparticipatie) als de collectie gecatalogiseerd op professionele wijze. Hiermee worden de fundamenten gelegd om de collectie veel beter te kunnen ontsluiten voor allerlei exposities in de toekomst binnen en buiten de regio.

9. Tijdsplan/stappenplan

2025: Inrichten project

- Instellen Stuurgroep (directeur en voorzitters van de musea)
- Aanstellen van een projectleider voor de drie musea
- Vaststellen plan van aanpak

2025 - 2028: Uitrollen plan van aanpak

- Werving van erfgoedparticipanten
- Het organiseren van bijeenkomsten in het Collectielab
- Ontsluiten van de collectie via een gezamenlijke database of online collectie

10. Haalbaarheid

Om het plan te realiseren zijn geen vergunningen nodig of andere randvoorwaarden waarin eerst nog moet worden voorzien om van start te gaan. De drie musea staan klaar om van start te gaan zodra de middelen ter beschikking worden gesteld.

11. Staatsteun

De Europese Unie beschikt over een rijk en divers cultureel aanbod en erfgoed. Op grond van artikel 167, lid 1, VWEU dient de Unie bij te dragen aan 'de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar tegelijk ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed'. De Europese staatssteunregels maken het mogelijk steun voor cultuur en de instandhouding van cultureel erfgoed te verlenen.

In het geval van alle drie de projecten levert de steun voor de instandhouding van cultureel erfgoed geen staatssteun op, omdat de steun geen ongunstige beïnvloeding van het interstatelijk handelsverkeer met zich meebrengt. Dit omdat de gesteunde activiteiten slechts een puur lokaal karakter hebben.

